

జయభారత

స్థాపకులు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు

సంపుటి 38]

సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి

[సంచిక 8

నెల్లూరువలె తారుమారైన వరంగల్లు రాజకీయాలు రామచంద్రారెడ్డికంటే, వారికుటుంబ పెత్తనంమీద వ్యతిరేకభావం

(మా హైదరాబాదు విలేఖరి)

సాధారణఎన్నికలు నమిషిస్తున్న కొద్దీ కాంగ్రెసువర్గ రాజకీయాల్లో విస్తూత్తు పరిణామాల్లోపడుతున్నాయి. గత ఎన్నికల వారాలలో నెల్లూరులో కలిగిన మార్పులకు భారణం, వాటివలన మొదలైనవాటిపైన రాజకీయపరిణామాలు తమ ఆలోచనా గుర్రాలను పరుగెత్తించారు.

ఈసారివంతు వరంగల్లుజిల్లాలో కనిపిస్తున్నది. నరిగా నెల్లూరుజిల్లాలో జరిగినట్లుగానే వరంగల్లుజిల్లాలో కూడా జిల్లా పరిషత్ అధ్యక్షుడు, మునిషిందరు వందా యతినమితి అధ్యక్షులు, శాసనసభ్యులు చూతూగా పైకు పిరాయిందారు.

గత నాలుగు సంవత్సరాలనుండి- అంటే తను ముగ్ధి అయిననాటినుండి,

దానికి తన బావమరిది సురేంద్రరెడ్డికి కాంగ్రెసుజిట్టు ఇప్పించి గెలిపించారు. జిట్టు సురేంద్రరెడ్డికి సైతం ఈ సీటు

అల్లూరి నహాయనంవర్కాలకుడా చాలా తోడ్పడ్డాయి. చివరికి సంజీవరెడ్డిగారు 1962 లో తిరిగి రాష్ట్ర నాయకత్వం వహించటానికి నన్నారని దీక్షితుల వెంటనే ఆయన అండన చేరిపోయారు. మానవుని అభిప్రాయాన్ని నెరవేరవ్వ. లేకపోతే 1967 లో ముఖ్యమంత్రి కాదగినవ్యక్తి రామచంద్రారెడ్డిగారు.

ఈయనకు తెలంగాణాలో చెన్నారెడ్డిగారు, జె.వి.నర్సింగరావుగారు ప్రత్యర్థులు. కాని ఈనాటికి కూడా వీరి అనుచరవర్గం, రామచంద్రారెడ్డిగారికంటే తక్కువైనది చెప్పవచ్చును.

ఇలాంటి స్థితిలో ఇటీవల వరంగల్లు జిల్లా కాంగ్రెసులో సంభవించిన సంఘటనలు చూడవలసిందిగా తారుమారుచేసేదిగా

ఇందులోనూ ముఖ్యమంత్రి 'చెక్కిక్'?

నూకల రామచంద్రారెడ్డిగారు జిల్లా అంతటా పికచక్రవాదివత్వం చలాయించారు. ఒకటితరువాత ఒకటి పంచాయతీ నమితులు ఆయనకావలసినవారి హస్తగతమయ్యాయి. జిల్లా కాంగ్రెసుకూడా వారి పలుకుబడిగిందకు వచ్చింది. చివరికి జిల్లా పరిషత్తుకు తన సమర్థిందినవ్యక్తి దర్బారెడ్డి అధ్యక్షుడుగా ఎన్నికయ్యారు. మహబూబాబాదు పార్లమెంటు సీటు వాటిలయితే,

కాంగ్రెసుకుదక్కదని కాంగ్రెసుహైకమాండును ఒప్పించారు. నిజానికి ఇది మొదటి నుండి కాంగ్రెసుసీటు. గత మూడు ఎన్నికల్లోను, స్వాతంత్ర్య పోరాటంలో ధైర్య సాహసాలు ప్రదర్శించి, త్యాగాలుచేసి ప్రజామన్ననలను పొందిన మధుసూదనరావుగారు ఈ నియోజకవర్గంనుండి ఎన్నికయ్యారు. ఏడాదికితం ఆయన స్వర్ణస్తులై నవ్వుడు జిల్లాలో ప్రముఖులంతా కూడా మధుసూదనరావుగారి భార్య కాస్తానమిద్ది అకుటుంబానికి సహాయం చేయాలన్న వ్యధ రామచంద్రారెడ్డిగారు అడ్డుతగిలి సురేంద్రరెడ్డిగారిని ఎం. పి. చేశారు.

దామోదరం సంజీవయ్యగారు నాలుగు సంవత్సరాలక్రితం తమ మంత్రివర్గంలో చేరుకునేవరకు ఊరుపేరూ హెచ్చుగాలేని శాసనసభ్యుడుగా వుంటావచ్చారు. అంతకుపూర్వం ప్రజాకాంగ్రెసు కార్యదర్శిగా వున్నప్పటికీ వీరివ్యక్తిగామంకల మానుకోట (మహబూబాబాదు) తాలూకాకు పీరికి వలకుబడి తూర్పు.

అయితే ఎలాంటి చట్టాబోవలేకుండా, శ్రమశోభి నలుగురినీ కలుపుకొని పోయే సహజమైనసామర్థ్యం వున్నందున, మంత్రిమైన కొద్దికాలానికే తెలంగాణాలో తనకు సీటు వైతన చెన్నారెడ్డిగారితో సమానంగా, ఒక్కొక్కప్పుడు మిందికూడా వలకుబడినీ, అనుచరవర్గాన్ని సంపాదించుకున్నారు. ఇందుకు సంజీవయ్య-

వున్నాయి. వరంగల్లుజిల్లా తిరుగుబాటు దారుకూడా తాము ముఖ్యమంత్రి బ్రహ్మానందరెడ్డి నాయకత్వాన్ని అంగీకరిస్తున్న వారమనే చెబుతున్నారు. వారికికూడా, నెల్లూరులో అసెంబ్లీ నియంతృత్వంవలె, నూకలవారి నియంతృత్వం ఇక సహించలేమన్న భావం కలిగింది. రామచంద్రారెడ్డిగారికంటే నూకల కుటుంబపెత్తనం వారు సహించలేకపోతున్నారు.

రామచంద్రారెడ్డిగారి నన్నిహితవర్గాల ద్వారా, ఈ మార్పులవల్ల రాజకీయంగా తనకు కలిగే హాని విమీలదని వారు భావిస్తున్నారనీ, అయితే ఈ తిరుగుబాటు వెనుక ముఖ్యమంత్రి ప్రోత్సాహం వుంటుందని భావిస్తున్నారనీ తెలుస్తున్నది. అయితే ఈవిధంగా వారుకూడా ఒకరంగంగా చెప్పటంలేదు.

తెలంగాణా కాంగ్రెసు వ్యవస్థ నాలుగు సంవత్సరాలక్రితంవరకు చెన్నారెడ్డి, రామచంద్రారెడ్డి, వి.వి.రాజు, జె.వి.నర్సింగరావుగారు మధ్య విభజితమై వుండేది. వి.వి.రాజుగారికి హైదరాబాదు నిజాం గురుమూర్తిగారు, కరీంనగర్ జిల్లాలో పి.వి.నరసింహారావు పోక్సారావు (జిల్లాపరిషత్తు అధ్యక్షుడు), మెదక్ లో అప్పటి జి.వ. అధ్యక్షుడు వ్యక్తియ నరసింహారెడ్డి అనుచరులుగా వుండేవారు. అలాంటిది ఒక తుదోదయాన ఒక్క "పి.వి." మినహా

ఉత్తమ పదచ్యుతి!

మనా అధ్యక్షుడు శ్రీ ఉత్తమ పదచ్యుతి అధికారాన్ని హస్తగతం చేసుకుంది అనేక సైన్యం. ఉత్తమ మొన్ననే ఢిల్లీవద్ద పెరిగిన పోయి వున్నాడు. అతడు చేకంలోలేని నమయంలో ఈ సైనికవిప్లవం జరిగింది. మన అధ్యక్షుడుగా బ్రతికినంతవరకు తానేవుండాలని భావన వద్దాకనుకున్న నియంత ఉత్తమ. ఎన్నో చాత్కాప్రయత్నాలు తప్పించుకున్నవ్యక్తి యాయన. నియంతల వదపులు, బ్రతుకులు యిట్లావుంటాయి!

నియంతలోకూడా సైనికవిప్లవం జరిగి, అ చేతము మిలిటరీవత్మైంది. ఇంకో నిషియా రక్షణమంత్రి నూకాను ఇర్రవ చేసినకారణంగా తిరుగా కల్లోలం ప్రారంభమైంది. ఇతను కమ్యూనిస్టు వ్యతిరేకి.

నెల్లూరు డ్రాయినేజికి కదలిక

నాయుడుగారి శృద్ధి-హామి: దోమలబాధనుగూర్చి ఘోష!

"నెల్లూరు ఆందోళనకు డ్రాయినేజి స్పీకరుకు శంకుస్థాపనజరిగి విశేషమైనా, అది ఇంకా నిర్మాణం ప్రారంభం కాక పోవడం విచారకరం. శంకుస్థాపన జరిగిన వనలు పూర్తి కాకుంటే హెళనగా వుంటుంది. ఎన్. ఇ. ని పిల్చి మాట్లాడాను. ఈ మార్పులోగా ఎంతచెయ్యటకు దీక్షంటే అంతచేయమని చెప్పాను. దానికి కావలసిన నిధులను కేటాయిస్తాము. ఆమెకాన్ని మార్చి 31 తేదీలోగా వినియోగ పెట్టమని కోరుతున్నాను. ఎల్. ఐ. సి. రుణం 30 లక్షలుకూడా నెలాఖరుకు వస్తుంది. ఇక ప్రిన్సిపాల్ తొందరలో ఈస్పీకరును పూర్తి చేయవలసివుంది. ఈవని వేగంగా జరిపించుటకు ప్రయత్నిస్తాను".

తేదీ సాయంత్రం స్వీవర్గ-స్కావింజర్ల హాసంగు కాలికి శంకుస్థాపనచేస్తూ చెప్పారు. నవకు కర్తవ్య శ్రీ వ్రావణ - కొరవ 7-వ పేజీలో

అని మునిసిపాలిటీల మంత్రి శ్రీ నలమోతు చెంచరామానాయుడుగారు 24

కాఫీబోర్డు సేల్సులోనే ధరలు ఎక్కువైనందున

కాఫీ పాడి ధర

పెంచవలసి వచ్చినది

దీనికి మన్నించమని వాదకందార్లను కోరుచున్నాము.

క్రిందిరేట్లు గమనించ ప్రార్థన:-

- స్పెషల్ కాఫీపాడి K. 1 9-60
- ప్లాంటేషన్ కాఫీపాడి K. 1 9-00
- రెడ్లేటిలు కాఫీపాడి K. 1 9-00

నిర్మల కాఫీ వర్క్సు

ట్రంకురోడ్డు - నెల్లూరు

ఫోన్ : 280.

దేశరక్షణ నిధికి

దేశరక్షణనిధి
సహాయార్థము
నెల్లూరు గవర్నమెంటు
ట్రయినింగ్ కాలేజీలో

కార్నివాల్

ఫిబ్రవరి 26, 27 తేదీలలో
జరుగును.

నాటికలు, నృత్యములు,
సంగీతము, వస్తువిక్రయము
తప్పకవచ్చి, దేశరక్షణకు
తోడ్పడండి.

ముత్తుకూరులో

4-3-66 తేది.

రాత్రి 10 గంటలకు

తనాది మహాత్మి నాట్యమండలివారిచే

మోహినీభస్మాసుర

నాటకం ప్రదర్శించబడును.

ఎల్లరూ దివ్యేన సాయవడ ప్రార్థన.

రేట్లు: రూ. 5, 3, 2, 1, 0.50

—ముత్తుకూరు ఐన్వర్క్యూ.

అంగడికొట్టు

అమ్మబడును

నెల్లూరు దిన్నెబాదు కలశమహల్ దక్షిణవైపునందు నవవారకహల్ పేరు గల కొట్టు మూడు 12 అంకములు వూరిగా మిగిలేకొట్టు. వర్షిచరతోనహా వూరిగా రంగూ టేజీతో కట్టబడినది విక్రయించబడును.

ఇప్పుడు నడినవ్వలతో అకర్షణీయమైన కట్టుబడి. వార్డు నె 13-245-246 గల కొట్టు. వివరములకు:-

రాచపూటి శేషచలంశ్రేష్ఠి

16/287 అదారిపిడి,

పెద్దపొస్తాపీనును యెదురు,

నెల్లూరుజిల్లా.

దున్నపోతుల అమ్మకం

ముర్రా దున్నపోతులు, నాటు దున్నపోతులు, ముర్రా-నాటు కల్పి దున్నపోతులు నెరవేముగా విక్రయించబడును.

వివరములకు:-

నెల్లూరు పెంకటరెడ్డి,

ముద్దూరు పల్లె.

రావూరు తా. - నెల్లూరుజిల్లా.

నెల్లూరు

సబార్డినేటు జడ్జికోర్టులో

E. P. 56 of 65 O. S. 111 of 49 ఏఫుపాటి వెంకట్రాయశర్మ -వాది. ఏఫుపాటి వెంకటరమణయ్య వగైరా

—ప్రతివాదులు.

13. సోంపల్లి వెంకటసుబ్బయ్య, 14. అ. శ్రీకారి, 15. అ. చినరాగయ్యనాయుడు 17. అ. కృష్ణమూర్తి నాయుడు, 18. చేకూరు సుబ్బయ్య అనువారి:-

ఈ సెంటరు వాది మీ కాలాకు స్థిరాస్తిని వేలమునకు కోల్పోవునందుకు మీకు సెల్ నోటీసుకుగా వారంటు అమలు దరఖాస్తు 2-3-1966 తేదికి బాయిదా వేయబడివున్నది. నడకు విషయమై మీకుగల ఆక్షేపణలు తెలుపుకోనియెడల మీ వకోక్షమున విమర్శించి తీర్మానించబడును.

—చిరుకుల సత్యనారాయణమూర్తి, వాది అద్వైతేటు.

గూడూరు డి. ము. కోర్టులో

O.S. 107 of 60 I.A. 289 of 65 మారుకోళ్ళ అక్షమయ్య } —విడివనరు (పుర్ర) పందయ్య }

3. మారిశెట్టి కమలమ్మ, 4. మలిశెట్టి రాజమ్మ —రెస్పాండెంట్లు.

3, 4 రెస్పాండెంట్లకు నోటీసులు:- ఈ సెంటరులో వసాయింన మారుకోళ్ళ రామయ్యకు మిమ్ములను వార్డు ప్రతివాదులుగా ఛార్జీవలయునని పిటిషనరుపిటిషాదాబలు చేసేపుంబుట్టాడుగాన మీకు పిటిషా అక్షేపణలున్నయెడల 5-3-66 తేది వగలు 10 గంటలకు ప్రెజ్డేవారికి నమవిదేసు కొనవలయును.

—సి. రామారావు, పి. అద్వైతేటు.

జిమ్మోరైలు

శ్రీ విశ్వావసు పాల్లం శుద్ధ పంచమి శుక్రవారం 25-2-1966

ఆంధ్రబడ్డెటు

1966-67 సంవత్సరపు ఆంధ్రప్రదేశ్ బడ్డెటును ఆర్థిక మంత్రి డాక్టరు మర్రి చెన్నారెడ్డిగారు 21 తేది శాననసభలో ప్రవేశపెట్టారు. శాననసభలోకి ఆరోజే రివిన్యూమంత్రి శ్రీ నూకల రామచంద్రారెడ్డి నమర్చించారు.

రాష్ట్రంలో సంవత్సరంలో ఆదాయం అంచనా 174 కోట్ల 25 లక్షల రూపాయలు; వ్యయం అంచనా 178 కోట్ల 98 లక్షల రూపాయలు. అంటే రాబడికంటే ఖర్చు తక్కువన్నమాట. తన తొలిబడ్డెటును 7 కోట్ల రూపాయల లోటుతో ప్రవేశపెట్టిన శ్రీ చెన్నారెడ్డి రెండవ బడ్డెటునే మిగులుబడ్డెటు అనిపించుకోవడం విశేషం.

ఎప్పుడూ ప్రభుత్వం ఆదాయాన్ని తక్కువగా చూపుతుందని, ఖర్చును ఎక్కువ అంచనా వేస్తుందని ప్రతిపక్షాలవారు ఒక అవగాహననుంచారు. కాని ఆ ఆరోపణ ఆధారహీనమైందికాదని గత యేటి అంచనాలు బాటుకున్నాయి. గత సంవత్సరం 154 కోట్ల 53 లక్షలు ఆదాయము వస్తుందనుకుంటే 152 కోట్ల 35 లక్షలే వచ్చింది; 161 కోట్ల 23 లక్షలు వ్యయం కాగలదనుకుంటే 165 కోట్ల 86 లక్షలు ఖర్చయి కూర్చుంది. ఆదాయ మేమో 2 కోట్ల 18 లక్షలు తగ్గింది; ఖర్చు 4 కోట్ల 68 లక్షలు పెరిగింది. దీనికో 6 కోట్ల 70 లక్షలుండ గలదనుకున్న తరుగు 13 కోట్ల 51 లక్షలకు పెరిగింది. రాష్ట్రంలోని వలుపాంతాల్లో ఖైమం నంబింది రెమిషన్లు ఇప్పవలసిరావడం, ఐ కా యి వ సూ త్వు మందగించడం మూలంగాను; కేంద్రంనుండి రావలసిన సహాయం రానికారణంగాను ఆదాయం తగ్గిపోయింది. అయితే సేల్స్ ట్యాక్సు వగైరాల ద్వారా ఆశించినదానికంటే ఆదాయం కొంత యెక్కువే చేకూరింది. అయితే 23 కోట్ల 2 లక్షల రూపాయల లోటుతో ప్రారంభమవుతున్న ఈ బడ్డెటు 11 కోట్ల 34 లక్షల లోటుతో మాత్రం ముగుస్తుంది. అందువల్ల నిరాశాజనకమేమిటాదని రావించవచ్చు.

కాని, నాల్గవప్రాథమిక మొదటి సంవత్సరము ఈ బడ్డెటుతోనే ప్రారంభమవుతుంది. జరుగుతున్నసంవత్సరం, అంటే మూడవప్రాథమిక అఖరు సంవత్సరంలో 103 కోట్ల ప్రణాళికావర్గకాలకు ఖర్చు పెట్టుకుంటే; నాల్గవప్రాథమిక మొదటి సంవత్సరానికి 79 కోట్ల 25 లక్షలు మాత్రమే నిర్ణయించబడింది. ఇందులో కూడా 50 కోట్లు మాత్రం కేంద్రం యిస్తుంది; మిగిలిన మనం సమకూర్చుకోవలసిందే. కొత్తవస్తులేనే వేయడం లేదుకాబట్టి, ఈ మొత్తాన్ని ఇతరమార్గాలలో సంపాదించుకోవలసి వుంటుంది. ఈసంవత్సరం ప్రజలనుండికాని, ఇస్తూరెన్ను కార్పొరేషనుండికాని, కేంద్రం నుండికాని రుణరూపంలో రాష్ట్రప్రభుత్వము 75 కోట్ల 24 లక్షల రూపాయలు సేకరిస్తుందట. ఇందులో 36 కోట్ల 68 లక్షల రూపాయలు పాతకప్పుల రెన్సింపుకు వినియోగిస్తారట. మిగిలిన 38 కోట్ల 61 లక్షలు పెట్టుబడి కార్యక్రమాలమీద ఖర్చు చేస్తారు. 1967 మార్చి అఖరుకు రాష్ట్రప్రభుత్వం 462 కోట్ల రూపాయలు అప్పు తీసుకుందట.

దీన్నిబట్టి మన రుణగ్రస్తత విధిశక్తులు మంచి. మనరాష్ట్రం ఎక్కడున్నదో, మనఎక్కడన్నా మోసాదా తెలుస్తుంది. ఈ పరిస్థితి సంతోషదాయకమైందిమాత్రం కాదు. మనము, మన ప్రణాళికలకంటే అప్పుచేసి వచ్చుకూడు వ్యవహారంకాదు గదా అనే సందేహంబాదా కలుగుతుంది. వదిలేనేట్లు ప్రణాళికలరూపంగా కోట్లు కోట్లు ఖర్చుపెట్టినకర్తాతకూడా ప్రజల ప్రతిభకు కారణంవడమేకాక, ప్రభుత్వ ఆర్థికస్థితికూడా ఈవిధంగా వున్నదంటే అతవచ్చ ప్రణాళికలదేకాని రాష్ట్రప్రభుత్వానిదికాదు, ప్రజలదేకాదు. పదులు, వందలకోట్లు దిగ్భ్రమింగిన ప్రాజెక్టులు ఈనాటికి అప్పునుడవచ్చ, అదాయాన్ని చేతికివ్వకపోవడంవల్లనే ఈ దుస్థితి సంప్రాప్తించింది. అట్లని కార్పొరేషన్లు అనవసరమనికాని, అవిలక్షణీయం కావనికాని మా అభిప్రాయం కాదు. ముందు సత్వరఫలితాలనిచ్చే దిన్నెదిన్న వర్గకాలను ఎప్పటికప్పుడు ప్రారంభించి, క్రమంగా పెద్దప్రాజెక్టులను చేపట్టివుంటే ప్రజలనెక్కిన ఇంతరియపు పడేదికాదు, వారిలో ఇంక నిన్నుహసిరాశలు జనించేదికావు; ప్రణాళికానిర్వహణకు వనరుల సర్దుబాటులోకాని, ఆహారసమస్య వంటి విషయాల్లోకాని ప్రభుత్వాలు ఇంత క్లిష్టపరిస్థితిని యెదుర్కోవలసిన అవసరం వుండేదికాదు.

మనరాష్ట్రంలో పెద్దరైన నాగార్జునసాగరం పలింపు ఈసంవత్సరం ప్రారంభం కాబోతున్నది. కేంద్రం దీనివల్ల ప్రత్యేక అదరణను చూపివుంటే, ఈపాటి రెవ్యూలో యిది పూర్తిఅయివుండేది, దేశానికి ఆహారాన్ని, రాష్ట్రానికి సంపదను చేకూర్చివుండేది. ఇప్పుడైనా దీని విషయంలో ఆంధ్రప్రభుత్వానికి సహాయవడడం- దేశానికి ఆహారవిషయంలో తానుచేసే సహాయంగా కేంద్రం బానించడం అవసరం. పరిశ్రమల విషయంలో కూడా రాష్ట్రప్రభుత్వం దీక్షపూర్వితో, వట్టుదలతో కృషిచేస్తున్నది. పరిశ్రమలకు, వ్యవసాయాభివృద్ధికి అత్యవసరమైన విద్యుద్దృక్తి విస్తరణవల్ల ప్రత్యేక శ్రద్ధను ప్రదర్శిస్తున్నది. ఈబడ్డెటుసంవత్సరంలో విద్యుద్దృక్తి పుత్తెని 300 మెగావాట్లు అదనంగా పెంచగలమనే ఆశావాహన ప్రభుత్వం వ్యక్తంచేస్తున్నది. ఇందులో ఎగువసేలేరువల్ల 120 మెగావాట్లు, కొత్త గూడెంవల్ల 180 మెగావాట్లు విద్యుత్తు లభిస్తుందట. ఈసంవత్సరం 700 గ్రామాలకు; 13,500 వంపుసెట్లకు అదనంగా విద్యుద్దృక్తి సందిచ్చగలనని ప్రభుత్వ నమ్మకం. ఈవిధంగా వివిధ అభివృద్ధివర్గకాలకు కేటాయింపులు జరిగాయి.

ఈ సంవత్సరం కొత్తవస్తులు లేవనే సంతోషమేమీలేదు. ఉన్నవస్తులను కట్టి లేక, వికాయాలపాలై పోయిన రైతాంగము తదితర ప్రజలకు యిక పెరిగినా ఒకటే, పెరగకపోయినా ఒకటే. అది కావాల్సివచ్చితి రైతాంగశ్రేయం ప్రధానమని ప్రభుత్వం కావితే, వారిమీద విధించిన ఆదనపు శిస్తులను కట్టచేస్తూ ప్రకటించివుంటే ఎంతకాగుండే? రైతులలో ఎంతపుత్తాహ్లాన్ని కల్పించేది? ప్రణాళికలు పద్ధినకర్తాత బడ్డెటులు సారహీనమై పోయాయి. ఒక శాననసభ్యుడు వ్యాఖ్యానించినట్లు బడ్డెటుకే శేవలం జమఅర్చుల బావికాకింద తయారై పోయింది. ఈ బడ్డెటులో ఎం. డి. ఓ. ల శీతాల పెంచడం ప్రసక్తిలేదని అందరూ విమర్శించారు. ఇక ఏ ప్రాంతంవారు ఆ ప్రాంతంలో తమ పథకాలకు కేటాయింపులేవని అనంతపు వెలిబుచ్చారు. వారితోటి మన మూ నెల్లూరుజిల్లాకు ప్రాణవదమైన సోమశిల విషయం

ఆంధ్రభూమి నిక్షేపాలు

అమెరికా ఇస్తానంటున్న 1 కోటి 20 లక్షల టన్నుల ఆహారదాన్యాలను స్వీమర్ల నుండి స్వీకరించి వెంటవెంటనే దిండుకోదానికి మనకు తగిన నౌకాశ్రయ, గిడ్డంగి సౌకర్యాలు లేవని విమానాలమీదైనా ఆహారదాన్యాలను ఎప్పటికప్పుడు సత్వరంగా అత్యవసర ప్రదేశాలకు చేరవేయాలని అమెరికాలో అప్పుడే ఆలోచనలు జరుగుతున్నాయి. మన దౌర్భాగ్యమొక చర్య. అమెరికా సాహాయ్యమొక ప్రక్క కొట్టవట్టినట్లుగా కనపడడంలేదు!

ఈ అమెరికా ఆహారదాన్యాలేగాకుండా తాయరెండ నుండి 1 లక్ష 50 వేల టన్నుల బియ్యం కొనడానికి ఇండియా వచ్చందంటున్నట్లుగా సంతకాలుకూడా జరిగిపోయాయి.

30 లక్షల అక్యైలియూ డాలర్ల విలువ గలిగిన ఆహారదాన్యాలు (ముఖ్యంగా గోధుమ) సహాయం సమకూర్చేందుకు అక్యైలియా సంస్థితమన ప్రకటించింది.

ఈ సంవత్సరంలో వచ్చే ఏప్రిల్ 1 తేది నుండి రూ. 4 కోట్ల 75 లక్షల ఆహార (గోధుమ) సరఫరా చేయనున్నట్లు శివదా అధికారవ్రకటన జారీచేసింది.

ఆహారదాన్యాలను అవసరమైన ప్రదేశాలకు వెంటవెంటనే సరఫరా చేసేందుకు గాను టాప్ పోలిగారు 90 ట్రక్కులుకొని ఇండియాకు వంపుతున్నారు.

ఇటలీ, హాలెండు దేశాల్లో తమ పెరి విజా, రేడియో కేంద్రాలద్వారా 'ఇండి

ఎత్తనేలేదని అడగడం తప్పకాదు. అలా అడగనందువల్ల, అడగలేనందువల్లనే సోమశిలవంటి విశేష ప్రయోజనకరమైన మండలాభివృద్ధికి ప్రాణవదమైన ప్రాజెక్టులు వెనుకబడిపోతున్నవేమో! ఏమైనా ఎం. డి. ఓ. లకు సహాయంఅందించడంలో ప్రభుత్వం అలసట చేసినందువల్ల లాభమేమీలేదు. ఇవ్యాల్పిండిపినాడైనా ఎటు ఇవ్వకతప్పదు. అలసటచేసినారనే అనంతపుకి గురికావడంకంటే, తక్షణం ఇవ్వడంమంచిది. ఈ విషయంలో కేంద్ర ప్రభుత్వం రాష్ట్రాలబాధను అర్థంచేసుకోవాలి. ఉద్యోగుల శీతలేలవిషయంలో కేంద్ర-రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు ఒకే విధానాన్ని అనుసరించాలి. దీనికి సంబంధించి అంధ్రముఖ్యమంత్రి అభిప్రాయాలు విలువైనవి, పాటించదగినవి. తెలుగులో ప్రభుత్వ కార్యకలాపాలు నిర్వహించాలనే విషయంలోకూడా తటవటాయించు, విలంబన అనవసరం. ఇంతకాలం దాన్నొక నమస్కగా వుంచడం వుధితం కాదు.

పాటక ట్యాంకుల మీదకూడా పన్ను!

నమ్మో, నమ్మకపోండి; ఇప్పుడున్న చట్టప్రకారం; ఇండో పాక్ యుద్ధంలో పట్టుకొనబడి, ఇండియాకు కినుకొనిరావడం పాకిస్తాన్ పాటక ట్యాంకులమీద సైతం డ్యూటీ (సుంకం) విధించవలసి వుంటుందని కేంద్ర కక్షమ్మ-ఎక్స్యూజు బోర్డువారు వాదిస్తున్నారట! కనపడినదానిమీదల్లా వన్నువేసి పట్టాడగొట్టడమేగదా మనవారి పని!

యాకు ఆహార సహాయం అనే నినాదాన్ని ప్రచారంచేసి కొన్నిలక్షల రసవదాయాన్ని తమ ప్రజలనుండి సమకూర్చి వంపుతున్నారు.

మొన్న పార్లమెంటులో ఆహారమంత్రి చెప్పినదాన్నిబట్టి ఐక్యానుండి 1 లక్ష 50 వేల టన్నుల బియ్యం, అరబ్ రివల్వో నుండి 15 వేల టన్నులు బియ్యం, అర్జంటీనా నుండి 50 వేల టన్నుల గోధుమ, బ్రిటిష్ గయానానుండి మరికొన్నిటన్నుల బియ్యం దిగుమతి చేసుకొంటున్నట్లుకూడా తెలుస్తున్నది. అయితే యేయే ధరలకు వారివద్దనుండి జరిగిచేస్తున్నది మాత్రం ఆయన వెల్లడించలేదు.

ఇన్ని చేతాల నుండి యిన్ని రకాలుగా ఆహార సరఫరాలతోసం విడుదలకాడవల్సి వున్నా దేశంలో పరిఅంతరంగికంగా వాతావరణం బండబారిపోయి వుండడం తోచనియంగాలేదా?

కేశవంతు పశ్యమబెంగాల్ వారు కినుకొన్నట్లున్నారు. బాలకాలంనుండి రేపటిం గతో ముగిపోతున్న రాష్ట్రం బెంగాల్. అక్కడకూడా పెద్దయెత్తున ప్రదర్శనలు చెలరేగి, ఆ ప్రదర్శనల్లో విద్యార్థులు ప్రవేశించడం, ప్రభుత్వఅపీనులను చిన్నానిస్తూ చేయడం, పాలిస్ జరిపిన చాల్సులలో ముగ్గురుపనిపొవడం, మరొకందరు గాయపడడం, ముగ్గురు శాననసభ్యులు అరెస్టుగావించడడం బెంగాల్ ను ఒక్కసారిగా కడలింబివేసింది.

ఈ అల్లర్ల ప్రభావం పశ్యమబెంగాల్ శాననసభా ప్రాంగణంలోకి సైతం ప్రాకింది. మొన్న పశ్యమబెంగాల్ శాననసభలో ఆర్థికమంత్రి ఎన్. కె. ముఖర్జీ —కొరవ 12 వ పేజీలో

సూళ్ళూరుపేట గ్రామ పంచాయతి టెండరు నోటీసు

సూళ్ళూరుపేట గ్రామ పంచాయతికి 1966-67 సంవత్సరమునకు స్టేషనరీ, పంచాయతి యెద్దుకు, ఎండుగడ్డి, పల్లర్, తవుడు, గానుగవండి వగైరాలు 1966-67 సం॥నకు ఈ క్రింద తెల్పిన వ్యకారము నప్యంచేయుటకు కొటేషన్లు 5-3-66 తేది సాయంత్రం 4 గం॥ లోపుగా స్వీకృతవర్తుదాబలు చేసుకోవలసినది. అదేకోట సాయంత్రం 5 గంటలకు స్వీట కవర్లు అందరి నమక్షములో తెరువబడును.

వ.నెం.	వివరములు	రాలము	డిపాజిట్టు
(1)	సూళ్ళూరుపేట పంచాయతికి స్టేషనరీ నప్యం చేయుటకుగాను	1966-67 రు. 25/-	
(2)	పంచాయతి డెతబండిలాగు యెద్దుకు యెండు గడ్డి 150 మోపులు నప్యం చేయుట	డిబా రు. 20/-	
(3)	డిబా 25 మోపులు పల్లర్ తవుడు	డిబా రు. 15/-	
(4)	డిబా 75 మీటలు గానుగవండి	డిబా రు. 10/-	

—యన్. రామకృష్ణ, ఎగ్జిక్యూటివ్ అఫీసరు. గ్రామ పంచాయతి అఫీసు - సూళ్ళూరుపేట - నెల్లూరుజిల్లా.

కాపిటలిస్టులతో రష్యాపోటీ అమెరికా-రష్యాకార్మికుల జీవనప్రమా ణాలలోవున్న తేడా: మసానీ వివరణ

వీక్షణంలో దినరతు విమర్శించింది? అన్నది సూచించినట్లు గెరిల్లానాయకులు, అమెరికాబలాన్ని పోషించే నాయకులు కలిసి దక్షిణవీక్షణంలో ప్రభుత్వాన్ని ఏర్పాటు చేసే రాజీ తురుదుతుందా?

కుదరదని అమెరికా వుపాధ్యక్షుడు హంప్రీ బహింగ ప్రకటించినాడని.

ఇండియా, రష్యాలు తమకు సాయపడి వీక్షణాంతరమున్న వరిపూర్ణం చేయవలె నని అమెరికన్ కోర్కె.

ద. వీక్షణంలో బలమైన బోలీయ ప్రభుత్వం వా కటి వుం శే, ఎడటివారు లొంగివస్తారు. ఈ వల అమెరికా సేన, అవల గెరిల్లానాయకుల ముఠా లేని తావున ఎట్టివరిపూర్ణం సాధ్యమవుతుంది?

అగ్నేయాసియా రక్షణకు అమెరికా వీక్షణాంతర్య అవసరమనే భారతీయులు న్యూగాని, అమెరికన్ లో వీక్షణాంతర్యపై వీక్షణాంతర్యం.

చైనావాల్సిన అరికట్టడానికి అమెరికన్ వీక్షణాంతర్య సాయపడుతుందా లేక చైనాను ఒకవిధంగా అడి బలపరుస్తుందా? దీనిన వైరివర్గాన్ని మట్టి ఇడి కల్పించుందా? ఈ అంశాలమధ్యలో యెక్కడో వున్నది ఒక వరిపూర్ణరూపం.

స్వతంత్రసిద్ధాంతి శ్రీ మసానీ

వెతకంగా, వెతకంగా అడి కన్పిస్తుంది. పోవ, థాంట్ ఇంకా మరెందరో కలిసి అన్వేషించవలసివచ్చింది. ఒక దిన్న వుం డును మాన్యుడానికి ఎంతటి ప్రణాళిక మనరమైనది?

కోటివుండు బ్రహ్మరాక్షసి అయితే ఇంత గాక మరేమవుతుంది?

రష్యన్లు మరన్ని సాక్షాత్తులకు నోచు కొనడోతున్నారు. అవేమనగా: అదనంగా పెరివిజా సెట్లు, రి ఫ్రె డి రేటర్లు, కార్లు.

కాపిటలిస్టులతో పోటీ యిందువల్ల వల ప్రదమై ప్రపంచ విప్లవవంశా వురోగము వుందని మాస్కోనుండి ఫిబ్రవరి 19-న ప్రానింగ్ కమిషన్ వజ్రన ప్రకటించారు.

వర్కర్లు 35-40 శాతం డిటాల్ వుం కా వ చ్చు ను. 10 పిండ్ల సెకండరీవిద్య అందరికీ లభ్యమవుతుంది.

ఇంకా ఎన్నో విధాల అభివృద్ధిలోకి, ప్రజల జీవనప్రమాణాలు పె గు త వ ని అన్నాడు.

అవును పెరగవలసిందే.

ఎందుకంటే, గతసంవత్సరం రెక్కల ప్రకారం అమెరికాలో ఒక వర్కర్ అరు గముషాల సేపు వ ని జే సే ఒక రొట్టెను

★ చిన్నదైన వీక్షణాంపుండును మాన్యు డానికి ఎంతటి ప్రణాళిక మనరమైంది!

★ మసానీవ్యాసాన్ని-రష్యాపుస్తకాన్ని చదివి, ఏతత్వం మంచిదో తేల్చుకోండి!

★ వాస్తవికవాది హంగరీ ప్రధాని

నంపాడిస్తాడు; రష్యాలో అ రొట్టె కు వరిను; రష్యా లో 54 నిమిషాలు వని చేయవలెను.

ఒక పాను వెన్నెరు అమెరికాలో ఒక వ్యక్తి 19 నిమిషాలు వనిచేయవలెను; రష్యాలో మూడున్నరగంటలు వనిచేయ వలెను.

ఒక పాను వందదారకు అమెరికా కార్మికుడు మూడునిమిషాలు వనిచేయ వలెను; రష్యా లో 54 నిమిషాలు వని చేయవలెను. ఒకవర్షం అమెరికాలో అనంత మైన వని సమయం ఒకటింపాతికగంట సేపు; రష్యాలో 13 గంటలు. పాదరక్షలు, నమ్మలు వగైరాల విష యంలో కూడా యిట్లే తేడాలున్నవి.

—కోరవ 11 వ కేటెగరీ

మెట్రిక్ పద్ధతిలో ఆలోచించండి

మీటర్లలో అడగండి
గజములలో కాదు.

మెట్రిక్ పద్ధతిలో ఆలోచించక, గజములు అడుగులలోకి మార్చుకొంటూ వుంటే, ప్రమతు లోనవుతారు. ఇప్పుడు దేశమంతటా మెట్రిక్ పద్ధతి, తూకములు కొలమానములకు న్యాయబద్ధమైనదిగా ఉపయోగించ బడుతోంది. వ్యాపారులందరూ ప్రభుత్వమువారిచే ముద్రించబడిన తూకములను, కొలమానములను ఉంటు కొనవలెను. వీటిని సరిగా ఉన్నవి లేనివి వరీక్ష చేసేందుకు ఎప్పుడైనా అసీనర్లు రాగలరు.

మెట్రిక్ పద్ధతిలో ఆలోచించి మీకూ దేశానికి సహాయపడండి.
మెట్రిక్ తూకములు, కొలమానములు మాత్రమే యిప్పుడు న్యాయబద్ధమైనవి

DA-65/616

మార్కెట్.. మార్కెట్.. సీక బ్రు మ్మరి

కాంగ్రెస్ను క్రిందుమీదు గావించడానికి ఏమైనా చేసేట్లున్నారు!

అశోకమహత జేసిన అవరాధమేమి? దనస్యాములు, వలుకుబడిగల పారిశ్రామి కులు, వటిక్ ప్ర ము ఖు లు అతడిమీద విరుచుకవస్తారు.

సోషలిజంలోకి నాల్గవ వందవర్ష ప్రణా లికా నమయంలో ఇతోధికంగా దేశం తొరబడి పోవడం వీరికిష్టంలేదు. అశోక మహత ప్రాతిపదికలు రూపొందితే, అంత వని (తమకిష్టంలేనివని) జరిగితిరుతుంది.

సోషలిజం కావలెననే వజ్రాన్ని దేశం బలపరచింది. ఒక్క న్యూనగ్రహాస్త్రీ తప్ప మిగిలిన ప్రకటనలేమీ సోషలిజాన్ని దిరో దించవు; అందులో కొన్ని ఇంకా ఎక్కువ గానే సోషలిజం కావలెనని కోరుతున్నవి. సోషలిజం రావాలంటే కావలసిన ముఖ్యం తాలను అశోకమహత పేర్కొన్నాడు:

1) బ్యాంకులమీద మరింత కంట్రోల్
2) వ్యవసాయంలో, వరిశ్రమలో వున్నట్లు వంటి వ్యక్తిగత లేక కంపెనీ దావకు వ్యవహారాలపై మరింత పరిశీ ల న 3) సమష్టి మేమంటేనం కొన్ని వ్యక్తి గ త చాట్కులను నవరించడానికి రాజ్యాంగ రీత్యా బిలుండవలెను.

ఈమూడూ వద్దంటే సోషలిజం వద్ద వుంటే:

ఇంతవరకు సోషలిజమును స్వీకరించి నట్లు నడిచిన ద నస్యాములనైజం యిప్పుడు బట్టబయిలైనది. ఇక తమ తత్వ వేర్వేరిన రా జా డి, మసానీగారలద్వారా వీరొక మాత్త వంశాను ప్రధానంజేసి

దేశాన్ని ఒప్పించవలసియున్నది. అంత వరకు, అశోకమహత సూచించినట్లుగా జగన్నాథరథం సోషలిజం దిశలో సాగి పోక తప్పదు.

అవ్యాకావాలె, యివ్యా కావలెనంటే ఎట్లా?

అహారం మన కందించడానికై అంత ర్జాతీయ సంస్థలద్వారా అమెరికా అనేక దేశాలను మనవజ్రన అర్పిస్తున్నది. ఈ దేశాలలో రష్యాకూడా, ఒకటి. వాషింగ్టన్, ఫిబ్రవరి 16 రాయటర్ వృత్తాంతం ప్రకారం ఇండియాకు ఇతర దేశాలతో కలిసి రష్యా డెవలప్ మెంట్ ప్రాజెక్టులకు సహాయం చేయవచ్చుననికూడా ప్రెసిడెంట్ జాన్సన్ సూచించెనట. కా ష్యెంట్ ఒప్పందం చేయించడంవల్ల అసియాలో రష్యా శ్ర ద్ధ అధికమైనదని తెలిసింది; అందుకనుగుణంగా, ఇరాన్ (బర్కరాజ్య సమితి, United Nations) ద్వారా అసియాసిమలకు, ముఖ్యంగా భారతదేశానికి ఇతర దేశాలతోకలిసి సహాయపడ డానికి రష్యా సిద్ధంగా వున్నదనికూడా తెలిసిందట.

ఇది శుభసూచకం.

అమెరికా ఎంతజేసినా, చేస్తానన్నా, దానిమీద సంశయం మనదేశంలోపోదు. ఉదాహరణానికి గురూ డి గోల్వల్కర్

—కోరవ 12 వ కేటెగరీ

ఇంటి జాగా అమ్మబడును
నెల్లూరు వేదంవారి ఆగ్రహారములో 'విజయమహల్' ఎదురుగావుండు మహారు 73 అంకముల భాగిదాగా అమ్మబడును. వలయువారు మాతో సంప్రదించండి.
B. KRISHNA RAU,
175, Sri Balachandra Road,
BOMBAY-14

అంధ్యప్రదేశ్ పబ్లిక్ వర్క్సు శాఖ,
నెల్లూరు.

టెండరు నోటీసు
***

వనిపేరు:- నెల్లూరుజిల్లా, కనిగిరి తా. డొక్కలవాగుకు అడ్డముగా అన రక్త నిర్మింది నీటిని వంద్యతెరా పురము చేరువుకు మల్పించుట.
సూచించుటకు ఇంజనీరుగారి ఆఫీసులో 9-3-86 తేదీన పై వారికి తె.టు. పాఠములో స్వీకృతంబున ఉన్నది నోటిఫికేషన్. టెండరు దాఖలుమొట్టమొదట 20-4-86. ఉండదు దాఖలుమొట్టమొదట 1-3-1986. టెండరు ధరచతు రుసుము రూ. 7000/- లు.

సి. హెచ్. జగన్నాథనరావు,
సూచించుటకు ఇంజనీరు,
నెల్లూరునర్సిర - నెల్లూరు.

నెల్లూరు మునిసిపాలిటీవారి
ప్రకటన

నెల్లూరు బృంకురొడ్డులో రంగమహల్ నిర్మాణములకు ఎదురుగా సూతనముగా కట్టబడిన ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి భవనంలోని 3-వ నెంబరు రూమును 10-3-86 తేదీ నుండి 31-3-86 తేదీ వరకు అద్దెకుకిను కొను చాట్కును ముగిసివల్ ఆఫీసుయొద్ద 2-3-1986 తేదీ బుధవారం వరకు 10 గంటల నుండి ముగిసివల్ తెక్కిటిగారిచే బహిరంగముగా యా-ము వేయబడును. నెల్లూరు మునిసిపాలిటీవారిచే వ్యవహరింపబడిన నడరు కొట్టకు సంబంధించిన 9-7-85 తేదీ వేలము నోటిఫికేషన్లోని పరమలన్నియు దీనికి వర్తించును. వేలం పరమలు, గుత్తగురింపనలు వగైరా వివరములు ముగిసివల్ ఆఫీసు వసించేయు కాలములో తెలుసుకొనవచ్చును.
యస్. యం. ముర్తజా,
తెక్కిటిగారి.
ముగిసివల్ ఆఫీసు-నెల్లూరు, 17-2-86.

నెర్విటాల్
నరముల బలహీనత -
- రక్తపుపోటుకు
అంగారము, మందిముత్యములు మొదలగు విలువగల భస్మసంపుటికి తయారుచేయబడినది. ఎద్ది నరముల బలహీనతను హరించి, కళ్ళకి దేహదారుల మొనగను. గొక్క, నిస్సత్తువ, మలబద్ధము, కాటకీత, తలతిరుగుట, పాలుమాలిక, కాళ్ళు, చేతులు మంటలు, తిష్టెలు, చెవిలో రక్తని, సరిగా నిద్రవట్టకుండుట, గుండెదడ, రాకునవ్వము మొదలగువాని వన్ని దీని నిర్మాణం, మందిరానికి, మహిళానమున కలిగించుచు దీని మంత్రము దురింప బాషరము మరొకటి లేదు.
8 టై. స్పి. 5-9 రి. వ. పై.
ఇండియన్ మెడిసిన్ హౌస్
విజయవాడ
ప్రాంతీయ: రావీరి - నెల్లూరు.
- రావీరి - గూడూరు.
బాపా వీరి - నాయుడుపేట.

సంస్కృత సాహితీ సంప్రదాయముల అపరంజిముద్ద

కళాప్రపూర్ణ వేదం వేంకటరాయశాస్త్రి

వారి నాటక రచన కళాపాండితి

[మహామహాపాధ్యాయులు వేదం వేంకటరాయ శాస్త్రిగారు మరణించినపుడు మహా సంపాదకులు శి. శే. ముట్నూరి కృష్ణారావుగారు సంపాదకీయంవ్రాస్తూ "వేంకటరాయశాస్త్రి మగ్గిన వండితుడు" అని అన్నాడు. ఈ ఆధునికతరంలో నిజానికి అంతటి పండితులు అరుదు. వేదం వేంకటరాయశాస్త్రి ఆధునిక ఆంధ్రావనిలో ప్రత్యక్ష మయ్యే అఖిరివాగనుశాసనుడు. ఇటీవల ఆంధ్ర సాహిత్య ఏకాడిమీవారు హైదరాబాద్ లో యేర్పాటు చేసిన వేదంవారి పుస్తక సభలో మన 'హలికర్డు' ఆయన బహుముఖ పాండితిని చర్చిస్తూ ప్రసంగించారు. ఆ ప్రసంగమే యీ క్రింది వ్యాసం.]
— సం. జ. రై.

శ్రీ మరుపూరు కోదండరామరెడ్డి

ముందుమాట
"సాహిత్యరంగమున వేదం వేంకటరాయశాస్త్రి పైకి యి గిరి అందుకొనని యెత్తుగాని, క్రిందికిదూకి రాకని లోతుగాని లేదు" - అన్న స్వర్ణీయ కట్టమంది రామలింగరెడ్డిగారి ఒలుపువేసి నిర్ణయించిన మాటలలో శాస్త్రిగారి నమగ్రమైన సారస్వతమూర్తి అభివర్ణితమైయున్నది. కాబట్టి రెడ్డిగారు "కళాప్రపూర్ణ" వీరుదమును, మహాపండితులతో సంప్రదించి నృప్తింది, మొట్టమొదటకడవగా వేదంవారిని అలంకరించినారు.
శాస్త్రిగారు సంస్కృత సాహితీ సంప్రదాయముల అపరంజిముద్ద. ఈ మహా శిల్పి చేతి కుంచె ఒక్కొక్క పోదకు ఒక్కొక్క ప్రత్యేక ప్రతిభగలదు. వండితుడు-కవి-విమర్శకాగ్రేసరుడు-వాఙ్మయచక్రవర్తి - నాటక రచయిత - నాటక ప్రయోగదర్శకుడు - ప్రత్యక్షతేజో ఉపాధ్యాయుడు-మధుర గంభీర వచన రచనా ప్రవీణుడు- ముద్రావర్ణకు-గడునరి-ఇట్లు యెన్నో అనమాన కళలకు నెలవై, సరస నైపుణ్యంతో వీరుద విభూషణుడు యీ వేదము పండితుడు.

ఈ బహుముఖ ప్రజ్ఞాశోధితుడు తమిళుడుగాబట్టిన పుమారు తెనుగువిద్వ. ఆంధ్ర భారతిని సేవిం చిన మహామహులలో అగ్రశ్రేణికితెంది వెలుగొందినారు. ప్రాచీన కులవలసలై ప్రసిద్ధ భారతీయులను శిష్యులుగాగలిగిన గురుశ్రేష్ఠుడు యీయన. దాక్షర్ వర్ణాధి-పూరి శంకరపీఠమధిష్ఠించి యుండిన స్వాములు మొదలగువారి వీరి శిష్యవరంపరలోనివారు.
యుగకర్త
అనాడు పండితలోకమున గోరాడు కొని డి కొని న దిగ్గంతులలో ఒకరైన వేదం వారు, నిజంగా ఒక నవ్యయుగకర్త అనదగినవారు.
పూర్వాచార వరాయణుడయ్య, నేటి అభ్యుదయ రచయితలకు మార్గదర్శకుడైన

ఉదారాశయుడు. కాని, నేటి అపండితుల సాహిత్య అరాచకమును నిరోధించిన వురో గామి. పాత్రోదితభాషను - వ్యావహారిక మనండి-మొట్టమొదట తెనుగు చదువుల రాణికి అలంకారంగా సంతనవరదినదివీ! 1897 లోనే, అనగా కమ్యూనిస్టుల యుగ కర్త-గురిజాదవారి కన్యాశుల్కానికిముందే ప్రకావరుద్ధీయమును ప్రచురించి వాడుక భాషకు దారిమార్పినవారు. ఇది పుస్తక రూపంలో వెలువడినదికానిముందే పత్రికలలో ప్రకటించబడినది.
గురిజాదవారి ముఖ్యాలసరాలచందము, పోతులూరు వీరబ్రహ్మంగారి తత్త్వాలచందము - గొప్పపాటలమూడితే అగుటచే అప్పారావుగారి "నృప్తి కి" కొత్తదనమును పోగొట్టినది.

గద్యం
"గద్యం కవీనాం నికషం" అనిగదా పెద్దలనేది! శాస్త్రిగారు 8 తెలుగుల గద్యమునుప్రాసని, ఆంధ్రధనువులోని వర్ణశబలక బిర్యమును పొందినట్లు-తమ దివిరచనలలో దీపింపజేసినారు. సంస్కృత మాధుర్యమును గాంభీర్యమును బట్టిజెల్లించి, తెనుగుతనపు పుట్టుతేనెతోగలిపి,

కథా నరకాగరమునందును సంస్కృత నాటక అనువాదములందును సారించజేసి పాఠకుల ముగ్ధులజేస్తున్నారు. అనాడు నన్నయ-ఈనాడు దిన్నయనూరి, వేంకటరాయశాస్త్రి - కట్టమంది రామలింగరెడ్డి గారితో సమీపనలక్షణ ఆంధ్ర గద్యరచన కారులు!

నాటకకర్త
"దాశసాహస్ర ప్రధారంబుగ నాటకములు, తన్మిగమంబు గలవివారు" అని నగర్వంగా చెప్పికొనుటవారికి తగిలినది. నాటకములప్రాసని, నేర్పించి, అడింది నెల్లూరు ఆంధ్ర దాహిమిహిని నమాణ మూలకంగా ఆంధ్రుల తనియింపజేసినారు. ప్రత్యాక సటకులు - అంగారయ్య, నుండరరాజు, నినిమానకుడు రంగస్వామి, నినిమాదర్శకుడు వై. వి. రావు, పొణా శేషరెడ్డి, సటసార్యమొడు కందాడై శ్రీనివాసరా (దొరస్వామి) - భరతమునిగా శాస్త్రిగారు దిద్దికీర్చగా, మహా సటకులుగా, ఆంధ్రవాట్యరంగ వియత్తలమున మెరసిన దీప్తకారులు.
ఆంధ్రత్వము
శాస్త్రిగారు ఆంధ్రమాత అకళంకో పానకులు. ఆంధ్రత్వమున్న వారికున్న అభిమానము - అ దినాలలో, వీ యితర తెనుగు కవికి లేదంటే అతిశయోక్తి కానే

రదు. అనాడుకథలో, నవలలో వీరరసమునకుగా రాజస్థానపు ఇసుకతెదారులకు వరుగెత్తుతుంది. కాని, వేదంవారు తమ రెండు నాటకరాజములకు, ఆంధ్రచక్రవర్తులు కాకతియులను, వీరపుగడ్డ బొమ్మిల రావు వారినే నాయకులుగా జేసినారు.

శాస్త్రీయ ప్రాబల్యము
శాస్త్రిగారు సంస్కృత-ఆంగ్లేయభాషా సంప్రదాయములలోను మధుర్యములోను దాగా ఉలి రుదిపిక్కిన వ్యక్తి. వీరిపై శాస్త్రీయ ప్రా బల్యము (Classical Influence) దాగా పొసినది. వీరి ఉరుదు పరిజ్ఞానము తెలుగాజేతరులకు
— కొరవ 10 వ పేజీలో

వ్యవహారిక
గృహ పరిశుభ్రతకు-
ఇల్లాలు కృషిజేస్తేనే చాలదు-
యజమానీ సాయపడాలె-
అప్పుడే పిల్లలూ నేర్చుకుంటారు!

నేత్రదాన మహాత్మ్యం

పద్మశ్రీ మోడి తిరుపతి క్యాంపు విశేషాలు

తిరుపతి దేవస్థానం వారు వద్యశ్రీ మోడిక్యాంపుకు చక్కని పేరు పెట్టారు- నేత్రదాన మహాత్మ్యం అని. అనలు బ్రహ్మాత్మవాలు పుండనే వున్నాయెదా!
ఈనెల ప్రారంభంలో పదవసారిగా దాక్షరమోడి క్యాంపు జరిగింది. ఆంధ్ర, మద్రాసు, మైసూరు రాష్ట్రాలకు చెందిన 1046 మందికి కంటి ఆపరేషన్లు జరిగాయి. జిల్లాలవారిగా అవరేషన్ల వివరం:-

జిల్లా	పురుషులు	స్త్రీలు	మొత్తం
దిత్తూరు	228	246	469
కడప	165	230	395
అనంతపురం	39	32	71
నెల్లూరు	24	30	54
కర్నూలు	8	1	9

నేత్ర కోశులలో పురుషులకంటే స్త్రీలే ఎక్కువగా వున్నారు. నెల్లూరుజిల్లా వారికి నకాలంలో తిరుపతిక్యాంపు విషయం

తెలిసినట్లులేదు. లేకుంటే వారి నంబోరి ఎక్కువగానేవుండేది. వీరుకాక మద్రాసు రాష్ట్రంలోని చంగల్కుట్టు జిల్లావారు 37, ఉత్తరా రాష్ట్రా టు జిల్లా వారు 8 మంది వున్నారు. వీరిలో పురుషులే ఎక్కువ. మైసూరు రాష్ట్రంనుండి ముగ్గురువస్తే ముగ్గురూ స్త్రీలే.
ఈ క్యాంపులో దాక్షర మోడి మొత్తం 20,365 మంది కోశులను పరిక్షించారు; 1046 మందికి ఆపరేషన్లు చేశారు; 6,432 మందికి మందులిచ్చారు.
తిరుపతిలో ఇలాంటి క్యాంపు 1955 నుండి ఏటా జరుగుతున్నది. కోశులందరికీ బస, బోజనపుటిచ్చాట్లన్నీ తిరుపతి దేవస్థానంవారు చేస్తున్నారు. 1955 లో ప్రారంభమైనపురుగున్న ఈపది క్యాంపులో దాక్షర మోడి 1,53,230 మందికోశులను
— కొరవ 10 వ పేజీలో

అరోగ్యమే మహాభాగ్యం అంటారు పెద్దలు. అందుకు మొదటిస్థానం వరితేత్రత కివ్వబడినది. అలాంటి ది కొందరింద్లో అడుగుపెడితేదాలు ఓ అడవిలో అడుగు పెట్టినట్లేవుంటుంది. అలాంటి ఓ గృహాన్ని మీకు పరిచయంచేస్తాను. అ ఇంట్లోకి వెళ్లి మన పాదాలకు మురికి, కాగితాలు, పుస్తకాలేకా; ఎ లు గు లం ట్టు, జిరాఫీలు, దుప్పలు... నా నా రక మృగసముదాయంలాంటివన్నవి మన లను నలువైపులా చుట్టుముట్టినవి. తలుపులమీద దాకలివెళ్ళిననాటినుండి విడిదిన దుస్తులు; కుర్చీలలో విప్పిచదవేసిన బగ్గిన్న, ఓణీలు, ప్రాకులు మొదలు గృహయజమాని పరాయిలవరకు చూడవచ్చు. పుస్తకాల అలమరాలలోకూడా ద్రా యు ట్టు, తాగెట్టు, బవల్లు, నేవీకిన్స్ దొరుకవచ్చు. పుస్తకాలు వరండామొదలు బొడ్డిగుమ్మంవరకూ గల ఏబోవిదినాకనుపించవచ్చు. రిప్పిన్సు, త్రైలు నాదాలలాగాకూడా అ వ న రానికి వాడబడుతుంటాయి. ఇం కా వస్తూరం (మరోగది) వెళ్తే ఓ హుంనహాలికాకల్పం. ఎల్లచోటా అవద్యాంధపురిలా అందరికీ అన్ని విధాలా ఆశ్రయమిచ్చే ఓ పెద్ద

మంచం, దానిమీద పరువుకవర్లు, దిండు కవర్లు, దుప్పటి - ఎన్నడూ దాకలిమంబు చూడనివానిలావుంటాయి. దానిమీద ఓ దాకలిపెట్టెకు నరివడగలిగినన్ని మానస, ఉరికినబట్టలు చూడ వచ్చు. తడిచివల్ దగ్గరనుంటి మనిగడ్డవరకూ అవనరానికి ఎవరికి ఏబట్టి కావలసినదైనా దీనిలో సాజాత్కరిస్తుంది. ఆ పడకమీదనే పూలు పొసికుట్టే కుమారిని, అచ్చుచే బాబ్
శ్రీమతి రేఖల దమయంతిదేవి
పారిష్ చేసే కుమారుని, హోంవర్క్ చేసే దిన్నప్పాయిని, బో మ్మ ల కు స్నానం చేయించి మందులుపోసే దిట్టిమ్మాయిని చూడవచ్చు. చూడబడిగా గడ్డంచేసుకొని ఆ పేదంగసామాను కడుగుమని వంట యింట్లోకి గి రా టు వే సే యజమానిని. త్వరగా తెమలాళికమాచిని వంటజేస్తూ గిన్నెలమనినుంటి వీల్లం ముక్కుంవరకూ తన చీరకొంగుకేతుడిచే గృహిణి వంట
— కొరవ 10 వ పేజీలో

- * నర్రవాడ నిరుపేద ఇల్లాలి అవేదన
- * ఆత్మకూరు బి. డి. ఓ. ల టీ పార్టీకి వి. ఎల్. డబ్ల్యు. లంతా గైర్ హాజరట!
- * మరొక రెండు హాస్టల్లపై దాడి
- * వీగిపోయిన బిట్రగుంట అవిశ్వాస తీర్మానం-సభ్యులనిర్బంధం
- * గ్రామాలలో ఎక.జి.ఓ.ల నిరసనసభలు

నర్రవాడ మధ్యపానం అనుసరించవలసిన విధానం? మహానుభావులారా! చెప్పండి.

—ఒక నిరుపేద ఇల్లాలి

ఆత్మకూరు వార్తలు

6 తేది ఒక పాములవారి ఇంటిలోకి ఒక నాగుబాము రాగా, అతను దానిని వట్టు కొని, కోరలుతీయకుండా, బజారులోకి తెచ్చి, అమ్మి, నాలుగైదు రూపాయలు సంపాదించుకొని, కొంచెం సారాయి గుక్కలో పోసు కొని వరమానందంలో యింటికి చేరాడని, బుట్టలోనుండి యటట

వచ్చిన పామును మత్తులో తోక మిద కొట్టగా, అది కరదించి, విడుదలైనా అతను అతకలేదని తెలుస్తున్నది. అతని సేకృతమిది తెలియలేదు.

9 తేది నేరావీ క్లబ్బులో 150 మంది ఎ.కా. డి. ఓ. లు ఆత్మకూరు వందాయటి పెళ్ళిపండు శ్రీ యాదాద్రిపేట అధ్యక్షతన నమావేళు, గురనవడినాన్ని పాడించాడు. ఎ.కా. శ్రీనివాసమూర్తి, పి. సుబ్బారావు గారలు ప్రభుత్వోద్యోగుల కోర్కెలు వివరిస్తూ వువససించారు.

ఎట్టతెల్లమి. డి. ఓ. శ్రీ రఘురాం రిటైర్ పొందిరి పోవడం, బ్రాత్త వి. డి. ఓ. శ్రీ బజయ్య చార్జి తీసుకోవడం జరిగింది. రఘురాం గారిని నిలుపుకొనుటకు విశ్వ ప్రయత్నం జరిగినట్లుందికాని చలించలేదు.

రఘురాంకు వీడ్కోలుగా, బజయ్యకు స్వాగతం గా విచ్చాటు చేయబడిన టీ పార్టీకి ఒక్క వి. ఎల్. డబ్ల్యు. కూడా రాలేదట. రాదలచినవారినికూడా రానివ్వలేదట. ఆత్మకూరులో పిమ్మిటి వి. ఎల్. డబ్ల్యు. ల పెతనం? డి. ప. చేర్మకాగారు! ఈ వి. ఎల్. డబ్ల్యు. లు ఒక్కొక్కరు ఒక్కొక్కటో ఎన్నేసిపిండ్లనుండి పాతుకొని పోయి వున్నారో ఒక్కసారిచూచి, దారిని కదలించండి. లేకపోతే సమితిపాలన అప్రతిష్టపాలై పోతుంది.

వి. డి. ఓ. ఇకాబాద్లో వుండిన శ్రీ సత్యనారాయణను దుర్భాషలాడిన వి.ఎల్. డబ్ల్యు. ను పాత వి. డి. ఓ. శ్రీ రఘురాం గారే మందలించడం జరిగిందట. ఈ విషయం తానననట్లుకు శ్రీ సంజీవరెడ్డిగారి దృష్టికికూడా పోయిందట. వెదలించుటకు —కొరవ 8-వ పేజీలో

కర్నూలుజిల్లా ఎమ్మిగమారు పంచాయితీ ఇమిటి 'మేళా'పందర్బానలో జరిగిన నాటకపోటీలలో ప్రథమ బహుమతి సందుతున్న దిరంజీవి ఎం. ప్రభాకర్; ప్రక్కనున్నవారు జిల్లాపాలిస్ మాఫరింకెంఠెంటు శ్రీ. కె. ఎ. శ్రీనివాసరావు

కర్నూలు

మనగ్రామసీమల్లో మనఆడవాళ్ల ఇబ్బందులు

మొన్నటివారం యీ శీర్షిక క్రిందకొన్ని బాగుపూరికమైన విషయాలు చెప్పవల్సి వచ్చి చెప్పాను. కనీసం యూ రి సర్వే, ఫైన్ అవుట్ రెజిట్రారుకూడా లేకుండా అనాగరికంగా ప్రభుత్వపు మన పురాతన నెల్లూరు వి. ఆర్. కాలేజీలో ప్రారంభించి; దారిద్ర్యంలే మలమూత్ర వివర్జనా కేంద్రాలుగా, వీటలే కక్కనులుగా వుంటున్న మన వట్టజ పారిశుధ్యపు పరిస్థితులను ప్రస్తావించి; వి.ఎస్.రైపిల్ (విద్యా ధర తీవ్రప్రసాద్ నైపాల్) అనే అంగరంగవైభవ 'మన' ఇండియామగూర్చి వ్రాసిన "An area of darkness" (ఒక చీకటి ప్రాంతం) అనే గ్రంథ ప్రవర్తిలో ముగిందాను.

ఇప్పుడు కావలి కాలేజీ 'జవ్వార్ కాలరి' గ్రంథాలయంనుండి తెచ్చిన మరొక అంగ గ్రంథాన్ని చదువుతున్నాను. "కానాల్డ్ సెగల్" అనే పశ్చిమాఫ్రికా వర్తికా రచయిత వ్రాసిన "The crisis of India" (ఇండియా సంక్షోభం) అనే పుస్తకం ఇది. ఇందులోకూడా యీ రచయిత 'మన' ఇండియా సామాజిక నీచత్వాన్నిగూర్చి వరమదానంగా, నిశితంగా విమర్శించి వున్నాడు. ఈ గ్రంథాలను చదువుకుంటే నాకనిపించింది-మనం, మనమట్టా పేరు కొనివున్న చెడ్డనుగూర్చి అధ్యయనం చేయవల్సివే రోజులు నడిపివున్నవని. "చెడ్డను చూడవద్దు, చెడ్డను వినవద్దు, చెప్పవద్దు" అని ముక్కు, చెవులు, నోరు మూసుకొన్న మూడు కోతుల ప్రతిమను ముందుపెట్టి కొనిమడిగట్టుకొని కూర్చొన్నమాత్రంచేత మనకు వారిగివడేదేమీ వుండదనిపిస్తుంది. మననాయకులు, పాలకులు అప్పడప్పుడూ యిట్లాంటి పుస్తకాలు చదువుతుంటేఅయినా —కొరవ 11 వ పేజీలో

ఎల్. ఎల్. వి. ఎన్నిక వార్తలు-విశేషాలు

గ్రంథాలయాలకుకూడా రాజకీయ దుర్గండాన్ని పూయకండి!

రాజకీయ పరిణామాలసంతకం ప్రత్యక్షంగా బలాబలాలు తేల్చుకోడానికి తైలెరీ అధారిటీ ఎన్నికలే ప్రస్తుతానికి మిగిలినట్లున్నాయి. ఇవి ఒక్కొక్కటిగా బయటపడుతున్నాయి. సభ్యుల ఎన్నికలముందే అధ్యక్షునిఎన్నిక జరిగిపోయింది కాబట్టి, దానిని నిలబెట్టుకోదం ఒకవర్గానికి అవసరం; ఆ అధ్యక్షుణ్ణి తొలగించి, ఆ సంస్థను హస్తగతం

తెలుసుకోడానికి వుపయోగపడుతున్నదని ఒక వర్గంవారి వాణి చెప్పింది. దీన్నిబట్టి అగాలిని కమవైపుకు వీడేట్టు చేసుకోడానికి ఇరువర్గాలవారూ ప్రయత్నిస్తున్నారనేది స్పష్టం.

ఇంకో విషయంకూడా ఈ తైలెరీ ఎన్నికలకు రాజకీయవర్గాలు, అందులో ఒక వర్గం ఎంత ప్రాముఖ్యత యిస్తున్నది తెలియజేస్తుంది: 13 తేది కావలిలో జరిగిన ఎన్నికకు ఎల్. ఎల్. వి. అధ్యక్షుడు హాజరై ఎన్నికైన సభ్యులకు పూలమాలలు వేశాడట; దిన్న అభినందన సభ జరిగిందట; కోవి రామయ్యచౌదరిగారు అన్నారట-జిల్లావ్రజలు ఎవరి నాయకత్వాన్ని కోరుతున్నారో ఈ దిన్న ఎన్నిక తెలియజేస్తుంది-అని. హైదరాబాదుకు పోతుండిన శ్రీ అనం సంజీవరెడ్డిగారు, కావలిలో కొంతంసేపుఅగి, సభ్యులను అభినందించి పోయాడట. ఇదంతా ఎందుకు వుల్లేత్తిస్తున్నామంటే, 'నామ్ గిషానీ' లేని తైలెరీ అధారిటీ ఎన్నికకుకూడా జిల్లారాజకీయ పరిణామాల పుట్టానని ఎంత దళవట్టిందా అని తెలుసుకోవలసివే!

కావలి దివిజను తైలెరీల ప్రతినిధులుగా శ్రీ కొల్లికుదురు వెంకటరెడ్డి (కోపూరు తాలూకా), శ్రీ ఎం. వెంకటరెడ్డి(ఉదయగిరి తాలూకా, ఎమ్మకోటదినాడు. ఈఎన్నికను డి. ఇ. ఓ. శ్రీ ఎ.కా. బసవరాజు నిర్వహించారు. ఈ ఎన్నిక హైకోర్టు కేసింది. ఉదయగిరితాలూకా దుత్తలూరు వారు కాబోలు ఒక దావావేశారట. ఈ —కొరవ 8-వ పేజీలో

శ్రీ

వెంకటేశ్వర ఇండస్ట్రీస్

అల్లూరు

(కోపూరు తాలూకా - నెల్లూరుజిల్లా.)

ప్యాక్టరీ:- ఇండస్ట్రీయల్ ఎప్టేట్-నెల్లూరు

*****

పేలభీకా ట్యూబులు - తారిగేటెడ్ రోల్స్ బాక్సులు, వాటర్ పూప్ ప్యాకింగు సామగ్రి.

వివిధ సైజులలో - మందంలో కావలసినంత స్టాక్ తయారుగా వున్నది.

వివాహోదయలో వుపయోగించే నారికేళ - తాంబూ లాలిచ్చే అందమైనకప్ప మా వద్ద సిద్ధంగావున్నవి.

వ్యవసాయం - వర్తకం - చేతిపనులు అద్భుతమైన ఎగ్జిబిషన్

త్వరలో ప్రారంభం - నెల్లూరు జిల్లాకోర్టు ఎదుట.

ప్రచురణచేయువారు:- బ్రెడర్స్, కో.ఆఫరేటివ్ సొసైటీ. ("గవర్నమెంటుస్టాల్"వారు కూడా ఇందులో పాల్గొనుచున్నారు)

కండిక్స్ - మనస్సునకున్న భృమతజెందు అతి అద్భుతమైన విందు. అనగా, ఎన్నడు మీరు చూడని సూతనమైన (ఎగ్జిబిషన్) రాక్షస రాట్నం, గొడుగు రాట్నం - సముద్రవిమానం అడవి - రైలుబండి - మృగసౌండు సుయ్య (బావి) - మర్మమనిషి - మాయబాలం - ఇంతువులకాల - ఆశ్చర్య పిల్ల - నాగ శ్రీ - జల శ్రీ - ఓరియంటల్ నటనం - వ్యతిరేక విశాలమైన మైదానం స్టేషిలలో "నిని మాస్టర్" వ్యవ్యాపి గాంచిన నటికులు - నాటకం - నటనం. ఇంకా మరికొన్ని విధమైన చూపులు జేస్తుయున్నాము.

గమనిక:- మీ యొక్క స్టాల్ ఒక చేసుకొనుటకున్న, తతిమ వివరములకు నేరుగా వచ్చి సంప్రదించవలెను. క్యాంపేజీ - సైకిల్ స్టాండు, వర్షినిటీ అన్నిటికీ వచ్చి యేర్పాటు చేసుకోవచ్చును.

అర్గ్లైజర్:- యం. గోవింద స్వామి.

నర్కసెగ్గండ్ - జిల్లాకోర్టు ఎదుట - నెల్లూరు.

కొరవ కావలెను:- టిక్కెట్లు కల్పెట్టు - టిక్కెట్ల ఖర్చు - (శ్రీయ-పురుషులు) భరావతు రూ. 200/-

నోటిసు

వెంకటగిరి జిల్లా, రాజ్ కిరీ కాపురము
రాజ్ కిరీ మార్కెట్ యొక్క యాదానా
కల సుబ్బయ్య ఇం. మ. వల్ల యాదానా
తెలియజేయుచు మేమనగా:- సదరు వెంకట
గిరి జిల్లా రాజ్ కిరీ నేను కాపురమును
దో. నెం. 61 రు. గల యిల్లు - అందుకు
సంబంధించిన తాళిసోం యాదానా నాకు
నా తల్లి-దండ్రుల ద్వారా 10-12-1903
తేదీ గల బిలునామా ద్వారా సంక్రమించి
తదాది నా అమ్మిన్న స్వాధీనానుభవంలో
ఉంటున్నది. అందులో నా కుమారుడు
రామకృష్ణయ్యకుగాని, కుమార్తె శేనరి సీత
మ్మకుగాని ఎంతమాత్రమును హక్కు లేదు.
యిదిగాక, దిలమన్నాబాబుగారి, యితర
గామములలోగాని ఉండు నా భర్తగారి
స్వీకారములో నాకు సగభాగమునకు అది
ద్విన్న హక్కు అనుభవములు గలిగియు
న్నది. సదరాదులను నా కుమారుడు,
కుమార్తె యితరుల దుస్సలహాతో అన్య
కాంతములు చేయుటకు వ్యతిరేకమును
స్పష్టము తెలియజేస్తున్నది. కాబట్టి సదరు అన్య
కాంత వారితో మేమనగా విరళములు
గాని, అభిమానములుగాని, యితర వరా
ధీనములుగాని చేసుకోకుండాదనియు అట్లు
చేసిన యెడల అది చెల్లనేరదనియును
తెలుపజేయుచున్నది.

మాల్వాక వెంకటసుబ్బయ్య.
వెంకటగిరి, 24-2-86.

హెచ్చరిక

నెల్లూరు తా. యాదూరు గ్రామ కాపురము
కుగా యుండిన లేటు యాదూరు వీరయ్య
నాయుడు, నా సోదరుడు సదరు వీరయ్య
నాయుడు అనంతరం ఆయన తా. సదరు
యాదూరు గ్రామంలోని మాగాణి భూము
లన్నీ, నివేతనములు-తాళిసోంములున్న
కుంటుంబరాస్థియున్న ఆయన భార్యయగు
యాదూరు రంగమ్మ స్వాధీనంలోయుండు
కొని ఆయువేళలు అనుభవించుచున్నది,
గడదిన 12-2-1986 తేదీన యాదూరు
గామంలో చనిపోయినది. అమె మరణ
సంతరించుకున్నది సదరు అయివేళల
మందు నాకు సర్వస్వతంత్ర హక్కులు
సంక్రమించియున్నవి. సదరు అయివే
ళలకై నాకు కలిగియుండు హక్కులకు
విన్నముగా మరెవ్వరుగాని ఏలాటివ్యయ
జరిపిననూ, అట్టివ్యయ ఏ మాత్రము చెల్ల
నేరదనియు, ఆ మూలమున మరెవ్వరుగాని
ఏదేమిచేసిననూ పొందజాలరనియు
గూడా యా మూలమున బహిరంగ
హెచ్చరిక చేయుచున్నాను.

యాదూరు వెంకయ్యనాయుడు,
మినగల్లు, 25-2-86.

ది నెల్లూరు కో-ఆపరేటివ్ హౌస్ బిల్డింగ్ సొసైటీవారి వేలం నోటిసు

The Nellore Co-operative
House Building Society Ltd.,
V. 271, Nellore.
—Decree Holder.
Vs.
Mamidala Rangaiah & others
—Judgment Debtors.
పై సొసైటీవారికి రావలసిన దాకీ
మొత్తము రాజ్ కిరీ సుబ్బయ్యకు తె. డి. ల
యొక్క స్థిరాస్తియందలి సదరు అపేనువద్ద
7-3-66 తేదీ వరకు 10 గంటల సేలో
అపేనువ బహిరంగముగా వేలము చేయు
దురు. పాటదారులు వేలము చేరవులకు
లోబడి పాట పెట్టవచ్చును. ఇతర వివర
ములు అపేనువ వసయాలములో అపే
నువలో కనుగొనవచ్చును.
పెద్దయ్యల:- నెల్లూరు బిల్లు II వట్టానె. 230,
నెల్లూరు మునిసిపాలిటీలో వట్టానె. 4 రు,
దో. నె. 269 రు.గల సర్టిఫై. 551/1 యన,
రు. 6-16 ట్టుకు హక్కులు. (డి) ఉప్పుల
పాట వెంకటాచార్యులు, కమలమ్మవల్లం
[తా] కోడ్డు [ద] ఇరుగుదూరు వీరాద్రి
యందలివల్లము [వ] కానీబిడు. ఈ హక్కుల
లోని 30 అంకములు గల ప్రకటన,
అందున కట్టబడిన యిల్లు.

ఆర్. ఎల్. రెడ్డి,
వైస్ ప్రెసిడెంట్.

నెల్లూరు న్యాయస్థానము

విమర్శన

రాకపోకలు

శ్రీ వెంకట గోపాలరెడ్డిగారు ఈరోజు
నెల్లూరుకు వచ్చారు.
మంత్రి శ్రీ పి. సి. 28 రాత్రి నెల్లూ
రుకు వచ్చారు. 27 తేదీ సాయంత్రం
గుంటూరుకు బయలుదేరిపోతారు. 28
పుడయం హైదరాబాదుకు చేరుతారు.
మంత్రి శ్రీ చెంచరామానాయుడుగారు
22 తేదీ వచ్చారు. 22, 23 తేదీలలో
జిల్లాలో పర్యటించారు. 24 రాత్రి సదరన్
ఎర్పు (పెన్)లో విశ్రాంతి పొందారు. ఈ
రోజు (25 తేదీ) ముక్తేరి, మదిరవల్లుం,
గుడివాడ పర్యటించి, ఈరోజు రాత్రికి
నెల్లూరు చేరుతారు. రేపు పొడలూరు,
ఎల్లండి అల్లూరు, కొండవీడుగుంటి కార్య
క్రమాలుచూచుకొని, ఆరోజు బిటగుంట
నుండి జి.టి. లో తెనాలికిపోతారు. మార్చి
1 తేదీ పుడయం హైదరాబాదు చేరుతారు.
ప్రదేశ్ కాంగ్రెస్ అధ్యక్షులు శ్రీ తిమ్మా
రెడ్డి ఈరోజు నెల్లూరుకు వచ్చారు.

రెండవకారు అన్యాయం

కలిగిరి రిజిస్ట్రారురు మొదటి ఆరు
తూములక్రింద ఈ సంవత్సరం రెండవ
కారుకు అధికార అనుమతించబోవడాన్ని
గూర్చి మొన్న మంత్రి శ్రీ చెంచరామా
నాయుడుగారు ఆ సమితిలో పర్యటించి
సప్రభు ఆ రైతాంగం తమ నిరసనను,
అందోళనను బివ్రంగా వ్యక్తంచేసింది.
జడేమిటా అని మేము విచారించాము.
కొంత లోతుగానే విచారించాము. సమ్మ
దగినవర్గాలలోనే విచారించాము.

కలిగిరి రిజిస్ట్రారురు రెండవకారుకు
వదలించుటకుగాని దిద్దించి, కొత్తవకా
వద్దలితో ప్రతిసంవత్సరం ఒక్కోడోనుకు
అనుమతి యిస్తుంటారు. ఈ సంవత్సరం
సదరకా తోనుకు అనుమతియిచ్చారు.
ఇప్పుడు వివాదంలోవుండే 1200 ఎక
రాలు ఈసర్వకా తానల్ క్రిందవి. ఈ
దానల్ క్రింద ఈభూమి అనాదిగా సాగవు
తున్నది; ప్రభుత్వం అనుమతిస్తున్నది.
ఈ భూములకు నీరువచ్చే ఆరు తూములు
లోవెలలోలో వుండేవని, రిజిస్ట్రారురులో
తక్కువనీరున్న పారుదల అవుతుందని;
అసలు ఈ తూముల పూటనీరే ఈ
భూముల సాగుకు సరిపోతుందని, అందు
వల్లనే ప్రతియేడూ ఆ రైతులు సాగుచేసు
కుంటూవారనితెలుస్తున్నది. ఈ 1200 ఎక
రాలను వర్షసేతుకుంటేనేనే ప్రతిపాదన
ఒకటి, జిల్లా పి. డబ్ల్యు. డి., రివెన్యూ
అధికార సేపారసుతో ప్రభుత్వానుమతికై
హైదరాబాదులో వున్నదట. ఈ సంవ
త్సరం ఆ రైతులు తాత్కాలికంగా అను
మతి అడగడం, ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరు
రెకమెండు చేయడం జరిగిందట. కాని,
ఆ తా తా మామ్య గు కొత్తవకావద్దలిలో
వీటా అనుమతించే డ్రాకులకుమినహా, ఇక
దేనికి అనుమతించవద్దని గట్టిగా అదేశించా
రని, దాంతో అనుమతి నిరాకరించడం
జరిగిందని, విషయజ్ఞులు చెప్తున్నారు.

మంత్రిగారు ఏ పుడ్యేళ్ళలో ఈవిధంగా
అదేశించారో తెలియదు. అక్కడిరైతులు
మాత్రం రాజీయ కారణాలతో ఈ
విధంగా తమకు అవకాశం జరుగుతున్న
దని అపోహపడుతున్నారు, అభిప్రాయ
వదులుతున్నారు; సమ్మతున్నారుగూడా!
రాజీయతరమైన కారణాలతో మంత్రి
గారు ఈ అదేశాలనిచ్చివుంటే, తన పుడ్యే
ళ్ళను రైతులకు వివరించి, వారిలో
నాటుకున్న అపోహను తొలగించవలసి
వుంది. వారు తెలంగా పి. డబ్ల్యు. డి.
మంత్రిగారు; అచారశాఖకు అధ్యక్షం
చేస్తున్నదికూడావారే. లేని నీటివనరు
లనుకూడా కల్పించి, అదికోత్పత్తికి ప్రోత్స

పాలిస్ బాలుర హాస్టలు

కొ. డా. యశవంతి రెవరే (ప్రాసింగువద్ద,
పాలిస్ బిల్లు సాకర్యాం, 70వేల అయ్యతో
నిర్మించ తలపెట్టిన హాస్టలు భవనానికి,
శ్రీ పి. సి. సతీమణి శ్రీమతి అన్నపూర్ణమ్మ
గారు 24 తేదీ శంకుస్థాపన చేశారు.
జి. డి. శ్రీ సంచితార్ పాలిస్ సంచేమ
నిది ఆశయాన్ని, కార్యకలాపాలను వర్ణి
రాని తెలుగులో వివరించారు. శ్రీ పి. సి.
ఈ హాస్టలు, పాలిస్ బాలుర శిక్షణ, అన్ని
కాలంలోని నిస్సహాయులైన పిల్లలకు అశ
యాలు కావాలని నూదించారు. దీనికి
దాతలు వుండారం గా విరాళాలివ్వాలని
విజ్ఞప్తిచేశారు. తనకంటే తన అర్థాంగి
అన్నపూర్ణమ్మకు తెనుగుభాషాజ్ఞానం ఎక్కు
వనిచెప్పా, ఈసారిరా అమె వుపస్థానించా
లని కోరారు. ఎన్. పి. శ్రీ శరణ్యకా
తెలుగులోనే రసవదములు చెప్పారు.

మంత్రి నాయుడుగారి పర్యటన

రెండోకారునీళ్లు రాజ కీయాలకు గురైనవా?

బుచ్చి రైతుల ఆందోళన, ఆరోపణలు

సి.ఆర్.రెడ్డిగారన్నమాటలు స్మరణకో
స్తున్నాయి: 'The world of politics
is a world of action of quick
resolves, firm and sudden
movements. To hesitate is to
be lost.' రాజకీయవనం ఒకవిధ
ముగా క్రియాత్మకమైనది. వేగం గా
నిర్ణయాలు తీసుకోవడం, గట్టిగా చాతా
కుగా సంఘటింపడం దానిలక్షణం. తట
పటాయించడమంటే వెనుకబడిపోవడమే-
అని దానికి తెలుగులో అర్థం చెప్పకో
వచ్చు.

జిల్లాలో అధికార రాజకీయమాటల
అనంతరం తిరుగుబాటుచేసిన కోత్తవర్గం
వారు యా నూ క్రివకారంగా ముక్కుకు
కాస్త నూ బి గా ముందుకుపోతున్నారు.
తటపటాయించుటలేకుండా కనపడినవరే
శంకోకల్లా కాలూని, దూనుకొని ముం
దుకువరుగిడుతున్నారు. పర్యటనలువిచ్చాటు
చేసుకొని గట్టిస్తావరాలు యేర్పర్చుకొని
బలాన్ని సమీకరించుకొంటున్నారనే
చెప్పాలి.

ఆ వత్సరంలో డా. గంగానే మంత్రి
నాయుడుగారిపర్యటన విచ్చాతనమున్నది.
బుచ్చికి బయలుదేరేముందుగా నెల్లూరు
మున్సిపల్ మాజీవర్కునుమాసి, మైపాడు
రోడ్డులో పెన్నగట్టునవుండే రాయలసీమ
స్టేషన్ పైవై ప్యాక్టరీని సందర్శించి నేరుగా
బుచ్చినమితిలోని ఇన్స్పెక్షన్ పోయి ప్రాథ
మిక పాఠశాల భవనానికి ప్రారంభోత్సవం
చేశారు. వందమందిదాకవుండేవిద్యార్థులకు
ఒకే ఒకగది రెండువరండాలుండే కట్టడం
సరిపోతుందా అనే అనుమానంతప్పమిగతా
హంగులన్నీ కాగున్నాయనేచెప్పాలి.

ఇన్స్పెక్షన్ విమర్శలు

ఇన్స్పెక్షన్ సభలో ముఖ్యంగా చెప్పకో
దగింది దేవర్ల రాధాకృష్ణారెడ్డిగారి వుప
న్యాసం. మంత్రికి స్వాగతంచెప్పా నేటి
ప్రభుత్వాన్ని గూర్చి ప్రతిమనుకొంటు
న్నారో పూనగ్రద్దినట్లు చెప్పారు.
రెండోకారు నీళ్లు గురించి
ప్రస్తావిస్తూ ఆ నాదిగా తూర్పుకాలకు
నీళ్లుస్తుండేది యాతారి యివ్వలేదని; ఈ
ప్రాంతంలో పూర్వం రెండోకారుకు 10
రూపాయల దండకాన్ని శ్రీ వెంకట
రామవందారెడ్డిగారు ప్రతిమందినందు
వల్ల యిప్పుడు కక్షతో, మూతరాజీయ
ప్రమేయంతో ఈకాలకు నీరువదలలేదని,

నకరీ మంత్రి శ్రీ చెంచరామా
నాయుడుగారుకూడా వచ్చారు. పి. సి.,
నాయుడుగారు తూర్పుదోలో ఒకరు
తూర్పుదోనన, ఇంకొకరు పడమరదోనన
కూర్చున్నారు. తే. రి. స. పు. పి. సి.
నాయుడుగారి భూమిపై చేతులువేసి
వలకరిస్తుండగా సభస్థులలో ఒకరు
ప్రాభోతీయాలంటే, పూర్వకాలం ఎక్కువ
తీయాలన్నారు ఇంకొకరు!

కలరా: 2 చావులు

19 తేదీ నుండి 25 తేదీవరకు నెల్లూరు
అంబప్పాడులో అన్నపూర్ణ మొత్తం 18
మంది కలరాకోగులు చేర్చుండగా యిద్దరు
మరణించారు. ఈరోజు అన్నపూర్ణ 9
మంది వున్నారు.
చనిపోయిన ఇద్దరు పాత్రీపాత్ర
గ్రామములు-ఒక పురుషుడు, ఒక స్త్రీ.
దింతారెడ్డిపాత్రలో, నెల్లూరు జిల్లాలో
కూడా కలరా వున్నదట.

మర్నలో సన్నకారురైతులు వారపడవల్సి
వస్తున్నదని నిశ్చయం గా ఆహారమంత్రి
చర్యల్లు విమర్శించారు.
శ్రీ చెంచరామానాయుడుగారు మాట్లా
డుతూ రెండోకారు విషయంలో నిర్భాగ
వడ సవనరంలేదని చెప్పా తమకు జరిగిన
అన్యాయాన్ని చెప్పగలిగే రైతువెలిగులు
ముందుకొచ్చే వత్తుంటే వారిని ముఖ్య
మంత్రివద్దకు తీసుకొనివెళ్లి తగినన్యాయం
చేపాత్రులు చూడగలవని మాత్రం
సామ్యంగా సమాధానంచెప్పారు.

మేనకూరు-దొడ్

కర్నాట బుచ్చిలో ప్రాథమికపాఠశాల
భవనానికి శంకుస్థాపనచేసే దొడ్ లక్ష్మి
సరసారెడ్డి అధ్యక్షతన జరిగిన బుచ్చి
నమితి సమావేశంలో పాల్గొన్నారు.
నమితివాడు జి. యిచ్చారు. దానికర్నాట
మేనకూరు కాలయ్యగారు తమ స్వగృ
హంలో మంత్రిగారికి మరో 'టీ' యిచ్చారు.
ఈ 'టీ' కి దొడ్ లక్ష్మి సరసారెడ్డిగారు రావ
డమాత్రం గమనార్హం.

దీనికర్నాట బుచ్చి సీని మా హోటల్
బుచ్చినమితి ప్రాథమిక పాఠశాలల సమా
వేశం జరిగింది. స్వాగతాలు, సన్మాన
వక్రాలు, పూలమాలలు, జి. ప. చేర్కూ,
మంత్రిగారివనంగాలు ముగిసినకీ బాగా
దీక్షణపడింది. ఈసమావేశకారణంగా ఒక
అరరోజు నమితిప్రాంతమంతా ప్రాథమిక
పాఠశాలలు మూతపడడమాత్రం మెచ్చు
కోతగిందికాదు.

తురిమెర్ల కాలనీ

దీనిఅనంతరం తురిమెర్ల సమీపంలో
కొత్తగా వెలసిన రామచంద్రపురం గిరిజన
కాలనీనగరలో మంత్రిగారు పాల్గొన్నారు.
ఈ రోడ్డు పరమం ఆధ్యాత్మికంగా వుంది.
నెల్లూరుజిల్లాలోకల్లా సంవత్సరమైన బుచ్చి
ప్రాంతంలో యింకా రోడ్డు యింత దూర
ణంగా వున్నాయంటే కోచనియమే మరి!
చాలాప్రాంతాలనుండి యానాదులు వలస
వచ్చి యిక్కడ గుడిసెలు నిర్మించుకొని
కాపురం వుంటున్నారు. ఇదంతా పారెవ్వు
కాబారీ మా మి అట. ఒక్కరెట్లు చేప
కూడాచేసి ఈప్రాంతం అడవిగా ప్రభుత్వ
రికార్డులో సమావేశమిదిమరి. పారెవ్వుకా
నుండి కూడిననీరి వ్యవసాయవనముల
యివ్వాలంటే మంత్రిమండలిముందుకు
పోవాలని; చెట్లచేమలులేని ప్రాంతం
—కోరవ 7 వ పేజీలో—

నెల్లూరు డ్రెయినేజీ

(మువటి పేజీ కొరవ)

కుమార్ అధ్యక్షత వహించారు. ఈ అందర్నొండు డ్రెయినేజీకి శ్రీ పి. సి. నుల్లారెడ్డిగారు మునిసిపల్ ఛైర్మన్లుగా, శ్రీ సి. సి. నంజీవరెడ్డిగారిచేత 1958 లో కాటాం శంకుస్థాపన చేయించారు. మునిసిపాలిటీవద్ద వుండే నదులలో ఆ స్కీముకు కావలసిన ప్రైవేటు వనరులు అప్పటికే అక్కర్లేకపోవడంతో, అయోజ్యోతుల అప్పటినుండి బాధుగలు చెల్లించడం జరుగుతున్నది. ఇంతకాలంగా వెనుకబడిపోయిన ఈ స్కీముకు ఇప్పుడు కడలిక కలిగింది. ఈ స్కీములో కొంత భాగానికి పెండ్లలు విలువపడివున్నాయి. నెల్లూరు మండలియందైన శ్రీ నాయుడుగారు మునిసిపల్ కాటాం అధ్యక్షం వహిస్తున్నారు కాబట్టి, వారు ఈస్కీమువల్ల శ్రద్ధ వహిస్తున్నారు కాబట్టి, అవసరమిదిలకు చూపి యిస్తున్నారాబట్టి, ఇకముందు ఈ స్కీము మూలబడకుండా జరుగగలదని ఆశించవచ్చు.

మునిసిపల్ స్పెషల్ అఫీసరు శ్రీ ఎన్. ఎం. ముర్దుజా ఆహూతులకు స్వాగతముగా నివేదిక చేశారు. అంటువ్యాధుల అన్వేషణ అనుకొని దక్షిణంగా వుండే ముమారు బడెకరాల ప్రదేశంలో నిర్మాణం కావలసిన 84 ఇండ్లలో, ప్రస్తుతం కలపెట్టిన 50 ఇండ్లకు మంత్రి శంకుస్థాపన చేశారు. వీటికి రూ 1,75,762 లు ఖర్చుకాగలదని; ఇది కేంద్రప్రభుత్వ సహాయక వత్తకమని; ఒక్కోఇంటికి 3 వేలు ఖర్చవుతుండగా, కేంద్రం ఇచ్చే రూ 750 లు ఏమాత్రం చాలదని, దాన్ని పెంచాలని స్పెషల్ అఫీసరు కోరారు. మరొక సందర్భాన్ని గుర్తించి వత్తకాన్ని కూడా మునిసిపాలిటీ చేపట్టినదని; కొండబిల్లిలోని 50 ఇండ్ల నిర్మాణం పూర్తి కావస్తున్నదని వివరించారు.

మునిసిపల్ ప్రాథమిక పాఠశాలల వక్షంగా తమకోర్కెలతో కార్యదర్శి శ్రీ టి. వరదయ్య మంత్రికి ఒక విజ్ఞాపన వ్రాసి నమర్చించారు.

పిమ్మట నెల్లూరు కాననసభ్యుడు శ్రీ టి. సి. కొండయ్యగారు ఉప్పు అవసరాలను వివరిస్తూ పునస్సంధించారు. మార్పి అడవులోగా ఉప్పుచేయుటకు డ్రెయినేజీ స్కీముకు 5 లక్షల రూపాయలు మంజూరు చేయవలసిందని; స్టాంపాపున పేట బ్రిడ్జి వెడల్పుచేయుటకు ఒక లక్ష; ఎడ్డులరేపు వద్ద సర్వేపల్లికాల్వకు వంతెన నిర్మించుటకు 2 లక్షలు; స్వతంత్ర పార్కు వద్ద, మద్రాసు బస్ స్టాండు వద్ద మునిసిపాలిటీకి ఆదాయాన్ని దేఖార్పి పెట్టే పావురముల నిర్మాణానికి 3 1/2 లక్షలు; మూలపుట హైస్కూలు భవన నిర్మాణానికి 3 లక్షలు;

బ్యాంకు అక్విజిషన్ కు 1 1/2 లక్షలు; మల్లప్ప కాల్వ, పుల్లయ్య కాల్వలు బాగుచేయుటకు మొత్తం 8 లక్షల రూపాయలు మంజూరు చేయవలసిందని మంత్రిగారిని కోరారు. కాననసభ్యులు కేరాల దశరథరావు రెడ్డిగారు నెల్లూరు పౌరులను కలవస్తున్న టోమల బాధను వివరించారు. టి. వ. ఛేర్మన్ శ్రీ నల్లవరెడ్డి చంద్రశేఖర రెడ్డిగారు కలరా అన్వేషణ అనుకొని కాలని కట్టడంవల్ల, అంటువ్యాధుల ప్రమాదం వుంటుందేమోననే భయనందేహాలను వెలిబుచ్చారు. టోమలు ప్రజలను పీక్కు తింటున్నవని, వీటి నివారణకు శ్రీచారిట్లో వలె ప్రత్యేక కృషి చేయడం అవసరమని నుడిచారు. అందరికీ, పారిశుధ్యానికి పేరు పొందిన నెల్లూరుకు ఈ టోమల బాధ తీరని కళంకమని చెప్పారు. మాజీ మునిసిపల్ ఛైర్మన్ శ్రీ పేరూరు లక్ష్మణగుప్తగారు మండలియందైన శ్రీ చెంచురామానాయుడుగారి మంత్రిత్వంలో నెల్లూరు మునిసిపాలిటీ అభివృద్ధి చెందగలదనే ఆశాభావాన్ని వ్యక్తం చేశారు.

మంత్రి శ్రీ చెంచురామానాయుడుగారు టోమల బాధను ప్రస్తావించి అందర్నొండు డ్రెయినేజీ వస్తే యిది తగ్గుతాయని చెప్పా, అయినా పౌరులను ఈ విధంగా టోమల చేత పీడించబడకుండా చూడమని, అరోగ్యశాల ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకొని ఈ బాధను నివారించబడాలని కోరారు. మునిసిపాలిటీ యొక్క 20 మూసాలు స్పెషల్ అఫీసర్ల అధ్యక్షాన వుండగలవని మునిసిపల్ పుల్వీగులు కేవలం షికాల తీసుకొని సరిపెట్టుకోవడం కాకుండా, ప్రజా కార్యక్రమాలలో శ్రద్ధ తీసుకోవాలని హెచ్చరించారు. ఉపాధ్యాయుల కోర్కెలను ప్రస్తావించి, ద్రవ్యవసరాలతో కూడిన ఈ విషయాలపై తాను అవాలు చెప్పడానికి వీలులేదని, ముఖ్యమంత్రి పీఠిని గుర్తిస్తాను. సానుభూతితో పరిశీలిస్తున్నారని చెప్పారు. పెద్దానువల్లి దర్గామట్టుకు పోతుండికాబట్టి, చంద్రశేఖర రెడ్డి వెలిబుచ్చిన భయనందేహాలకు అస్సారం లేదన్నారు. స్పెషల్ అఫీసరు శ్రీ ముర్దుజా వందన సమర్పణతో కార్యక్రమం ముగిసింది. —మా. వి.

రెండవ కారు

(6 వ పేజీ కొరవ)

గనుక సాఫ్టుమెంట్ వరకు ఈ భూమిని పేదలకు పంచేట్లు చూడగలసని చెప్పారు శ్రీ చెంచురామానాయుడు. నమిలివారు కూడా ఒకటి రెండు మంది నిలిచి పులను ఈ కాలనిలో త్రవ్వించడానికి శాంక్షా చేసివున్నారు.

కోరాబత్తిన దిన్నయ్యగారి యజ్ఞప్రాసల హాస్యము ప్రసంగం వివరించగాని రిపోర్టు చేయకగింది కాదు.

శ్రీ దొడ్ల లక్ష్మీనర్సారెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ త్వరలో యిక్కడ నమిలి కలవన ప్రారంభమౌతావని, బాపలు మొదలైన చేతివృత్తుల కేంద్రం స్థాపించమన్నారని వివరించారు.

మాట్లాడుతూ త్వరలో యిక్కడ నమిలి కలవన ప్రారంభమౌతావని, బాపలు మొదలైన చేతివృత్తుల కేంద్రం స్థాపించమన్నారని వివరించారు.

తర్వాత బుద్ధివంధాయకి పార్కులో జరిగిన బహిరంగ సభలో పువవ్యాసాలు కాన పేడిగానే సాగాం. రెండో కారు విషయమై యాప్రాంతంవారికి జరిగిన అన్వేషణను గుర్తించడమూ జరిగింది. ముందు మంత్రిగారికి బుద్ధివంధాయకివారు వాక నన్నానవ్వాల్సి నమర్చించారు.

కోడూరు శ్రీనివాసులరెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ “గత 20 సంవత్సరాలనుండి తూర్పురానల్ క్రింద రెండో కారుకు నీరు వదిలేవారు; చెరువులో 15 అడుగుల నీరుండేవచ్చుచున్నాడో మొదటి 6 తూములకు నీరు వదిలేవారు. అట్లాంటిది ఇప్పుడు సదరన్ రానల్ కు మాత్రమే నీరు వదిలి కూర్చున్నారు. 12 అడుగుల వరకు నీరు న్నవ్వడే సదరన్ రానల్ కు నీరు ప్రవహిస్తుంది. అక్రింద వున్న నీరు ఆ కాలవకు పారదు. అసీరైనా యిటువైపుకు వదలవచ్చుగదా! వదలడానికి వీలేదన్నారట అహోమంత్రిగారు. తిల్లా రాజీయాలలో మార్పులు రాగానే కక్షతోనే యీ వని ఎ. సి. గారు చేశారని నేను ఆరోపిస్తున్నాను” అని అన్నారు.

తర్వాత టి. సి. కొండయ్యగారు చాల అవేశంగా మాట్లాడారు. “రెండో కారుకు 10 రూపాయలు బొప్పన దండివ్వమంటే నోరెత్తకుండా యీ ప్రాంతంవారు దిండి అమొత్తాన్ని కొందరు నాయకులకేట్టారు. మనం ఏనాడో అక్కగారాన్ని కోల్పోయాము, కోల్పోతున్నాము. Sheep of nation లాగా ప్రజలను గోరెల బొతి క్రింద పరిగణించబడుతున్నాము. ప్రతిమ దించే రైతన్ను వోపిక మనలో పోయింది. కాంగ్రెస్ పేరుతో దొడ్లన్నం చేసినవారిని మనం క్షమిస్తామా? రెండో కారుకు నీళ్లు దిడుదలచేయడంలో చాలా లోపాలు జరిగి వ్యవహారం జరిగిందని అంటున్నారు. సదరన్ రానల్ క్రింద వున్న పోగా మిగిలే నీరును కూర్చు పానల్ కు వదలవచ్చుగదా! అహో! వదలడానికి వీలేదు, అట్లేనే వుండదని మంత్రిగారు చెప్పిపోయారంటున్నారు. మరి రెవరి కష్టవిషయంలో మనం యిచ్చిన పోరాటం మాదిరిగా యీ నీటి విషయంలో యెందుకీవ్వలేము? రేపు 28 తేదీన ముఖ్యమంత్రివద్ద వెళ్లి వారికి విషయం ఎందుకు నివేదించుకోకూడదు?” అని అన్నారు.

శ్రీ కేరాల దశరథరావు రెడ్డి సొమ్మ పువవ్యాసం తర్వాత శ్రీ నల్లవరెడ్డి చంద్ర శేఖర రెడ్డి మాట్లాడుతూ 1-6 తూముల బాధా వర్షం నెంట్ కోర్కె క్రింద వుండాలని నిపారమ రివెన్యూ డోర్డుదాకా వెళ్లివున్నదలో సరిగ్గా అకాలవల్లెంద నీళ్లు వదలకపోవడం మార అన్వేషణయివ్వారు. చెరువునిండా నీళ్లుంటే 10-12 వేల ఎకరాలైనా వంటపెండుతుంది. అట్లాంటిది ఇప్పుడు చెరువునిండా నీళ్లున్నవ్వటి సదరన్ రానల్ క్రింద 8 వేల ఎకరాలకు మాత్రం యిచ్చి నిలవడం అన్వేషణయివ్వారు. ఈజరిగిన అన్వేషణలో శ్రీ చెంచురామానాయుడుగారు పూరకే వుండరు; కాబితో మీటింగులో చెప్పకోకుండా వుంటారా? చెప్పకంటే జరిగిన అన్వేషణం రద్దయి నీళ్లు వదలడం జరిగి యీ కాల్యక్రింద రెండో కారు వండకుండా వుంటుందా? 16 అడుగుల నీరు వున్నవ్వడే 10 వేల ఎకరాలకు పైన నీరు యిచ్చేవారా? ఇప్పుడు నీరు 22 1/2 అడుగుల వున్నవ్వడే 8 వేల ఎకరాలైనా అంటూ ఈ అన్వేషణాన్ని ప్రతిమిస్తూ చెంచురామానాయుడుగారు తప్పక చర్యలు తీసుకోగలరనే ఆశాభావాన్ని ప్రకటించారు.

శ్రీ చెంచురామానాయుడుగారు మాట్లాడుతూ ఇక్కడ నీరు నమ్మకీగా వుండినా అది సరిగా వాడుకొనే స్థితిలో లేకుండా వుండడం శోచనీయమన్నారు. రైతులు ముందుకొచ్చి ముఖ్యమంత్రి ప్రమోదాన్నయినా అభ్యర్థించాలని కోరారు.

రాజి వెంకట దశరథరావు రెడ్డిగారి అంబోటింగు జరిగింది. మొత్తానికి ఈ బుద్ధి వర్ధులనలో రెండో కారు నివాసం కట్టగా విస్మయించింది. —మా. వి.

హైదరాబాదు లేఖ

(మువటి పేజీ కొరవ)

అందరూ తాము బ్రహ్మానంద రెడ్డి అను చరులచేత ప్రకటించుకొన్నాడు. ‘పి.వి.’ మొదట నంజీవరయ్య, తరువాత రామచంద్ర రెడ్డి వంచన చేశారు. గురుమూర్తి నంజీవ రెడ్డి వాయకత్వం అంగీకరించారు. వరితం రాజాగారు ఒక వ్యయ తన శిష్యుడైన గురుమూర్తిగారి క్రింద ఉద్యోగం చేసుకుంటున్నారు. డాక్టర్ లక్ష్మీనరసయ్య నంజీవ రెడ్డిగారి అనుచరవర్గంలో నేరుగా చేరిపోయిన తరువాత చెన్నారెడ్డిగారికి కూడా చెప్పకోతగ్గ పలుకుబడి దిగలేదు.

బ్రహ్మానంద రెడ్డిగారు నెల్లూరులో ఈ టెక్నిక్కునే అవలంబించారు. వరంగలులో అవలంబించారు. వి కా లో అవివరకే అవలంబించారనేది కాట్టం శ్రీరామమూర్తి కూడా పి. వి. రాజాగారిని దిడిచిపెట్టి నవ్వడే తేలిపోయింది. దానికితోడు అయిన అనారోగ్య పరిస్థితికూడా అనుకూలం దింది. ఇప్పుడు వరంగల్లు వంతు. 1967 లో కూడా బ్రహ్మానంద రెడ్డిగారే ముఖ్యమంత్రి అనవచ్చును. నంజీవరెడ్డిగారి బాతకమొక్కటే తిరకాను.

హెచ్చరిక

నెల్లూరు కాలనా మల్లూరు గ్రామము లోని సర్వే నె 3-1 రు య 5-72 ట్లు సర్వే నె 3-2 రు య 0-06 ట్లు వల్లూరు గ్రామంలోని సర్వే నె 731 రు ఎ 0-88 ట్లు, సర్వే నెం. 263 రు, య 0-05 ట్లు, సర్వే నె 851 రు ఎ 1-10 ట్లు కట్టు; ఎ 7-79 ట్లు మాగాణి తూములయందున్నా సదరు తూముల కాలనా అయివేలయందున్నా నెల్లూరు సబ్ కోర్టు ప్రెల్ O.S. 80 of 24 రాజీనామా వసునరిందిన తిరుప్రకార మున్నా దరిమిల్లా న 1942 సంవత్సర ములో రిజిష్టరు వ్రతముద్వారా పిర్వాట్లు ప్రకారమున్నా, నాకున్నా, నా కుమార్తె తోటవల్లి రమణమ్మకున్నా సర్వస్వతంత్ర హక్కులు సంక్రమించియున్నవి. ఇట్లుండట లో సదరు వల్లూరు గ్రామ కాపురస్తుడు వల్లూరు రమణమ్మ అనునతను సదరు అసైన్మెంట్ మాకు సంక్రమించియుండు హక్కులను తంగ వర చ వలయు ననే చెడు కలంపుతో సదరు తూములకాలనా కాల వార్డును లోబరమకొని వారికో కుట్రలు వస్తుమా సదరు అసైన్మెంట్ అక్రమ చార్జీలు కల్పించుటకున్నా, అక్రమ వరాధీనములు కల్పించుటకున్నా దుష్ప్రయత్నములు చేయుచున్నట్లున్నా నాకు తెలియవచ్చుచున్నది. సదరు అసైన్మెంట్ ప్రస్తావన వల్లూరు రమణమ్మ అనువారిని యెట్టి హక్కులేను. సదరు పై వల్లూరు రమణమ్మ కల్పించే విలాది చార్జీలున్నా చెల్లెనేరవు. సదరు అసైన్మెంట్ అయివేలాలపై మాకుండు హక్కుల నంద ర్భములో సదరు అసైన్మెంట్ కలెక్షనారు లరున్నా, ప్రస్తావన వల్లూరు రమణమ్మ కున్నా నాతరపుననూ, నా కుమార్తె తోట వల్లి రమణమ్మ తరపుననూ లాయర్ నోటి నులున్నా వంచబడియున్నవి. సదరు నోటి నుల హంశములను సరిందిన పరిహార ములకోరకు ప్రస్తావన వల్లూరు రమణమ్మ వరెలాలపై చట్టకోర్కె అవసరదర్భలున్నా జరిపించదలిచున్నాము కాబట్టి సదరు అసైన్మెంట్ అయివేలాల గురించి ప్రస్తావన వల్లూరు రమణమ్మ కల్పించే చార్జీలుగాని, పిర్వాట్లు గాని చెల్లాలవరయు, ఆ మూలము న యివరుగాని నష్టపడకుండురీతియు గూడా బహిరంగముగా తెలుపుచున్నాను. —వల్లూరు పిచ్చమ్మ, వల్లూరు, 24-2-66.

జనరల్ నోటీసు

నా కక్షిదారులైన శ్రీ ముంతాలూరు రామకృష్ణయ్యగారున్నా అయిన మొదటి పోరవలెన (1) కుమారవరరావు (2) గాంధీవరసాదరావు (3) వెంకటమణయ్య (4) వాగేశ్వరరావులకు గార్డీయన్ గాను నాకు యిచ్చియుండు సంతోషేరకు యీ క్రిందివిధముగా ప్రకటించడమైనది.

నా కక్షిదారుల మా కాలనా లో వామ్మిన పార్కుతమ్మ పురం రుక్మిణమ్మ గారి యింటో వారు బిన్నునాటియండియు వున్నట్లున్నా వారి తండ్రికి, తల్లికి గట్టు బాటులేక వారి తండ్రి గూడూరులోను, వారు ముఖ్యోబలోనూ కాపురము చేయుచున్నాడు. వారి తల్లిగారి తండ్రియున్నా, వారి అమ్మగారి భర్తయున్నా అయిన రేట్ శ్రీ ఒమ్మిన రామకృష్ణయ్యగారు వ్రాయించి వుండు 20-11-1930 తేదీగల పిలునామా ప్రకారం పార్కుతమ్మ పురం రుక్మిణమ్మ హక్కుగలిగి ఆమె అనుభవములో వుండు అసైని మందిరెడితేటలతో 31-8-1961 తేదీ పిలునామా వ్రాయించి తదుపరి కొద్ది మాసములకు చనిపోయినది. అపిలునామా వ్యకారం పి-షె డ్యూలు లో కనువరచి యుండు స్థిరపరాస్తులకు మా కక్షిదారు లున్నా; పి-షె డ్యూలు లో కనువరచి యుండు స్థిరాస్తికి మా కక్షిదారుల సొద రియలైన శ్రీమతులు: (1) కుమారవల్లి గారు (2) లక్ష్మీకాంతమ్మగారు హక్కు దారులైయున్నారు. సదరు వామ్మిన పార్కు తమ్మ పురం రుక్మిణమ్మగారికి యుండిన అస్తులను విక్రయించుటకునూ, అటు మానముంచుటకునూ, కవులకు యిచ్చు వరెరా మార్పులకునూ వాటిపై అమ్మ చెప్పుకుటకునూ మా కక్షిదారుల తల్లికి యేరిధమైన హక్కున్నా లేదు. అట్లు ఆమె చేసినను చెల్లనేరదు. ఆమె చెడుప్రవర్తనకు లోనై కొంత అసైని విక్రయించి యిల్లువిడిచి పరారయి మా కక్షిదారుల అసైని దురుద్దేశ్యముతో మోసముగా విక్రయించుటకు ప్రయత్నములు చేయుచున్నది. ఆమెచేయు వరాధీనములు మా కక్షిదారులను బద్ధ గించవు, అవి చెల్లనేరవు. ఇందుకు తిన్న ముగా ఎవరైనను ప్రవర్తించేయెడల వారి పైన సరియైన క్రిమినల్ సివిల్ చర్యలు జరుపబడునని ఇందుములకముగా అచ్చి తముగా తెలియచేయడమైనది.

—మొగిలి లీలామోహన్, అధ్యక్షుడు—గూడూరు. 21-2-1966.

NELLORE MUNICIPALITY TENDER NOTICE

Sealed Tenders are invited by the Secretary & Special officer, Nellore Municipality for the Printing and Binding Works for the year 1966-67 up to 4-00 p. m. on 28-2-66. Tenders received will be opened on the same day at 4-30 p m in the presence of the tenderers present. A tender deposit of Rs. 100/- should be paid into the Municipal Treasury and the relevant receipt attached and superscribed as 'Tenders for printing & Binding works 66-67. Tenders received after the due date & time will not be accepted. Tender copy can be obtained in the Municipal office on payment of Rs. 1/- along with tender conditions. —S. M MURTUZA, Secretary & Special Officer.

*** రావ్ సన్ను ***
ట్రాక్టరు & స్కూటరు విభాగము
రామసుబ్బయ్యవిధి - ట్రంకురోడ్డు-నెల్లూరు (అం.వ.)
రాజ్ దూత్ మోటార్స్ సెక్టర్ - యెస్సార్ 37 - ఏర్ కూల్లు, యెస్సార్ 27W - వాటర్ కూల్లు - డీజల్ ట్రాక్టర్లు, యింట్ల మెంటు - స్పెర్ పార్ట్స్ - ఉర్నాస్ - థెర్మోస్ట్ ట్రాక్టరు - స్పెర్ పార్ట్స్ దొరకును.
మోటారు సైకిళ్ళకు వాయిదా పద్ధతుల యేర్పాట్లు చేయబడును.
నెల్లూరు-రాయలసీమ జిల్లాలలో ట్రాక్టరు-మోటారు సైకిళ్ళకు సర్వీసింగు, డీజల్లు కావలెను.
దయ చేసి సంప్రదించండి.

పల్లెల వార్తావాహిని

(5 వ పేజీ కొరవ)

ఎవరు వ్రాసినది విచారణలోకి తీసుకుంటే...
కొద్దరిగానే స్వయంగా ఈ వ్యవహారాన్ని గుర్తిస్తూ విచారించడం తగినట్లుంది.

అక్కడ కాలాకా ఎ.జి.టి.ఎ.ల నంబూరి సి.వి. శివప్రసాదశర్మ అధ్యక్షుడుగ; ఎం. నరసింహులు నాయకులు ఉపాధ్యక్షుడుగ; ఎ. లక్ష్మారెడ్డి కార్యదర్శిగ; వి. రామమూర్తి సంయుక్త కార్యదర్శిగ; మహమ్మద్ ఇబ్రహీంసాహెబు కోశాధికారిగా యెమ్మకోటిపాడు.

—మా. వి.

మరికొన్ని హాస్టళ్ళు...

సాంఘిక సంక్షేమశాఖ గతవారం కొన్ని హాస్టళ్ళను తనిఖీచేయడం, లోటు పాట్లను పట్టుకోవడం జరిగింది. 16 తేదీ కుల్లూరు, కలవాయి హాస్టళ్ళమీద కూడా దాడి జరిగింది. కుల్లూరు హాస్టల్లో 42 మంది వుండారని వుంటే, 14 మంది వుండి నారకు. అన్నంతే గిన్నెలు తెల్లపడితే 19 మాత్రమే వుండవలసింది. అంటే హాస్టల్లో బోర్డునంబర్లు 42 కాదనేది దీనివల్ల తెలుసుకుంటున్నాం. అట్టే కలవాయి హాస్టల్లో 41 మందిగా 16 మంది వుండి నారకు. 7 తేదీ నుండి అటెండెన్స్ లేదు.

ఇలావున్నాయి మన హాస్టళ్ళ!

ఒక్క అక్కడ కాలాకా హాస్టల్ మీదనే కాకుండా, జిల్లాలోని అన్ని హాస్టళ్ళను ఒక్కసారి తనిఖీచేయడం తగినట్లుంది.

—ఎ. వి.

బిట్రగుంట ఎన్నిక

ఈ రోజుల్లో కొద్దివరకుపోని ఎన్నిక, మంగుల ప్రమేయాన్ని కొరసి విషయము వుండనేవుండదేమోననిపిస్తుంది. ఏదో ఒకవిధంగా అడ్డంకులు కల్పించవచ్చునని, అనుకున్నవని పొందినవోవచ్చునని ప్రజలలో, ముఖ్యంగా రాజకీయవాదులలో ఒక నమ్మకం ఏర్పడిపోయింది.

కావలి తాలూకా బిట్రగుంట పంచాయతీ అధ్యక్షుడుగా శ్రీ పువ్వలూరు వెంకటసుబ్బయ్య అనే యువకుడు పూర్వం పోటీలేకుండా ఎమ్మెల్యే అయ్యాడు. అప్పుడు జిల్లా రాజకీయాలలో విశేషాలులేవుకాదు. పంచాయతీ ఎన్నికలో కూడా బి.టి.కె.లు రాలేదు. నమిరి ఎన్నికలో సైతం ఈ అధ్యక్షుడు ప్రస్తుతం కావలి నమిరి అధ్యక్షుని పజ్జెన్నేవహించాడు. కాని యిప్పుడు ఆ సదరు వెంకటసుబ్బయ్య అయ్యవరెడ్డిగారి వ్యతిరేకపక్షియుడుకాబట్టి ఆ తర్వాతిది పారేయ్యాలనుకున్నాడు. రహస్యంగా ముగ్గురు నమ్మలను దాదిపెట్టిన, అవిశ్వాస తీర్మానానికి నోటీసు యిచ్చారు. కావలి ఆర్. డి. ఓ. గారు 16 తేదీ సమావేశాన్ని ఏర్పాటుచేశారు. ఇవతలివారు మాత్రం తక్కువైనవాళ్ళా? దాదిపెట్టబడిన ముగ్గురిలో యిద్దరినత్యక్తం రద్దయిపోయిందని శ్రీముఖంపాఠశాల వారు సమావేశానికి పోల్లోనే అవకాశంలేకుండా హైకోర్టు పాత తీర్పు నొకదాన్ని వుల్లేఖించి చేసుకున్నారు. సమావేశం జరిగింది. అవిశ్వాస తీర్మానానికి అనుబంధంగా యిద్దరు, ప్రతి కూలంగా నలుగురు ఓటుచేశారు. అయ్యవరెడ్డి వర్గంవారి అర్హతము, అంతప్రయత్నము సాధించిపోయింది! ఇదీ సంగతి!!

ఈ విషయం కూడా కోర్టును చూడకుండా పోయినట్లులేదు; మంగుల ప్రమేయానికి సంసిద్ధులకాకుండా పోయినట్లులేదు. అవిశ్వాస తీర్మానపు సమావేశం కూడా దానికి పెట్టుగ్రామంనుండి మూడు నాలుగుజేలమంది జనంవచ్చి చేరారు. రిజిస్ట్రు పోలిస్ డివిజన్ ఒక్క సర్కిల్

ఇకాగ్నెర్లు, ఇద్దరు ఎస్. ఐ. లు కాంతి భద్రతలకు భంగం కలుగకుండా చూడడానికి నియుక్తులైనారు. అయ్యవరెడ్డిగారు స్వయంగావచ్చి నిల్చున్నాడట. వారి ప్రత్యక్షివర్గం వక్షంగాకూడా పోలిక ముఖ్యులు చేరుకుంటారు. దీన్నిబట్టి ఆ సమావేశం ఎంత పుడేక వాతావరణంలో జరిగిందో; ఎంత సంబలనాన్ని కల్గిందో తెలిసికోవచ్చు.

ఈ ఎన్నికలో ఇంకో శోచనీయమైన విషయం: సమావేశానికి ఎన్ని రోజుల ముందో దాదిపెట్టబడిన ఒక నమ్మలకి ఈ దానికి బంధముల్ని కలుగజేడట. అతనివార్య పోలిస్ రిపోర్టుచేసినా, పోలిస్ నిన్నుచోయంగా వున్నదట. ఇలాంటి విషయాల్లో పోలిస్ మాత్రం ఏమీ చేస్తుంది? మొత్తానికి అవిశ్వాస తీర్మానం తేజసి, ఓటిపోయిన సాధ్యత్యం జిల్లాలో యిదొక్కటిగానే కనబడుతుంది.

గండిపాళం టీచర్లు

ఉపాధ్యాయసంఘ సమావేశం 12 తేదీ శ్రీ వి. దిన్నయ్య అధ్యక్షతన జరిగింది. ఎ.జి.టి.ఎ.ల నిరసన నోడ్యూమారికి మద్దతును; మైసూరు ప్రభుత్వం మేరకైనా డి.ఎ. పెంచని అంధప్రభుత్వ వైఖరికి నిరసనను తెలియజేస్తూ; రెండు సంవత్సరాల సర్వీస్ పూర్తి అయిన ప్రతిభుపాద్యాయుని పుట్టోగం భాయించేయాలని; భాయించిన ఉపాధ్యాయుని ఏ.ఎన్. చందావారుగా చేర్చుకోవాలని తీర్మానాలు చేశారు. కార్యదర్శి శ్రీ జి. వెంకటేశ్వర్లు వందనములు చెప్పారు.

—ఎ. వి.

ఉదయగిరి ఎ.జి.టి.ఎ.లు

ఉదయగిరి ఎ.జి.టి.ఎ.ల నిరసన దినం 9 తేదీ శ్రీ ఎం. జేనుదాసు అధ్యక్షతన జరిగింది. శ్రీయుతులు వి. వి. జ్ఞాన సుందరం, కె. రామచంద్రరావు ప్రభువులు దీనిమైన, వేదనాపూర్వకమైన తమ పరిస్థితులను వేదికపై వుపన్యాసాలరూపంలో వ్యక్తంజేశారు. శ్రీ జి. లక్ష్మయ్య వందనములతో సభాకార్యక్రమం పరిసమాప్తమైంది.

—ఎ. వి.

నార్తరాజుపాళం నిరసన

జి. వ. సంస్కృతాన్నత పాఠశాల ఉపాధ్యాయులు 9 తేదీ ఎ.జి.టి.ఎ.ల నిరసనదినాన్ని జరిపారు. సభకు హెడ్మాస్టరు శ్రీ జి. రాధాకృష్ణయ్య అధ్యక్షత వహించగా, పి. వి. శేషగిరిరావు ఉపాధ్యాయులు-ఉద్యోగుల వాదామయ తీవ్రతలను వుపన్యాసరూపంలో దిశించారు.

—ఎ. వి.

వెంకటగిరి కేంద్రము

అంధ్రప్రదేశ్ స్టేట్ ఎడ్యుకేషన్ ఇన్స్టిట్యూటు అధ్యక్షుల శ్రీ రాధాన 50 మంది వుపాధ్యాయుల శిక్షణకై నెలకొల్పబడిన బోధనోపకరణముల (1 నుండి 7-వ తరగతి) తయారు కేంద్రానికి జిల్లావిద్యా శాఖాధికారి శ్రీ ఎ.జి. జనవరాజు ప్రారంభోత్సవం గావించిరి. సభకు అధ్యక్షత వహించిన వెంకటగిరి కుమారరాజుగారు విద్యాభివృద్ధిలో పిల్లల శిలము, ప్రవర్తనలు తీర్చిదిద్దుటకు ప్రత్యేక ప్రాముఖ్యముండాలన్నారు. గవర్నమెంటు ప్రైవేటు గిర్నస్కూలుల హెడ్మాస్టరు శ్రీ వావిళ్ల వెంకట్రాయలవారి దస్యవాదంతో సభ ముగిసింది.

—ఎ. వి.

బిరదపేలు కొత్త సరఫరా

15 తేదీ రావూరు నమిరి పంచాయతీ వివరణాధికారి అధ్యక్షతన జరిగిన పంచాయతీ ప్రత్యేక సమావేశంలో, కొత్త అధ్యక్షుడుగా శ్రీ జత్తుల వెంకటరెడ్డి పేర్కొనగా యెమ్మకోటిపాడు, 9 మంది నమ్మలలో

7 మంది మాత్రం హాజరయ్యారు. అవిశ్వాస తీర్మానంతో తొలగించబడిన అధ్యక్షుడు హాజరకావడం; ఉపాధ్యక్షుడు మాత్రం వచ్చాడు.

—ఎ. వి.

ఉజ్జ్వలపాళం రక్షణనిధి

జి. వ. ఉన్నత పాఠశాలవారు చేత రక్షణనిధి రూ. 1240-01 ప్రైవేటువారు చేసి పంపారు. ప్రజలకు తెల్ల చెప్పాల కాబట్టి వివరాలకా ప్రకటించమంటూ హెడ్మాస్టరు శ్రీ సూదనగుంట రామమూర్తి, వసూలుచేసిన భాగానికి ప్రజలకు తెల్ల చెప్పాలనే తలంపు రావడమే ఈ రోజుల్లో చాల గొప్పవిషయం. కానీ రోజు చాలదు. క్షమించమని అడుగుతూ, హెడ్మాస్టరు-విద్యార్థుల కృషిని, గ్రామస్తుల బాధాభాగ్ని ప్రశంసిస్తున్నాము.

శింగరాయకొండ సభ

అమర్త్య యువజనశాంతి కార్యకర్తల సమావేశం పేరుతో శింగరాయకొండలో ఒక దినసభ జరిగింది. శ్రీ అసం సంజీవ రెడ్డి, శ్రీ ఎల్.వి. కృష్ణారెడ్డిగారు నెల్లూరు నుండి పోయి ఈ సమావేశంలో పాల్గొన్నారు. కనిగిరి నమిరి అధ్యక్షుడు శ్రీ వర్నా వెంకయ్యనాయుడు, శ్రీ దివి విప్లవ్యుడవారి, డాక్టరు కోటారెడ్డిగారు కూడా పాల్గొన్నారు. పేరు యువజన శాంతిగెస్టి అయినా, దాని వుద్దేశ్యం వేరే అని నెల్లూరు రాజకీయవర్గాలలో వినిపింది. కాని దాన్ని గుర్తి భవవరకుపోనే అవకాశం మాకు కలుగలేదు.

ఈ సభకు శ్రీ ఇనుకొల్లు బ్రహ్మానంద రెడ్డిగారు అధ్యక్షం వహించారు.

—మా. వి.

కోట ఆదర్శ అధ్యక్షులు

కోట నమిరిలోని 66 మంది పంచాయతీ అధ్యక్షులలో 22 మంది సంవత్సరాంతంలో నమిరి లోను బాకీవుండగా, నమిరి అధ్యక్షుడు-పి. డి. ఓ. గార్ల విజ్ఞప్తి మేరకు వడ్డీశాసన ప్రాస బాకీలేకుండా చెల్లించివేశారు. అధ్యక్షుడు ఆదర్శవంతులవుంటే, గ్రామమంతా ఆ ఆదర్శాన్ని అనుసరిస్తుంది. ఆదర్శంగావున్న అధ్యక్షునికి ప్రభుత్వమిచ్చిన అధికారాలతోడు, నైతికబలంకూడా యెంతోవుంటుంది. ఏక త్రాటిమీద నడచిన ఈ 22 మంది అధ్యక్షులను అభినందిస్తున్నాము.

సూళ్లూరుపేట వార్తలు

సూళ్లూరుపేట ఎ.జి.టి.ఎ.ల సంఘానికి కొత్త అధ్యక్ష కార్యదర్శులుగా శ్రీ డి. ఎస్. టి. మారకస్వామి, శ్రీ ఐ. ముని సుందరంగారాలు యెమ్మకోటిపాడు.

9 తేదీ శ్రీ వై. సుబ్బరామరెడ్డిగారి అధ్యక్షతన నిరసన దినోత్సవం జరిగింది. అధ్యక్ష కార్యదర్శులు వుపన్యాసించారు.

సూళ్లూరుపేట పంచాయతీ నౌకర్లకు 12 తేదీ వరకు జనవరి తీతాలు రాలేదట. ఇంత అలస్యమైతే నిరుపేద నౌకర్ల కలకల వడిపోరా?

—మా. వి.

చెన్నూరు ప్రదర్శనం

హైస్కూలులో భారీయెత్తున ఏర్పాటు చేయబడిన విజ్ఞాన వస్తు ప్రదర్శనానికి గూడూరు నమిరి అధ్యక్షుడు శ్రీ ఈపూరు కుమారస్వామిరెడ్డి ప్రారంభోత్సవం జరిపారు. వైకావ్యాపారులు శ్రీ ఎస్. ఎస్. రెడ్డి అధ్యక్షించగా, శ్రీ జి. దశరథరామ రెడ్డి వుపన్యాసించారు.

ఈ ప్రదర్శనంలో చరిత్ర, భూగోళం, సైన్సు నం బంధమైన వరికరాలన్నీ పెట్టారు. వదిరోజులు వున్నకాలు చదివినా కలుగని విజ్ఞానం, పదిగురుపాటు ఈ ప్రదర్శనాన్ని చూసి కలిగేకరంగా వుండిన

దంపతీ అతిశయిస్తాయి. ప్రదర్శనాప్రారంభోత్సవానికిముందు శ్రీ అసం ద రామ బహద్రులెవరు స్వర్గీయ లాల్ బహదూర్ దీక్షవటం అవిష్కరించబడింది. శ్రీరాధ వర్మేశ్వరుల ముఖ శ్రీ దామోదరం సంజీవయ్య, అంధ్ర విద్యామంత్రి శ్రీ అవ్వూరు బలరామరెడ్డి, జి. వ. శేషేశ్వర్ శ్రీ స్వప్న రెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డిగారు వంపిన నందీ తాలను శ్రీ కె. జె. దాస్రెన్ చదివారు.

హెడ్మాస్టరు శ్రీ ఎ.జి. సుబ్రహ్మణ్యం కృషిని వర్ణించుతూ ప్రశంసిస్తూ; అపరాధం లందరికీ శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యం దస్యవాదములు చెప్పారు.

—ఎ. వి.

సర్వేపల్లి హెచ్చరికలు

మందిరిని కోనేరు రిపేరుకు తమ పంచాయతీ ఎమ్మెల్యే ఆమోదం తెల్లినా, నమిరి ఈనాటివరకు కదలలేదని, ఇప్పుడైనా సత్కరవర్క తీసుకోవలసిందని వెంకటాచలం నమిరిని-

ఒకటిన్నర సంవత్సరంనాడు మంజూరైన టెలిఫోన్ సౌకర్యాన్ని ఇప్పుడైనా కల్పించ వలసిందని జయరామరావుగారి టెలిఫోన్ శాఖను-

గ్రామస్తులకరు హెచ్చరిస్తున్నారు, ప్రార్థిస్తున్నారు.

వరగలి ప్రేమిమండలి

హిందీ ప్రేమిమండలి ద్వితీయ వార్షికోత్సవం శ్రీ కె. కె. అచార్య అధ్యక్షతన జరిగింది. కె. శేషారావు స్వాగతంజెప్పగా, శ్రీ వి. రామచంద్రారెడ్డి హిందీ గ్రంథాల యానికి ప్రారంభోత్సవం చేశారు. పి. కవీందేవ్, పి. అప్పారావుగారు హిందీ అవత్యకతనుగూర్చి వుపన్యాసించారు. కార్యదర్శి శ్రీ వి. శ్రీనివాసులుగారి నివేదన సంతరం విన్నోడ ప్రదర్శనలు జరిగాయి.

—ఎ. వి.

వెల్లంటి భక్త్యంజలి

స్వర్గీయ ప్రభాని లాల్ బహదూర్ సంస్మరణసభ జరిగింది. శాస్త్రగారి పటం వుత్సవంగావింపబడుతుండగా, గ్రామస్తులు చేతులెత్తి నమస్కరించి, తమ భక్తి ప్రపత్తులను ప్రకటించారు. ఈ సందర్భంలో సోమల అంజనరెడ్డి బంధా నెగరలేయగా, హెడ్మాస్టరు కల్లూరు వెంకటకృష్ణ వుపన్యాసించారు.

—ఎ. వి.

గుసుపాడు కవలలు

జటివల ఒక గేదెకు రెండు చూడలు వుట్టి, సజీవంగా వున్నాయి. ఇది చాల అసాధారణమైన విషయం. అముందురోజు అగ్రామంలో ఇరువురు వ్యర్థులు చనిపోయారు. గ్రామాన్ని విడదీసే వారే ఈ రూపంలో వున్నవన్న పాందారా అని ఒక వ్యక్తి ఒక మాధనమ్మకాన్ని వెల్లెమున్నాడు. అతనే దాన్ని మాధనమ్మక మంటున్నాడుకాబట్టి, ఇక మన వ్యాఖ్య చనిలేదు.

పేరు సవరణ

11-2-66 'జమీన్దార్లు'లో కావలి ముస్తాపురం పంచాయతీ అధ్యక్షులకు పోటీజేసినవ్యక్తి శ్రీ ఆదవినాయుడు అని పొరపాటున ప్రకటించబడింది. పోటీజేసిన ఓటిపోయినవారి మస్తానయ్యనాయుడు గారట. వర్తమాని పాఠకులు దయచేసి గమనించండి.

—నం.

దిరసపంచ స్కూలు

తమ గ్రామ పాఠశాలను గృహస్థులు చేయాలనే తలంపు గ్రామస్తులకు కలిగింది. వెంటనే నలుగురు పెట్టలుబేరి, పూర్వం తమగ్రామవాసులై, వ్యాపారార్థం దీరాల వరైరాబోట్లలోవున్న వద్దిపులుసు కుటుంబాలవారిని ఆకళించి, ఐదుజేల రూపాయల విరాళం సంపాదించి, నమిరి అధ్యక్షుడు శ్రీ వర్నా వెంకయ్యనాయుడుగారి చేత వుపాధికారియే చేయించుకున్నారు. డాక్టరు వెంకటరెడ్డిగారు అధ్యక్షత వహించిన సభలో పి. రామసుబ్బారెడ్డి, పి. వి. కొండయ్యగారు వుపన్యాసించారు.

గంధాలయాలు

(5 వ పేజీ కొరవ)

సంఘంలో సర్వేపల్లి కలిగిన తమకుముందు ఎలర్జిక నోటిసులుయిచ్చి, అకస్మాత్తుగా ఆ ఎన్నికను రద్దు చేసి; తమను ఓట్లగా తొలగించి, తర్వాత మరలా ఎన్నికజరిపారని, ఇది అక్కమని; కావున ఈ ఎన్నికను నిలుపుదల చేయవలసిందని కోరారు. దానిపై హైకోర్టు, ఎన్నికను నిలుపుదల; మొదట ఓట్లగా వున్నవిస్తూ, తర్వాత మార్చబడినవిస్తూ పంచవలసిందిగా లైసెన్స్ అథారిటీ కార్యదర్శికి సమ్మతం చేసిందని తెలుస్తున్నది. అలిప్తులు రెండూ హైకోర్టుకు చేసిన తర్వాత, దావావిచారణ జరిగి, తీర్పు వస్తుంది. అందువల్ల ఈ ఎన్నిక అతిదూరమీద ఆచారపడివుంటుంది.

కందుకూరు డివిజన్ ఎన్నిక 14 తేదీ జరిగింది. 168 నమ్మలకుగాను 114 మంది నమ్మలు హాజరైనారు. శ్రీ పాలగుల్ల వీరాంజనేయులు (ఉప్పలపాడు), వత్తి చెందిరెడ్డి (దినలవలపాడు) గారలు ఏకగ్రీవంగా యెమ్మకోటిపాడు. ఈ ఓట్ల రిప్టులుకూడా తల్లికొందులు చేయబడినవని, కాని కందుకూరు డివిజన్ వారు కోర్టుల ప్రసక్తి పెట్టుకోలేదని తెలుస్తున్నది.

రాజకీయాలకు దూరంగా వుండవలసిన గ్రంథాలయాలవంటి సాంస్కృతిక సంస్థలు కూడా ఈవిధంగా రాజకీయ దుమారాలకు లోనుగావడం విచారకరమైన విషయం. అసలు జిల్లాలో రాజకీయ మార్పులు రాకముందు; జిల్లా లైసెన్స్ అథారిటీ అధ్యక్షులకు ఎన్నికజరిగినప్పుడే అనుకోవాము, వీటికి ఏదో దుర్గతిపట్టమన్నదని. ఇక ప్రతి ఎల్. ఎల్. పి. లైసెన్స్ ఒక రాజకీయ ముఖా కేంద్రంగా రూపొంద బోతుంది. అందులో వనిజేసే ప్రతివ్యక్తికి ఒక ముఖా పిలుపుగా మార్చబడకూడదు. ఇక అందులోని సారస్వత స్వభావం మారినా అభ్యర్థనం ఉండదు. ఏమైనా యిరువర్సాలవరూ ఈ గ్రంథాలయ సంస్థను రాజకీయ దుర్గం భూయిష్టం గావింపకుండా; రాజకీయాలలో ప్రమేయంలేని నిర్వాహం తులైన పెద్ద మనుషులకు అవకాశమివ్వండి-అందరూ సంకోచిస్తారు.

జిల్లా లైసెన్స్ అథారిటీలో సభ్యుల మొత్తంసంఖ్య 30 మంది. ఇందులో పంచాయతీ ప్రతినిధులు 18 మంది, గ్రంథాలయాల ప్రతినిధులు 8 మంది, జిల్లా లైసెన్సరింపు ప్రతినిధులు 2, మునిసిపాలిటీల ప్రతినిధులు 2, ప్రభుత్వం నామినేట్ చేసినవ్యక్తులు 4 గురు, సెంట్రల్ లైసెన్సరియన్ 1. మునిసిపల్ కోర్టుకు లేవు కాబట్టి, ఆ ప్రతినిధులుండరు. పోతే లైసెన్సరియన్ కాక మిగిలిన 27 స్థానాలలో, పంచాయతీలు 12 ము తప్ప మిగిలిన 15 స్థానాలు భక్తి అయినవి. ఈ 15 లో పాత అధికారవర్గానికి 8, కొత్త అధికార వర్గానికి 6, ఎలా తెలుసింది ఒకటి వున్నదని అంటారు. ఇరుగవనిస 12 తాలూకాల పంచాయతీ ప్రతినిధుల ఎన్నికలై, ఎల్.ఎల్.పి. ఎవరి వాస్తవతం కాగలదో తెల్పుగలవని ఆ వర్గాలపూనా.

—మా. ప్ర.

జమీన్దార్లు

సంవత్సరం చందా రు. 10-00
6 నెలలకు ,, 6-00
అంతకు తక్కువగామునకు వంపించు.

చిత్రసమాఖ్య

రామినీడు ప్రతిభకు నిలుపుటద్దం

పల్నాటి యుద్ధం ప్రతిఒక్కరూ చూడవలసిన చిత్రం

శ్రీ గిద్దలూరు గోపాలరావు

ఆంధ్రులమహావీరులగా 'పల్నాటి యుద్ధం' వెండితెరకెక్కటం ఇది రెండవ వర్యాయం. టి. శే. గూడవల్లి రామబ్రహ్మం, ప్రసాద్ దర్శకత్వంలో యిదివరకు చూడాలి. రామినీడు దర్శకత్వంలో ఇప్పుడు చూస్తున్నాం. కథావస్తువు అందరికీ తెలిసిందే.

కాలచంద్రుని జననంతో చిత్రం ప్రారంభమై, పల్నాడు నర్మనాశనంతో, శాంతివ్రాతంతో అంతమవుతుంది. ఎన్.టి. రామారావు, గుమ్మడి, రాజనాల, కాంతారావు, బాసుమతి, జమున, అంజలి దేవి మొదలగు పెద్దతారాగణంతో చిత్రం బాలీవుడ్ ను నిర్మించారు ఆనందాపావారు. చిత్రం ప్రతిభకు గురైన తన ప్రతిభను చూపాడు దర్శకుడు రామినీడు. మొదటి నుంచి ముగింపువరకు చిత్రాన్ని విగ్రహ నడలకుండా వట్టుకవచ్చాడు. రామినీడు ప్రతిభకు నిలుపుటద్దంగా వుంది ఈ చిత్రం.

శాంతినిష్ఠాంశాలు, కడతాటి వుద్ధరణోద్యమము చిత్రంలో బాగా ప్రచారం చేసుకున్నాయి. దేశభక్తి, మాతృదేశ రక్షణ అడుగుడుగునా మనలోని అణువణువును వుద్దేశపరుస్తాయి. విశ్వశాంతిని విశ్వసించే వి శాంతికాముకుడైనా దేశరక్షణ కర్తవ్యంలో ధర్మ యుద్ధం చెయ్యక తప్పదన్న నగ్నసత్యాన్ని మన హృదయాలపై ముద్రపెట్టించి యాచిత్రం.

వేడిలేని నాటిలో గూడా వుద్దేశం రేకెత్తింది, పివంటేని కండలో గూడా వుద్దేశం కలిగింది మాతృదేశరక్షణకు పడుంట్రిగింది ముందుకు ముడిచే సన్నివేశాలు చిత్రంలో ప్రతిభావంతంగా రూపొందించబడ్డాయి. ముఖ్యంగా పేరమ్మ సహజమన సమ

యంలో దేశభ్రోహిమైన తన దిన్నాన్న శిరిస్సుబండించే శవభం పల్నాటిపౌరుల నుండి కోరడం, ఆ శవభం కాలచంద్రుడు చేపట్టడం; కాలచంద్రుని మాండాల యుద్ధ భూమికి సాగనంతట. ఈ సన్నివేశాలు ప్రేక్షకులను కదిలిస్తాయి. అందరూ యుద్ధములో హతంకాగా దివరన శాంతిప్రియుడైన బ్రహ్మనాయుడే సమరరంగంలో దూకి, ప్రళయరూపంతో విశ్వం లింది యుద్ధం చెయ్యటం, దివరన శాంతిబృందం ఎదురు పడటంతో ప్రళయ రూపం శాంతించటం చిత్రంలో గమనార్హం. "అనువ మానమైన నీలోని ఏ మేరా శక్తితో పల్నాడును నర్మనాశనంచేశావో ఆ మేధా శక్తిని మానవకళ్యాణానికి వినియోగించి పల్నాడును బాగుచెయ్యమని బ్రహ్మ నాయుడు నాగమ్మకు చెప్పిన సూక్తి, ఈ నాడు చెడుచూడయంతో మేధా శక్తిని మానవమారణానికి వినియోగించే మేధావులకంటా ఒక ఆమూల్యనూనన.

బ్రహ్మనాయుడు, నాగమ్మ పాత్రలలో దర్శకుడు సజీవంగా నిలిచాడు. బ్రహ్మ నాయుడు శాంతి, నాగమ్మ సమరం. ప్రళయభీతకృం తర్వాత ప్రశాంతివుంది. మోరసమరం ముగింపులో శాంతివుంది. బ్రహ్మనాయుడు పాత్రను రామారావు అర్థం చేసుకొని చక్కగా పోషించాడు. ఇటీవల ఏ పాత్రను తాను యింత వరిపూర్వకతో పోషించలేదని నా వుద్దేశం. అన్నిటికీ ఏ రూపంలో వున్నా తగలబెట్టుంది. అన్నిటికీ లాంటి నా గమ్మ పాత్రను బహుముఖ రూపంలో బహుముఖవల్లతో వడ్డిస్తూ బాసుమతి పోషించింది. రాజ్యకాండతో

రిగితే రాక్షస హృదయంతో రాజవారాగా రాణిని గాడు. గుమ్మడివిషయం చెప్పనవసరంలేదు - విపాతరూ అతను ఇంతవరకు అన్యాయంచెయ్యలేదు. పాత పల్నాటియుద్ధంలో కాలచంద్ర పాత్రధారి నాగేశ్వరరావుతో పోల్చిచూడజంటే హరనాథ వర్మ లేదు మిగతాంతా తమ పాత్రలు చక్కగానే పోషించారు.

ముఖ్యంగా చెప్పదలచుకోవలసివే, చిత్రంలో యెక్కడా సెక్స్ ప్యూలర్స్ క్యూలు చూపకుండా, సర్క్యులర్ 'బహుమ్య' లాగా హాస్యనటులను ప్రవేశపెట్టి చౌక బారుహాస్యాన్ని ఎక్కడా దొప్పించకుండా వుండినందుకు దర్శకుని కి మనమంతో కృతజ్ఞులము.

శాంతి-సమరాల అగ్నిగుండమై, అంధుల మహావీరుల దేశభక్తి ప్రహేళికమైన 'పల్నాటియుద్ధం' చిత్రాన్ని ప్రతిఒక్కరూ చూడాలి.

ఎవరు, ఎప్పుడు ఏంచేస్తారోగదా!

అదునాతన అద్భుతమైన కవులకా సినిమాలోకంలో చేరిపోయినట్లు; నెల్లూరు కమ్యూనిస్టురాజకీయాల్లో సతమతమవుతూ వుండిన పహిల్లాన్ శ్రీ ఎన్. కాంతారావు సినిమాలో కట్టినకర్తాత సినిమాలో దర్శనమిస్తున్నారు. ఇప్పుడు బహుశ తన కామ్రేడు రాజకీయాలకు దూరమై కావోలు సినిమా నిర్మాతగా తమిళచిత్రం "నర్మరు నుండరం" తెలుగులో డబ్బింగ్ చేయిస్తున్నాడట. త్వరలోనే విడుదల కానున్నదట. రాజకీయాలు వదిలినా, వదలకపోయినా సినిమాల్లో అయినా 'మైన్' కాగలడని ఆశిద్దాం.

కావలిలో అంజలిదేవికి సీత-రవిక-సాగ పెరుగున్న శ్రీమతి కేశాల దమయంతీదేవి

శ్రీమతి అంజలిదేవికి కావలి సన్మానం

మన ప్రతాప్సామ్యంలో అతిరుచులు, విలువలు తారుమారు కావడం లేదంటారా? ఈరోజుల్లో రాజకీయనాయకులకు, సినిమా రంగంలోని వ్యక్తులకేగదా గౌరవం. మనం పెద్దలనుకొన్న రవయితలు, సాంస్కృతికపరులుకూడా వారికి అంగీకారవ్యవహారం, సారస్వత-సాంస్కృతికసభాకార్యక్రమాలకు అధ్యక్షులుగా వారిని ఆహ్వానించడం మనం కల్గారా చూస్తున్నాం. ఈ రకంగా చెలరేగుతున్నగుంపు సంస్కృతి

త్యాలకు, సామూహిక సన్మాన సందశులకు మనం లొంగిపోతున్నాం. ఆంధ్రలో ప్రతిదోటా యామధ్య కళా సమితులని, సాంస్కృతిక సమితులని వరం వరగా అవతరించి-ఏంచేసినా, చేయక పోయినా-సినిమా తారలను ఆహ్వానించి వారికి సన్మానాలు జరుపుతుండడం మాత్రం మనం చూస్తున్నాం.

ఉదాహరణకు కావలిలో యా కోవకు చెందిన రెండు సమాజాలున్నాయి. కావలి మిత్రమండలి, కళారాధనసమితి అని రెండు సమితులున్నాయి. ఆ మండలివారు వొక సినిమా తారను ఆహ్వానించి సన్మారసై, యా సమితివారు మరోతారను తీసుకొచ్చి సన్మానం చేస్తుంటారు. సందడి కల్గిస్తుంటారు, సవ్యది చేస్తుంటారు. నాటి కలు, నాట్యపదార్థాలు యేర్పాటు చేస్తుంటారు. కావలి మిత్రమండలివారు శేవం యా కార్యక్రమాల్లో కాకుండా వొక గ్రంథాలయంకూడా నిర్వహిస్తున్నారు.

మొన్న తమ మిత్రమండలి వారు తమ 4 వ వార్షికోత్సవ సందర్భంగా సినిమానంది అంజలిదేవికి కావలి విశ్వోదయ ఓపెన్ ఏయిర్ థియేటర్లో శ్రీమతి కేశాల దమయంతీదేవి అధ్యక్షతన గొప్పగానే సన్మానం యేర్పాటు చేశారు. ఒక తారామణి 'మప్టి'లో వస్తున్నదంటే చుట్టూవట్టు గ్రామాలనుండి జనం రాకుండావుండారా? తండ్రివతండాలుగానే వచ్చారు. మొదటి మంగళవాద్యాలతో, కర్పూరహారాలతో, పెట్టిదిమ్మల శబ్దాలతో చెవులు దిమ్మిక్కేలాగా సభావేదికవద్దకు సన్మాన సందంభ సన్మాహులు చేశారు. మిత్రమండలి అధ్యక్షులు శ్రీ పి. వెంకటేశ్వర్లు స్వాగత వచనాలు పట్కతూ వొక అతిథియోక్తితో కూడిన అన్వేషక వాక్యాన్ని వినిపించారు-ఈనాడు కావలి పొరులకు తమ ఆదర్శకు సన్మానం జరుపుకొంటున్నారట. తర్వాత శ్రీ దెబ్బా చెన్న శేషవలు మండలి వార్షిక రిపోర్టు పదిపారు.

అనంతరం దమయంతీదేవిగారు మాట్లాడుతూ సినిమారంగంలో రెండు దశాబ్దాలుగా అంజలిదేవి ప్రవీణిదిన అమృత కళా లోలాన్ని వుగ్ధించారు. సరే, ఇక సన్మానం అన్నతర్వాత పాగడంతో గల గలమనే సన్మానవ్రతం సమర్పించబడాలి గదా! మిత్రమండలివజైన శ్రీ పి. మాల్యాద్రి వొక బాటంత సన్మానవ్రతాన్ని పదివి అంజలిదేవికి అంజలిమిటిస్తూ సమర్పించారు. తర్వాత కేశాల దమయంతీదేవి గారు అంజలికి కుంకుమ-గంధ-వస్త్రిలు-పుష్పాలతో విలువైన వీర-రవిక-వెండి కుంకుమబండి సమర్పించారు. కుమారి

—కోరవ 10 వ పేజీలో

అన్నపూర్ణవారి 'ఆత్మగౌరవం'లో నాగేశ్వరరావు-కాంచన

తెలుగు చిత్రంలో హిందీతార పాట

తెలుగు చిత్రంలో హిందీ నేపథ్యగాయని లతామంగేష్కర్ ఇదివరకెప్పుడో ఒకపాట పాడింది. కాని హిందీతార ఎ వ్య ధా తెలుగుపాట పాడిందిలేదు. ఇప్పుడొకర తను శ్రీమతి సూతక తీర్చింది! అసలు సూతక చిత్రాల్లో స్వంతంగా పాట పాడడమే యిది మూడవసారి మాత్రమేనట. పూర్వం 'హమారిదేలి', 'దావిలి' అనే హిందీ చిత్రాల్లో పాడింది; ఇప్పుడు 'దిలకగోరింక' తెలుగు చిత్రంలో పాడింది. ఈ ఎనిమిది నిమిషాలపాటను

శ్రీశ్రీ వారాకట. ప్రత్యేకత్వ దర్శకత్వం వహిస్తున్న ఒక హిందీ చిత్రంలో సటింతుటకు ముద్రానువద్దిన సూతక; కాస్త నేడు తిక్కినవ్యయ తనలోలాను కూనిరాగాలా వన చేస్తుండినదట. అది కర్ణపేయంగా వినిపించగా, తన తెలుగుచిత్రమైన 'దిలక గోరింక'లో పాడమని అమెను అడగడం, అమె సంతోషంతో అంగీకరించడం, పాడిడం అంతా జరిగిపోయింది!

ప్రశ్నోత్తర గ్రంథశ్రీ

రాజేమెటాయి నాయుడుపేట
ప్ర: 'సుమంగళి'లో విడాకులిచ్చినతర్వాత దనిపోయిన శారద సుమంగళి ఎలా గవుతుంది?
జ: విడాకులిచ్చినా భర్త అనేవాడుండగానే దనిపోయిందికాబట్టి అమె నిత్య సుమంగళి అని అభిప్రాయం.
ఆర్.యన్.ఆర్. కరటంపాడు
ప్ర: మొన్న టి సె న డాక్యుమెంటరీచిత్రం 'వీరకంఠం' ఏ వుద్దేశ్యంతో తీయబడింది?
జ: 'వీరకంఠం' నేనుచూడలేదు. దీనిపై విమర్శలు ఎక్కువగానే వస్తున్నయి. ప్రభుత్వంనుండి నిర్మాతలకు తగిన సహకారం అందలేదని విర్యాదుకూడా వుంది.
వెంకటేశ్వరరావు కొరుటూరు
ప్ర: రామారావు, నాగేశ్వరరావులలో దేశ

రక్షణనిడికి ఎవరు ఎక్కువ సహాయ వడ్డారు?
జ: ఎవరికీ క్రికెకగినట్టా వారు తోడ్పడ్డారు-ఒక్క ధనరూపంలోనేకాదు!
శ్రీనివాసులు సూర్యారావుపేట
ప్ర: 'అంతస్తులు'లో బాసుమతి నెల్లూరు కాంతారావును తనచాలితోతన్నుతుంది. అమెట్లాన్ని అదిధంగా చిత్రించడంలో దర్శకుని వుద్దేశ్యమేమి?
జ: ఆ ఆడది అంతటి మగరాయుడని తెలియచేయుటే.
ప్రశ్నలను
ఈ క్రింది దిరునామాకే పంపాలి.
శ్రీ కొలను బ్రహ్మానందరావు,
69 లేక్ షూరింగ్, మాంబళం,
ముద్రాను-38.
ప్రశ్నలను
ఈ క్రింది దిరునామాకే పంపాలి.
శ్రీ కొలను బ్రహ్మానందరావు,
69 లేక్ షూరింగ్, మాంబళం,
ముద్రాను-38.

అద్దెకు యివ్వబడును
 నెల్లూరు దిన్నెబాలో శ్రీ వల్లిస్టోర్సు
 మిట్టె ప్రాంగణము బాడుగకు ఇవ్వ
 బడును. (సీమాప్రాంతాలనుబంధము)

శ్రీ వల్లిస్టోర్సు,
 దిన్నెబాలో - నెల్లూరు.

కుప్త-బొల్లి
 సర్వమేపాదలకు దివ్యోదయము.
రెడ్డి అండ్ కో., (Regd)
 H O.
 గోపాలపురం - తూ. గో. జిల్లా.
 బ్రాం చి:
ట్రంకురెడ్డి-నెల్లూరు.
 వేలుమొదలియార్ వర్కుపాపువరకు

శూలహరిణి

వరిదాను శూల
 కు (లేక) కడుపు
 నొప్పిలకు.
 వ్యాధిలక్షణము:-
 గర్భ గోళములో
 ను; వెన్నెముక
 యందును భరింప
 రాని నొప్పి - గుండెరాగములో మంట,
 పేగుల అరచుట, కడుపు ఉబ్బరము, పులి
 లేపులు, వెళ్ళిళ్ళు, వాంతులు, మలబద్దం,
 ఈ లక్షణములు ఉండును. ప్రెవార్డి ఎన్ని
 సంవత్సరాలనుండి వున్ననూ, ఎంత సోడా
 పువ్వు సేవించివున్ననూ బాగుండును. అవ
 లేషను అవసరంలేదు. 15 రోజుల బెషం
 డ. 21/- రు. 5/- అద్యస్య వంపాలి.
పి. సుబ్రహ్మణ్యం,
అనుభవ వైద్యశాల,
 ఫోన్ : 71. నెల్లూరు-2.

రాజమండ్రి డి.ఎం. కోర్టులో
 E. P. 265 of 65. O. S. 55 of 58.
 ముత్తంగి నరసయ్య - డిక్రియేషన్.
 బొమ్మల అరచాలరావు వరెనాలు
 - జెడ్డిమెంటు డెటర్మి.
 వేలం పక్కటన:-
 ఈ దిగువ తెలియవచ్చిన షెడ్యూలు
 దాఖలానిరాస్తే ప్రెజిడెంటుగారు ది.వి.
 5-4-1966 తేదీన వ గల 11 గంటల
 లగాయకు సా. 3 గంటల వరకు వేలము
 కా బడును. గాన పాడుకోవలసిన వారు
 వచ్చి పాడుకోవచ్చును. వివరములకోరకు
 డిక్రియేషన్ అడ్వకేటుగారి అఫీసులో
 తెలుసుకోవచ్చును.
కోర్టువారు Upset Price రు. 5000/-
 లకు నిర్ణయించి యున్నారు.
షె డ్యూ లు:-
 తూర్పు గోదావరిజిల్లా, రాజమండ్రి
 తాలూకా, కోరుకొండ నలు రివిన్యూలో
 చేరిన 1 to 5 ప్రతివాదులుకు హక్కుభక్త
 ములుగల ముగ్గుళ్ళ గ్రామములోని తిరా
 యరి మెరక రివిజన్ నల్లె నె. 147 రు
 పూతాయ 2-18 ట్టులొనూ మధ్యనాటా
 (అనగా ముత్తంగి జగ్గమ్మగారికి క్యయ
 వర్సిన య 2-06 ట్టు గాక) నిలదిన ఉత్త
 రపు వాటాయ 2-06 ట్టుకు హక్కులు:-
 [తూ] కెలవెల సర్వన్నారామలకు భూమి [వ]
 [ద] ముత్తంగి జగ్గారామగారి భూమి [వ]
 గడ్డం వెంకటాచార్యుల భూమి [ఉ] దండి
 పూడి వెంకటాచార్యుల భూమి. ఈ హక్కుల
 మధ్యప్రదేశ్ య 2-06 ట్టు భూమి నిల్వ,
 ఇందలి నానావిధ పరివృత్తములతోననన.
 -కె. జగ్గయ్య-డి. హో. అడ్వకేటు

వేంకటరాయశాస్త్రి

(4 వ కేజీ కోరం)
 కష్టసాధ్యమైన సాధన. "చాలా యావక
 రసం బుడరంబు నిండారదాది గల్లున
 ద్రేదినవారు." అనాది సాహిత్య ప్రతి
 పక్షులు యీ గీటునుమార్చి వ్యంగ్యంగా-
 "గ్రామ్య యావక రసం బుడరంబునిండార
 ద్రాది పెద్దెల్లి దల్లున పిల్లనాడు" అని
 గేరిచేసినా, జులి పాత్రోదిత భావను
 వదలినవారుగాను-వదులులందు మగడు
 యీ పుడారు "బ్యామ్మడు."

వీరి నాటకములన్నీ రచకముని నాట్య
 శాస్త్రము - గీర్వాణనాటక లక్షణములు-
 అంగ నంప్రదాయ దీప్తికులతో నిండి,
 సాంప్రద్యు లులునిగొనిపారి, ప్రదర్శన
 మున దిక్కటిరక్తి ని గూర్చుచున్నది.
 ఇందు షేక్స్పియరు ప్రదర్శనోదిత వర్ణ
 తులు, కాళిదాస హర్షాదుల పలుకుబడి
 గట్టిగా ముద్రింపబడి యున్నది.
 ఇక మొదట న్యకంత్ నాటకములను
 గూర్చి ఇంచుక-

1. ప్రతాపరుద్రీయము:

ఇది వీరు వ్రాసిన మొదటి నాటకమైనా,
 "వానితి ముకా ప్రతాపరుద్ర వండిత
 మానులగుండె నీరుగా"-అని చెప్పకొను
 టను నిజంగా నిలబెట్టుకొనినారు. అంతే
 గాదు, శాస్త్రీయ నిర్మాణశైలియనునకు,
 ఉదాహరణములకు, కత అల్లిక మొన
 గానితనమునకు, పాత్రస్పృహ, భాషా
 శయ్యల వినిస్సరకు అ గ్ర కాం యూ
 లము. యుగంధర - పేరిగారి పాత్రలు
 అందరేమన స్థిరస్థాయి అయిన వ్యక్తులై
 పోయినారు. ఇవిగాక, కొంత చెడుమేర,
 ద్రోహ బుర్రూ, జ నా ర్థ ను డు, విద్యా
 నాడుడు, నుల్లాను, వలిదాను మొదలగు
 ఖన్న వ్యక్తిత్వములుగల అనేకపాత్రలు
 మానవప్రకృతి లిన్న పార్శ్వములను-
 అర్థం లో వలె ప్రతిబింబింపజేసినారు.
 షేక్స్పియరు నాటకములలోవలె, మహా
 భారతంలోవలె వీరి నాటకములలో అనేక
 విన్నవ్యక్తులు రూపొందింపబడియున్నారు.
 భాసుని నాటకములు-వద్దాల్లు గణ
 పతిశాస్త్ర వుద్ధాన 1914 ప్రాంతానగదా,
 అనంతవర్మ నాటకం నన్నిటిలో ఇయకుండి
 నది. అందుచేత, వీరు ప్రతిజ్ఞాయోగంధ
 రాయణమును చూడకయే యుగంధరుని,
 అట్టి ప్ర శం స నీ య కల్పనాదాతులతో
 కల్పించినారు. వానవదతాపహరణ గాథా
 భాయలు కథానెర్తాగరమున గలవు.
 శాస్త్రీగారిస్పృహ-వీరి తండ్రిగారు చెప్పగా,
 వారి దిన్నతనములో లీలగానిన్న కతే
 అ దా ర ము. మెకంజీరైఫియపులలో
 (1816-20) యీ కథ రూపురేఖ కొంత
 గలదు. శాస్త్రీ తండ్రిగారు వినినదిగూడ
 యీ దేశంలో వ్యాప్తిలో వుండిన యాకతే
 కా వ చ్చు ను. ఈ కథా అస్తిభారమీద
 శాస్త్రీగారి ప్రజ్ఞ నిర్మించిన యీ రమ్య
 సౌధము అనన్యసాధ్యమై, ప్రపంచ వాఙ్మ
 యమున ఒక సువర్ణపీఠముపై ప్రతిష్ఠింప
 బడియున్నది. ఈ నాటకమునందలి భూమి
 కలశోభాను భాష-మైత్రిపాడుపులు నాను
 డులై నిలిదిపోయినవి. పేరిగారి జాట్టుకు
 తగిలించిన స్వార్థస్యభూతు, కంటికిచెట్టిన
 అనందరావు కర్పూర శలాలకలు ఒకపాటి
 అనపాదము-అతిశయోక్తిగా తోడినా, ఇది
 అందరూజ్ఞాయమున నహణ జాతీయతతో,
 స మ గ్ర విశ్వభారతికి అర్పించిన ఒక
 అందమైన కానుకయైయున్నది.
 ఒకటి పోలికగల వ్యక్తులపై ఆధార
 పడిన ప్రభావతత్వం-పింగళ సూరస
 కలాపాల్లోదయములోని కల్పియ్యల ప్రహ
 ననము, షేక్స్పియర్ కామిడి అప్ ఎట్టర్సు,
 ది లింగ్ అండ్ ది పావర్, ప్రియసర్ అప్
 జెండా, పరాసు సవలాకారుడు-అల్లిగాం
 డర్ మ్యామోర్సికడ బృహద్రు మొదలగు
 నవి. ముఖ్యంగా ప్రజనర్ అప్ జెండా
 కథలో యిదేమిది, రాజాను అయిది
 చేయగా అదే మొక్కట్లుగల ఇంకొకవ్యక్తి

రాజాననదిది, అనలు రాజాను విడిచిం
 చును అత్త ప్రతాపరుద్రయ్యల సరిపోయె
 లను ఉపయోగించి, శాస్త్రీగారు ఒక
 మనోజ్ఞునిగా నాటకమునాని హాస్యమునకు
 నెలవుజేసినారు. ఇది ము కి తు ద్రి లో
 పొందిలి లావెన్సు అప్ అరేబియాను, నేటి
 జైనా వందమదళము వారిని జైప్తి చేస్తు
 చున్నది. అనాది కురకలు పొందుపులు
 వస్తుచుండిన కుట్రలను, జీవంపోసి మన
 ఎదుట బెట్టినారు.

వ్యంగ్యవిమర్శన

యుగంధరుడు విద్యవాడుగా-మొట్ట
 మొట్ట కవులపాటలో నేటికవులను, వారి
 రచనావద్దకులను నాటాడుగా తూర్పున
 బట్టి, ఒక నదిరేఖతైరము చేసినారు. పేరి
 గారిసోలగూడ "వాసుమయ్యకొనేలాగ
 కయితం తెలితే అ తోజన రాజా తోజనం
 చేసేయాళి కాళ్ళగుడై కాళిదాసుకేదీనట్లు".
 అనుటలోను, "ఇక అరు సూరేంద్రకుచేరు
 దొరతనంలో, కొన్నికావులలో మీదోటి
 రసజ్ఞులై బహుళమగుదురు. వారికై మీదోటి
 రసికులై కవనములు జేయుదురు. మీవలెనే
 వారుబయలు పడువుకొన్న వారికన్న
 తామే మేలమవారే"-అని ఎంతటిదోక్క
 పోటు పొడిచినారో చూడండి. కాకవులను
 గూడ (III పుట-2 వ) తిట్టుచు, దారి
 నరకహృదయ కవిత్వమును బెప్పినారు.
 ఇతే-"అప్పపేడి మీరు హల్లుకొంటార,
 అవుమూతి మీరు తాగికోంటార" అని
 పూర్వాదారాన్ని చెడబాదినారు.

పద్యములు రసగుర్భుకలు

వీరిపద్యములు సమయానుకూలముగా,
 వివిధ పాకములలోబడి, వివిధ పక్షిలతో
 కలాపూర్ణరచనములుగా నిండారనది.
 బంధితులైన రాజా వరివేదనము,
 గుట్టుమును ఓదార్పు పద్యము-విద్యానాథుని
 ప్రాదేశికయాత్రపద్యములు శాస్త్రీగారి కవిత్వా
 శిల్పము స్పష్టించిన అణిముక్కములు.
 ఇందలి భాష భావము ధార అ మృ త
 పూరము. వరివేదనమునకు జీవముతోసిన
 పుట్టుములు యిది.
 Uneasy ties the head that
 wears a crown అన్న వాక్యానికి-
 "కూలినాటిజేసి రు డు డు పేదనుంబు
 దక్కదిలను మకుటధారితెవుడు; తలకు
 దాకకున్న తనకేమి తెలియదు, వలము
 గంటి దీని రాజదావమునకు?"-అన్న
 పద్యం, అప్పుడు ఆ యురూతలో విన్న
 ప్యడు కురిసిన అనుకంపావర్షము యివ్వు
 టికిగూడ హృదయాలను త డు వు చు నే
 యున్నది.
 ఈపట్టులలో గద్యము ప్రబంధరైతితో
 మదమెక్కిన విమగు నడకతో, గంభీ
 రము రూపొందినట్లు నడదినది.
 -(నశేషం).

(4 వ కేజీ కోరం)

యింట్లో దర్శనమిస్తారు. వట్ల తుడుడు
 కున్న తడిచవలతోనే మిమ్ము దు లి పి
 కుక్కిలమీదవేసి పుతరత్నాలు, అవసరా
 గికి పిగిల్లకొట్టమొసే దానికే ముఖము,
 కాళ్ళు, చేతులు కుడి చే పుత్రికారత్నాలూ
 వున్నారు. వండుయింటిలోని గిన్నెలు, గరి
 తెలు మొదలైన దిన్న వంటసామాన్య దిన్న
 పిల్లలుఅడుకోనుతెచ్చి ముందరింటిలో పార
 వేసినా విధిశయ్యమీలేదు. నాల్గమూర
 పంచఅనుకొని అమ్మాయి ఓసోగిట్టుకొనే
 అన్నయ్యలు, అన్నయ్యలిప్పిన పర్లనే
 టవల్గా పువయోగించే చెల్లెళ్ళు, సాయం
 కాలం కాలేసేసుందివచ్చి చెల్లెలతోనహా
 ఎచ్చటో వినోదించే, తిరుగా కాలేజీవెళ్ళే
 హడావిడిలో బెట్టువెతుక్కునే అమ్మాయి,
 త్రొంగిలిల్ పకారం కావల్సిన పుస్తకాలు
 దొరకక ఇల్లం తా నల్లె చేసేఅమ్మాయి,
 అపీనుకెల్లానే హ డా వి డి లో పేనాకై

ద్రాదుడుతెలికేతండ్రి, వడ్డించమ గరిటకై
 పిల్లలను కేకలేసేతల్లి ద ర్శ న మిస్తారు.
 ఇవన్నీ క రకమైతే, స్వానాలగడి మరో
 రకం. చెదితే అతిశయోక్తిలావుంటుంది;
 నమ్మక కాని గణం. నికలోలేరియాదే
 నమ్మ (నమ్మ పెత్తె లో నే), కుంకుమ
 కాదులు, చెక్కపాడి, బాయిల సునికలిసి
 ఏమూలనైనా కనుపించవచ్చు. నున్న
 పిండివచ్చాలో నీ క్కు ప డి వుండలుకట్టి
 చల్లివాననలతో వుంటుంది. గోడలగుండా
 పీటన్నిటి నమ్మగ స్వయావపు మరకలతో
 (మాడరక పెయింటింగ్ చేసినట్లే) మహా
 గలిబాగావుంటుంది. తొ డ్డి లో ని నీళ్ళతో
 కూడా నమ్మమరకలువుంటుంది. ఒకవైపు
 మానసబట్టలు, తడిసినబట్టలు, నమ్మపెట్టిన
 బట్టలు వుంటుంది. మహాగంధరగోళంగా
 వున్నా ఈ ఇంట్లో ఒక్క మహాసుగంధం
 వుంది. ఏమిటంటే, ఎవ్వరికి పి వస్తువు
 కనుపించకపోయినా మరోదాంతో నర్దుకు
 పోవటం, ఒకరికి మరొకరు వెతికిపెట్టడం
 చేస్తుంటారు. వరసరక నహాయ సహకా
 రానుభూతులతో సమస్యపరిష్కారం చేసు
 కుంటుంటారు.

వంటపనికాగానే ఆ హంసతూలికా
 తల్పుంటే మానసగుర్భరే తలగడగాచేసి
 కొని ఓపుస్తకంలినుకొని చదవడమో లేక
 వచ్చిన ఇరుగుపొరుగు స్త్రీలతో మాట్లాడ
 టమో సాగిస్తూంది గృహిణి. ఎవ్వరికి
 పిలాండికట్టంగావుండదు. ఎ డో చ్చి వెళ్ళే
 మనలాంటివారికే విసుగ్గావుంటుంది. దీనికి
 కారణం ఏమిటంటే మొ ద డి డి బద్దకం,
 రెండవది నిర్లక్ష్యం.

నిర్లక్ష్యం, బద్దకం వీటికి స్త్రీ-పురుష
 విభేదంలేదు. కాని, ఇంట్లో అ డ వా ట్టు
 కమా ఈలాంటివిమూడాలి? అం టారు
 అం ద రూ ను. ఇంటినిచూడు - ఇల్లాలిని
 చూడు అన్న పెద్దలవాక్యం వినలేమా?
 అనికూడా దబాయస్తారు.

ఉన్నంతలో చేతనెంతవరకూ శుభ్ర
 ముగావుండడం ఇల్లాలి విధి. తప్పకుండా
 వొవ్వుకుంటాము. అ లా గ ని పురుషులు
 నానావీరత్వంచేయాలి? నలుగురినూది
 నలుగురిలో తిరగనేర్చిన పురుషుడూ కాన
 శ్రద్ధమాపాలికదా! వాట్లు కాన శుభ్రతకు
 పాటుపడితే, దాంతోటి గృహిణికూడా
 జాగ్రత్తగావుంటుంది. వారికి కోవంవస్తుం
 దేమోనని జంకి బద్ద కా నిన్ దూరంగా
 విదల్చుకుంది. ఇంట్లో పిల్లలుకూడా పెద్దల
 ననుసరించి శుభ్రంగావుండటం అలవరచు
 కుంటారు. అం ద రూ క లిసి శుభ్రతకు
 పాటుపడాలి. ఇంతటి దిన్నఇంట్లో ఎన్నని
 ఎక్కడని శుభ్రం గా అమర్చుకోగలం
 అంటారు కొందరు. ఎంతదిన్నఇల్లయినా
 పొందికగా నర్దుకోవాలిగాని నలువెచ్చలా
 విర డి మ్మ కో రూడదు. అందులోనేవుంది
 తెలివితేటలు.

గృహిణికి ప్రొద్దు పే పనికొందరైతే,
 ప్రేవారు పిల్లలు అ పీ సు కు, స్కూల్కు
 వెళ్ళినతరువాత బద్దకంచకుండా కాన నర్దు
 కుంటే ఇల్లు శుభ్రంగావుంటుంది. వస్తు
 పులు కనుపించకపోవటం, బట్టలు మరక
 లవటం, ఎలుకలుకొట్టడం, సమయానికి
 బట్టలు-ఉవట్లలేక అవస్థపడటం వుండదు.
 దాకలి వచ్చి న రెండుమూడుదినాల్లోనే
 పున్నబట్టలు, ఉవల్లు అన్నీ తలావోకటి
 లిసి తడిపి, మురికిచేసినవేసి నాల్గవోజా
 నుండి మురికివే వాడటమో లేక లాండ్రి
 లకువెళ్ళడమో చేస్తుంటారు. పొందికగా
 వాడుకుంటే ఇల్లు శుభ్రం గా వుంటుంది,
 గుడ్డలాపాడవపు, అవసరాలకి సరిపోతవి.

ఇలా ఒక్క బట్టలవిషయంలోనేకాదు,
 ప్రతివిషయంలో గృహిణి ఎలా గృహాన్ని
 శుభ్రంగావుంచాలని కృషిచేస్తుందో అలాగే
 పురుషుడూకూడా అర్థంచేసుకొని సాయ
 పడితే తద్వారా పిల్లలు జాగ్రత్తపడుతారు.
 బద్దకంతో, నిర్లక్ష్యంతో యెక్కడివక్కడ
 వడిలేస్తే వస్తువులకువస్తువులూ పాడవడం,
 ఇల్లు అనన్యంగా తయారవడమూ జరుగు
 తుంది. ఇల్లు వెలిశుభ్రంగా, పొందికగా,

వస్తువులు పొడుపుగా వాడుకుంటే కంటి
 చంద్రిక, ఇంటికి శుభకరము, శోభస్కరం.

శ్రీమతి అంజలిదేవి

(9 వ కేజీ కోరం)

వ్రేపిల అం జ లి సటసమగూర్చి కొని
 యాడుతూ నాలుగుమాటలు మాట్లాడారు.
 నన్నానం అందుకన్న అంజలిదేవి
 కృతజ్ఞత వెల్లడిస్తూ మాట్లాడాలగదా!
 మిత్రమండలి చేస్తాన్న కళారాసను అతి
 సందిస్తూ తాను లవకులతో సీతగా నడిచి
 నవ్వేదేనుండి అలాంటి వమిత-పరిచిత
 పా త్ర ల నే తానిక ధరించడానికి నిశ్చ
 యించుకొన్నాననీ, దిల్లర పా త్ర ల ను
 ధరించడానికి తనకిక మో జా లేద నీ
 చెప్పారు. ఇంతటితో నన్నాన కార్యక్రమం
 ముగిసింది. ఈనర్త జయప్రదంగా జరగా
 లని నాగేశ్వరరావు, రేలంగి, రంగారావు,
 లింగమూర్తి, జమున, సూర్యకాంతం-
 ఇట్లాంటి సినిమానటులు ఆయనందేకాలు
 పంపారటకూడా.

అనంతరం మిత్రమండలి నమ్మలు
 'విరిగినమెట్టు' నాటికను ప్రదర్శించిన
 తర్వాత పడేళ్ల పసిబాలిక మీరాబాయి
 నాట్యంచేసింది. ఇది అంజలిదేవి నన్నాన
 విశేషాలు.

అరోజు పుడయం శ్రీ కన్యకావరమేశ్వరి
 దేవస్థానంలో డాక్టర్ సి. శంకరాశ్రమిగారి
 ఆధ్వర్యతన మిత్రమండలి నిర్వహిస్తున్న
 వానపీ గ్రంథాలయ వార్షికోత్సవాన్ని జరి
 పారు. శ్రీ డి. సుబ్బారావు గ్రంథాలయ
 వార్షిక నివేదిక చదివిన తర్వాత ఒంగోలు
 కళాశాల అంద్యోపాధ్యాయులు శ్రీ చారా
 రామనాథశాస్త్రీగారు రైర్యంగానే వోక
 విసురు విసిరారు. వ్యా పా ర ద్దు ప్తి తో
 శాశ్వత విలువలులేని సినిమా నటీనటులను
 మాత్రమే నన్నానించేదాదికంటే వారిలో
 బాటు కాన శాశ్వత విలువలు కలిగిన
 కవులను, వండితులను పొరాణికులను
 కూడా నన్నానించడం ముందలివారు చేయ
 కూడదా అన్నారు. ఆ కర్తవ్య కావలి
 హైస్కూలుకు చెందిన శ్రీ డి. నారాయ
 ణయ్య, ఉలవపాడు వి. వెంకటబ్రహ్మయ్య
 గార్లు మిత్రమండలికృషిని కొనియాడారు.
 కె. హనుమంతరావు సమావేశాలర్పిం
 చారు. - - - - - డి. డి.

మోదీ క్యాంపు

(4 వ కేజీ కోరం)

వరిపీండారకు; 9,588 మందికి అవశేషస్తు
 చేతారకు; 52,691 మందికి ముదులిద్దా
 రకు. శ్రీ అన్నారావుగారు ప్రవేశపెట్టిన
 ఈ మహాత్కార్యాన్ని, శ్రీ కె. ఉమావతి
 గారు కొనసాగిస్తున్నారు. మానవసేవ
 మార్గవసేవ అన్నారు. తిరువరి చే పు ని
 ధనం ఈవిధంగామానవసేవకు వినియోగ
 పడడం సంతోషించదగినవిషయం.

వేసవిలో నెల్లూరులో యిలాంటి
 క్యాంపు ఒకటి నిర్వహించుటకు ఎవ
 రైనా పూనుకోకూడదా? ఇంతకంటే
 ప్రజాసేవ ఏమున్నది? శ్రీ వినుగు
 పట్టాభిరామరెడ్డివంటి వ్యక్తి ఇలాంటి
 పనికి పూనుకోతగినవాడు; చేయగలి
 గినవాడు; అన్ని పనులువున్నవాడు.
 వారైనా ఈసారి ముందుకొస్తారేమో
 చూద్దాం!

పసిరికలు -
- కామెర్లు
భయపడవనితెడు
 డాక్టరు సి. రామయ్యగారు,
 రంగనాథులపేట-సికిరిగి

ఆంధ్రప్రదేశ్ పత్రికలు

క్రిస్టియన్ పత్రిక

క్రిస్టియన్ పత్రిక రైతుకు తండ్రివేరమ్మ ప్రజల తండ్రివగా యింటి నువ్వూ నేనూ వింటుందా గవర్నమెంటు? వెళ్లిపోతానో!

చదువుసాములేరు, సాంప్రదాయములేరు, పురిమిరివేరు పుడుపువేరు, బుట్టలేరు, ప్రజల పుట్టేమునుబట్టి మార్పుచేసరమ్మ మంగ్రులార!

క్రిస్టియన్ పత్రిక కలంమొనరించే, నయ్యనైనదొడ్డి నలిపించే, క్రిమిమీదకేసే క్రిస్టియన్ దయచేసి ఆపై ఏదీబట్టి ఆవరకవరే!

పాతదింతవంతు, పాతబంగారమ్మ పాతవాస్తవం ప్రతిది విలవ పాడుకెయ్యకండి పాతసిద్ధాంతాల్ని పుండసిండికాస్త వోల్తుమెరదు!

జిల్లాకాంగ్రెస్ భవనం

దండకొడ్డి దబ్బు పొందేషనేకారు అర్జునబేనార లాల్ కిర్తి, కొంతకాగమైంది అంతటో అగింది పూర్తిగాల ఎవరు పూనుకోల!

తింటి తప్పుగాదు తినకుండాదేవదండి మానవల్లో, దానిమాటకేమి! పాడుకెట్టకండి వగిపూర్తి కెయ్యండి తిరిగి అప్పానప్పా తినకొద్ది!

ఇల్లలేకపోతే యేదేవుడేదాడు యేటోవేసినారు యింతదబ్బు, దాటుమాటువనులు, స్నానసానాలాట్టె, వసుంపాకలాట్టె, వండులాట్టె!

గొప్పనలహ

వంటిమీదకొక్క వదిలెయ్యమంటాడు గోవలయ్య నరలో గొప్పనలహ! బాలక్రిష్ణరెడ్డి ఆలాగెంటాడు పైకి, లేనిపోని పీకులాట!

పెట్టవచ్చు గోదీ, కట్టొచ్చు దోహతి వెయ్యవచ్చు లాల్పి వెగటుగాదు గోవలయ్యగాడు! గుడ్డలోయేముంది? పుట్టవలయుమార్పు పుట్టలోన!

బాధవడకునాయ్ బాలక్రిష్ణరెడ్డి! నూటునూటువెయ్యి దొక్కదియ్యి కదిని నీకునేను కన్నేషనినుండ ఎవరు కాదనేది వినులాస్త!

లోకవృత్తం

(3 వ పేజీ కొరవ)

అందువలన కావలసివస్తేతాలతో, ఇంకా యితర కమ్యూనిస్టుకేరాలతో రష్యా పోటీపడి త్వరగా ప్రైవేకరకవుదు.

ఈనందర్పంలో 'స్వరాజ్య' annual number 1966 (పేజీలు 97-102)లో మసానీ వ్రాసిన వ్యాసం సంపూర్ణంగా చదవదగినది. అందులోవున్న అంకెలు విశేషమైనవి. ఆయన కమ్యూనిజమును కాదని మూడించే లిబరల్ కత్తం ఎంత వరకు చదువరులకు నమ్మకమవుతుందో మాట తెలియదు.

ఈనందర్పంలో Rising standard of life in the Soviet Union (రష్యాలో జీవనప్రమాదాల పెరుగుదల) అనే 55 పైసల చిన్నపాత్రం (మాస్కి నుండి వెల్లడినది) కూడా చదవదగినది. 1980 వరకు రష్యాలో ఏమేమి అనిపిస్తుంది.

కావలసిన సంకల్పించారో అందులో వున్నది.

మసానీ వ్యాసాన్ని, ఆ పాత్రాన్ని చదివి ఏకత్వం, ఏ వందా గొప్పదో పాతకులే తెలుసుకో వచ్చును. బహుశా ఈ లోకం రెంటిలో దేనిని సంపూర్ణంగా అనుసరించ దని మా మతం. ఐతే మా అధిపతియిన కేమిచ్చెగాని, ఇదిమాత్రం పతన, పరిశీ లన యోగ్యములు.

అంత చక్కగా తమతమ తత్వాలను అంకెలతోనహా యింతవరకు ఎక్కడా పొందుపరచలేదంటే అతిశయోక్తిగాదు.

పోలండు, సోవియట్ యూనియన్ సీమలలో నిరుద్యోగనష్టము వచ్చిందనీ, ఇతర కమ్యూనిస్టు సీమలలో సాంకేతిక విద్యనెచ్చిన ఇనం కొరవపడినారనీ ఒక ప్రత్యేక విలేజింగ్ 'హిందూ' పత్రిక (16 ఏప్రిల్)లో పేర్కొన్నాడు.

ఐతే ఇది పెద్దగా బాధాకరమైన విషయంకాదు. సాంకేతికంగా ఉత్పత్తి విధానా లలో మార్పులు వస్తూవుంటే కాళ్ళా లి కంగా నిరుద్యోగం కొంత వుండవచ్చును. క్రమేపీ అది సర్దుకుపోతుంది.

హంగరీ ప్రధాని మనదేశ వర్కరుల నకై వచ్చినాడు. మనకూ ఈసీమకుమధ్య పారికామికంగా, వాణిజ్యరీత్యా ఎక్కు వగా బాంధవ్యం పెంపుకావచ్చును.

స్వదేశంలో మనఅతిథి అనేకమార్పులు చేయించినవాడు. వాస్తవికవాది. వ్యవసాయంలో రైతాంగానికి తమ భూములపై స్వామ్యంపోనివద్దతిలో న ముప్పి కృషి జేయించాడు. అనగా నర్సిస్ కో ఆవరేటివ్ అని మనమంటామే, అమాదిరి వద్ద తిరి ప్రాధాన్యమిచ్చాడు.

పరిశ్రమల నడకలో విశేషాదీకరణ, లాభాపేక్ష, ఎక్కువ నష్టరహితమైన అజమాయిషీ రష్యాలోవలె యిక్కడా అమలు జరుగుతుంది. అలోచన తీవ్రంగా అందునిమిత్తమై ఆరంభమైనది.

కూనిరాగాలు

(5 వ పేజీ కొరవ)

జ్ఞానోదయమవుతుందేమో ననుకొంటాను. కాని మన దొర్నాగ్నం ఎక్కడంటే మన నాయక-పాలకులకునానాకాల దిల్లర అల వాట్లున్నాయికాని పుస్తకాలు వదిలే అల వాటుమాత్రంలేదు. పొట్టపొడిస్తే అక్షరం రాని పోటర్లరాజ్యంలో పొట్టపొడిస్తే అక్షరం రాని నాయకులేగదా పుట్టవించేది!

నేను చెప్పాలనుకొన్నది యిది కాదు ప్రస్తుతం. అలావన ఎక్కడనుండో ప్రారంభమైంది. ఇక యీ పురోద్ధాతం మారి అసలు విషయానికి నేరుగావస్తాను. నెల్లూరు - తొంబాయి హైద్రాబాద్ నెల్లూరుకు అరేడు మైళ్ళలోనే 'దామరమడుగు' అనే గ్రామం వస్తుంది. కాస్త సూర్యాస్తమయం అయినతర్వాత బస్సుల్లో ప్రయాణించేసేవారికి అపూరి మొగదాల్ని రోడ్డు ప్రక్కల వోక దృశ్యం కారనిట్లుతుంది. దూరంనుండి ఆ బస్సురైల్వే వెలుగులో రోడ్డుకు యిరువక్కలా చిన్నచిన్న గుడారాల్లాగ కనపడతాయి. దగ్గరకొద్దిదూరాక తెలియదు; అది గుడారాలుకావు, గుట్టలా కావని-మానవమాత్రులే; అందులో గుంపుగాకొన్న అద్భుతవాద్యనని. మన పల్లెల్లో ఈనాటికి సాధారణంగా సాయం కాలపుట చీకటిపడ్డమీద మనఅడవాల్లు గుంపులుగా బహిర్యముకి వెళ్ళడం అలవాటు. ఆ అలవాటుదొవ్వన బహిర్యము

అవసరాలకైవచ్చిన యీ అడవాళ్ళు రోడ్డు ప్రక్కనే వరుసగా బాదులబిల్వి కమ్మన చెవ్వుకొంటూ మల విసర్జన చేస్తున్న దృశ్యమే అది!

మరుగునలాలైనా వుండవచ్చు, అంతా బహిరంగమే. దారిదొంగలే మనకు మల మూత విసర్జన కేంద్రాలు. వట్టణాల నంగతి చదిలేసి పల్లెలకువెళ్ళి యిదే పరిస్థితి. చెరువుగట్టుమీద, కాలవగట్టుమీద, తిరిమొగదాలవుండే కుసులే మనకు గతి. కొనాల్లో సెగల్ తన గ్రంథంలో అన్నట్లు ఇదే మన communal lavatories-సామాహిక కక్కనులు!

ఎవరో పాశ్చాత్య రచయిత అన్నాడని ఎందుకు? "Well, India is a country of nonsense...The approach to many villages is not a refreshing experience. Often one would like to shut one's eyes and stuff one's nose; such is the surrounding dirt and offending smell.....The one thing which we can and must learn from the west is the science of municipal sanitation" అని మహాత్మాగాంధీగారేగదా అన్నది.

దీనినే తెలుగులో చెప్పాలంటే- "అవును, ఇండియా వోక నానసెన్ను దేశం....దాం వట్టెలకు ప్రవేశించేముందు దారులు అంత అనందకరమైన అనుభూతి నివ్వవు. కళ్ళమూసుకొని, ముక్కు మూసుకొని, మరీ నడవాలివలసింది. దారి ప్రక్కనవుండే దుర్గంధం, మురికి మల నాలు అట్లాంటివి...మనం పాశ్చాత్యుల నుండి నేర్చుకోవల్సినవాటిల్లో మునిసిపల్ పారిశుధ్యకాస్త్రం వోకదీ."

ఎవరెన్ని వ్రాసినా మన పారిశుధ్య అలవాట్లు యిట్టనే వుంటున్నాయి. అతిగతి అనుకోకుండా అబద్ధంగా, అనాగరికంగా అట్టనే వదిపున్నాయి. ప్రెసెంటేషన్ అడ వాల్ బహిర్యము దృశ్యాల్లో ఇంకొక విషాద నన్నిచేమేమిటంటే-ఆ అడవాళ్ళ బహిర్యముకివెళ్ళి అట్లా గుంపులుగా కూర్చొని మలవిసర్జన చేస్తుంటే, ఎవరైనా మగవాళ్ళు అదరిన వస్తుంటేదాట, పాపం వారు ఆ మగవాళ్ళ తమ కనుమూపుమేర దాటి వెళ్ళేంతవరకు లేదనిలబడి ఆతర్వాత కూర్చోవల్సిందే. నిముషముపాటికి ఇట్లా లేదనిలబడుతూ, కూర్చుంటూ యీ బహిర్యము కర్కశం డను జరుపుకోవల్సి వుంటున్నది. మన పల్లెల్లో ముప్పాతిక ముప్పిసందాక అడవాళ్ళు యీ సిగ్గుమాలిన యిబ్బందులను యెదుర్కోవల్సి వస్తున్నది. వందాయకి లొచ్చాయి, నమితులొచ్చాయి. మన గ్రామసీమల్లోని యీ ప్రాథమిక అవసరాల్నికేరే ప్రయత్నంమాత్రం పూర్ణంగా కనబడుతున్నది. నమితులొచ్చిన కొత్తల్లో తొంబాయికర్కనులనీ, పైష్ అవుట్ లెటిన్ లనీ స్వల్పతరీదులకు పూర్ణమీద వందడం జరిగింది. కాని దీనిని దాలగ్రామాల్లో కలిగినవారే కొట్టేసి తమతమ స్వంతకళ్ళలో అమర్చుకొని అలంకరించుకొన్నారగానీ, సామాహిక-సామాజిక పువయోగానుకూలంగా విలక్కవల్లలోని వినియోగమైనట్లు కనపడదు. తొంబాయికర్కనులు లేకుంటే మాయంది, ఈ బట్టబయలు బాహిరవదే తాలుగాకుండా కాస్త దాటుమాటు మరుగు ప్రదేశాలుగా చుట్టూకంచెలాంటిది నిర్మించి, తమగ్రామాల్లోని అడవారి బాహిర్యము అవసరాలకు కాస్త గౌరవానుకూలంగా వుండేట్లుగా ఏ సర్పంచ్ గారూ పూనుకో న్నట్లులేదు.

గ్రామగ్రామాల్లో మహిళామండలాలని, మహిళాఅసెంబ్లీని కాగిలాలమీద పనిచేస్తున్నట్లు చూస్తున్నాముగానీ; కుట్టుమిషన్లు, ఎంబ్రాయిడరీలకుట్టూ ఎగబడుతున్నాయీ కానీ ఈ సిగ్గుమాలినవసుంసు మూసలేక పోతున్నాడు.

నెల్లూరు ప్రెస్సిఫర్ డిస్ట్రిక్టు మునసిపల్ కోడ్డులో

N. P. No. 44 of 1965. O. S. No. 130 of 1957.

తిక్కవరపు కృష్ణమ్మ - విలేజ్ నం. (1) యిసుకుర్తి సుబ్బరామనాయుడు (2) యిసుకుర్తి శివమహేశ్వరనాయుడు, ప్రెసెంటేషన్ గార్డియన్-1-వ రెస్పాండెంట్ (3) యిసుకుర్తి వెంకటస్వామినాయుడు (4) యిసుకుర్తి కృష్ణమనాయుడు - రెస్పాండెంట్.

యీ డిక్రికాటికిగా రెస్పాండెంట్లు తాలూకా పై డ్యూ లు భూములు 14-3-66 తేదీన ప్రై కోడ్డువద్ద యాలము చేయవలెను.

పై డ్యూలు:- నెల్లూరు తాలూకా, అంబాపురంలోని భూములు:-

వరి నం.	సర్వే నం.	పాతసర్వే నం.	విస్తీర్ణం య.ట్టు.	ఆరంభపాట
21	34/4	13-C 13-D 13-E	1-63	రూ. 3000/- చ.
22	41/13	46-F 40-T 40-V	0-13	300/-
23	42/6	17-F G	0-06	150/-
24	43/3	39-P	0-68	1800/-
25	46/6	75-B-4	0-07	150/-
26	46/15	75-J 2	0-07	150/-
27	47/14	75-T 3	0-24	500/-
28	50/10	37-D C B	0-49	1000/-
29	51/2	69-P	0-69	1250/-
30	52/4	16-A B	2-15	5000/-
31	59/3	23-B	0-12	300/-
32	59/5	23-H 1 L N1 M	0-76	1300/-
33	61	2	2-89	5500/-
34	63/8	26-C H I	0-18	400/-
35	64/4	25-C	0-08	300/-
36	66/10	30-I J	0-26	600/-
37	67/1	29-R 30-E F	0-30	700/-
38	67/5	30-C	0-06	100/-
39	67/19	29-P2 29-B 29-F G H I J K	0-56	1000/-
40	70/5	C-2 33-P	0-26	500/-
41	71/1	34-D1	0-32	600/-
42	71/4	34-D3	0-20	400/-
43	74/2	80-J 2	0-23	450/-
44	74/11	80-J 5	0-24	500/-
45	74/22	80-A 2	0-93	2000/-
46	86/1	99-A	5-26	1000/-
47	86/2	99-B 100-P	5-26	1000/-
48	100/5	114-V1 V2	0-42	800/-
49	100/11	114-Y1 Y2	0-24	500/-
50	101-2	115-N M L1 K1 L2 K2 N2 N3	1-80	3500/-
51	101-4	115-I I-2	0-46	900/-
52	101-7	115-C D-1 E F D-2 A-1 B-P	2-22	4000/-

— మేనకూరు మోహనరామరెడ్డి - చిటిపనెడు అధ్యక్షుడు.

వారం వారం

(3 వ పేజీ కొరవ)

వనంగం (గోవాలో, పాండినగరంలో వర్షానికి తుది దశను సూచించేది): "..... అంగుళీమ పాక్షిస్తాన్ తండ్రి. అమెరికా దానికి పెంపుడుతుంది. మనం అజీమిందినా రెక్కలెయిక వడెండ్పాటు అమెరికా దానికి అయిదుల గిద్దింది. మన మీదికి, (మనమీదికి!) వాటిని పాక్షిస్తాన్ వినియోగిస్తుందని తెలిసికూడా అమెరికా నవ్వుచేసింది మన సైనికుల వరాక్రమం అపాక్షిన్ బాంకులను ద్వందం చేసిందనుకొంది. ఇందుకై అమెరికా సంతోషించడంలేదు; మనమంతే అంత సుముఖంగాలేదు. ప్రపంచంలో అమెరికన్ పాక్షి-కాటాంకులకు, శేఖరశేఖ విమానాలకు గిరాకీ తగ్గింది. అదెట్లావున్నా, పాక్షి సీమకు యితరదేశాలద్వారా అమెరికన్ అయిదులు అందుకూనేవున్నది. ఇటువంటివృద్ధులు, అమెరికా ఆహారమీద మన మెట్లా ఆధారపడగలం?"

అంతటి కీవ్రమైనదాడి కమ్యూనిస్టు పార్టీకూడా అమెరికామీద చేయలేదు. ఒకవంక గురూజీనంచువ్యాప్తి; మరొక వంక కమ్యూనిస్టుపార్టీకి బలంవస్తే ఇక దేశంసంగతి ఎట్లా వుండవలెనో అట్లా వుంటుంది!

ఇందిరాగాంధీ ప్రభుత్వనేత కాగానే, సోషలిస్టు దావాలు గలవారందరికీ కాంగ్రెస్లోకి ప్రవేశం వుంటుందనుకుంటే, అయితే అదియితే అవుతున్నదే?

ఉదాహరణకాకి:- సంయుక్త సోషలిస్టు పార్టీ (లోహియా-యన్. యమ్. జోషిల నాయకత్వం) కాంగ్రెస్ వైపుకు రాలేదు సరిగదా, వెళ్ళి కమ్యూనిస్టు పార్టీతో చేతులు గల్పింది. 'న్యూఏఐ' (ఏప్రిల్ 13) ప్రతినిధి రమేష్ సిన్హా పంపిన వ్యక్తాంతం ప్రకారం 1967 ఎన్నికలందు ఉత్తరప్రదేశ్ లో కలిసి కమ్యూనిస్టు-ఏప్రిల్ 2 న లక్నో లో కమ్యూనిస్టు-సంయుక్త సోషలిస్టు పార్టీలు ఒప్పందానికి వచ్చినవి. ఒక సంయుక్త ప్రకటన వెల్లడి నది. అందులోని ముఖ్యాంశాలు:

1) కాంగ్రెస్ హస్తగతమైవున్న రాజకీయ సర్వాధికారాన్ని భగ్నంజేసి నిమిత్తం ప్రతిపక్షాల వోటింగ్ లో బీరికపుడరాదు

2) అందుకై ఈరెండుపార్టీల అభ్యర్థులు ఏక నియోజకవర్గంలో వుండరు. 3) ఇదే విధంగా ఇతర ప్రతిపక్షాలతో ఒప్పందాలు జరగడం ముంది.

ఇదే సంయుక్త సోషలిస్టుపార్టీ జన సంఘంతో, స్వతంత్రపార్టీతో ఒప్పందం చేసుకునే స్వేచ్ఛను కలిగివుంటుంది. అది కమ్యూనిస్టుపార్టీకి యిష్టంలేదు. లేకున్నా సహిస్తున్నది. లోహియా ప్రభావంచేత అపార్టీ కరకామ్యు మింగింది!

ప్రతిపక్షాలవైఖరి తెలియక నాకు మరింత విచిత్రంగావున్నది- 'లింక్' (ఏప్రిల్ 20) కథనం నిజమైతే!

రాజకీయ మాంత్రిక చక్రవర్తి రాజగోపాలాచారి ద్రవిడమున్నేతకకగాన్ని ఆశీర్వదించినసంగతి పాతకలెరుగుదురు గదా! కమ్యూనిస్టుపార్టీలో రైట్ - లెఫ్ట్ బీరికలు మార్పింది, అందరికీకలిపి, మున్నేతులకు సాయంగాకెచ్చి, కామరాజ్ కాంగ్రెసును డిప్లొమాట్లించవలెనని రాజాజీ ఒకవడకంజేతాడట.

కాంగ్రెసును క్రిందుమీదు చేయడానికి విస్తూచాచేసిఉట్టున్నారు.

నాగులు (రహస్యకూటం) భారత బక్యరాజ్యప్రతిపత్తిసంగీకరించి రక్షణల

నడిగడరని చేతం బావిందింది.

కాని, ఆ ప్రాతిపదికపై చేయబడిన కాంతిమాతల ప్రతిపాదనలు నమ్మకం కావని రహస్య నాగాబ్బందపు ప్రతినిధులు తెలియజేశారు.

ఇక ఈ బృందాన్ని అణచివేయక తప్పదు. ఆయప్రకారం, స్కాట్, దాలిపో రృషిమాత్రం వృధాకాలేదు. అబ్బందంలో వారికి (నాగా రహస్యకూటం) భారతీయ బక్యతప్రాముఖ్యం చాలమందికి తెలిసి వచ్చింది. మూర్ఖులుకొందరు వట్టుబట్టి మిగిలినవారిని అవలకు లాగివేశారు.

ఈ వారం విశేషాలు

(2 వ పేజీ కొరవ)

బడ్డెటును ప్రవేశ పెట్టబోతూ ముందు నాలుగుమాటలు మాట్లాడబోతుండగా రాష్ట్రంలో ఆహారవరిస్థితి ఇంత అద్భాస్యంగావుంటే మధ్యలో మీ బడ్డెట్ ప్రసంగమేమిటని ప్రతిపక్షీయులు గోలచేశారు. డి. గుప్తా అనే ప్రతిపక్షనేత్యుడు లేచి నేరుగా మంత్రి వద్దకెళ్లి బడ్డెటు కాగితాలు లాక్కొని దింపిపారేశాడు. మరో ప్రతి పక్షీయుడుంటే గొల్లమనిగోలచేసి చదవనివ్వలేదు. శాసనసభలో వాకరిస్తున్నప్పుడు వారికి కొనసాగింది. సిరాయిద్దో, పుస్తకాలతో చేరికెడి దొరికితే వాటిల్ని విసిరేసుకొన్నారు. కొందరికి స్వల్ప గాయాలు తగిలాయుకూడా. రాసురాసు శాసనసభలోని శాసనకర్తల సంస్కారం చూస్తుంటే యేమనడానికి నోరురావడం లేదు.

కాశ్మీర్ లో 1949 జూలై లో ఎంత సైన్యం ఉండిందో ఆ స్థాయికి సైనిక బలాలను తగ్గించుకోవాలనే షరతుకు రావల్సిందిలో మిలటరీ అధికారుల సమావేశంలో వాపుందం కుదుర్చుకోవడమే మిటని పార్లమెంటు సభ్యులు ప్రశ్నల వర్షాన్ని కురిపించారు. రక్షణమంత్రి శ్రీ వహన్ కాస్త తమాయించుకొని యీ వాపుందం లడభతు వర్తించబోదు; ఈ సైనికబలాల వుపసంహరణ - తగ్గింపులు ఐరాస పరిశీలకుల పర్యవేక్షణలో జరుగుతుందని స్పష్టంచేసినా యీ వాపుందంలో ఏదో గూఢమైన కీలకముందని పార్లమెంటు సభ్యులు ఆరోపిస్తున్నారు. పాకిస్తాన్ పిదైనా దుశ్చర్యకు దిగితే దానికి తగు విధంగా జవాబు చెప్పగలమనే దైర్యంతో పాక్ స్పెషంకోసం మనం చేయవల్సిందా చేస్తున్నామని ప్రపంచం గ్రహించాలని మన వట్టుబడల.

నాగ సమస్య రావణాసురికావ్వంలా కాలుతూనేవుంది, అంతాపాంతులేకుండా. ప్రధాని ఇందిరాగాంధీతో అజ్ఞాతవాసం లోని నాగవిద్రోహాల ప్రతినిధులు రెండు రోజులు చర్చించారు. పరిష్కారమేమీ కానరాలేదు. మళ్ళీ ఏప్రిల్ రెండోవారంలో మరో సమావేశం జరగాలని అనుకొన్నారు. ఢిల్లీ సంతాపణలకు వచ్చిన ప్రతినిధులు నాగా లిరుగుబాటు పుడ్యమంలోని రాజకీయ విభాగంలోనివారు; అజ్ఞాతవాసం లోని "పుడరల్ ప్రభుత్వానికి" విదేశ వ్యవహారాలమంత్రిఅనీ, అధికారులనీ, ప్రతినిధులనీ చెప్పకుంటున్నారు. ఇండియా నుంచి విడిపోయి ప్రత్యేక నాగకూటు కావాలనే నివాదాన్ని వారు పూర్తిగా విడనాడినట్టులేదు. వారు ఢిల్లీ చర్చలకై వయస మైన సందర్భంలోనే ఆస్పాం మెయిల్ ను ప్రేర్పిచేయడానికి ప్రయత్నించి దౌర్జన్యం జరపడం, అప్రేలుకులో 37 మంది మరణించడంమార్తే అనలు నాగాలిరుగుబాటు

దారుల్లోనే రెండు అలివాడ, మితవాడ వర్గాలన్నయా అని అనుకోవల్సివస్తున్నది. ఏప్రిల్ లో మరింత సమగ్రంగా జరగబోయేనాటికైనా యీ నాగసమస్య వాకరిల్కిరాగలుగుకుండా?

శ్రీమాన్ విభావట్టాయ్ గారు ఒరిస్సా నుండి రాజ్యసభకు ప్రవేశించడానికి వన్నాగాలు వస్తుతున్నాడట. అంతటివాడు వన్నాగం వర్సితే ఆయప్రదంగాకుండా పోతుందా?

రాజాజీ మహాశయులు వుండివుండి వాక మాటన్నారు-కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ఇప్పుడుంటే వన్నులభారాన్ని సగంధాక తగ్గిస్తే స్వతంత్రపార్టీని రద్దుచేసుకోమంటామని మొన్న మద్రాసుసభలో మాట్లాడుతూ అన్నాడు. మరింతగా వన్నులుగుంటారని కమ్యూనిస్టులు చెప్తుంటారు. పాపం కాంగ్రెస్ వారు యేదారి వెతుక్కోవాలి చెప్పండి?

యుగోస్లావియాదేశాన్ని సందర్శించ మని వచ్చిన ఆహ్వానాన్ని శ్రీ కామరాజ్ గారు అంగీకరించారట. పాపం, కామరాజ్ గారిచేత తమ దేశాలను చూపించుకోవాలని చాలా విదేశీ భావ ప్రబోధవతున్నట్లు న్నవి. బాగుందివరన.

విమాన ప్రమాదంలో అనువులుబాసిన కీ. శే. హెచ్. జె. భారాగారి స్థానే కాకా ఇన్ స్టిట్యూట్ డిప్యూటీ చేర్మకగావుంటున్న శ్రీ ఎం. జి. కె. మీనన్ నియమితులైనారు.

పంబాంగం

ఫాల్గుణ శుక్లపక్షం

ప్రకృతి ప్రశోభములు, దుర్బుటనలు కలుగుచుండును.

ముహూర్తములు

మార్చి 3, 4 తేదీలు ముహూర్తదినములు.

ఫిబ్రవరి తిథులు

26 శని షష్ఠి రా. 10-58 గం.వ

27 ఆది నవమి రా. 10-51 గం.వ

28 సోమ అష్టమి రా. 10-12 గం.వ

మార్చి తిథులు

1 మంగళ నవమి రా. 9-06 గం.వ

2 బుధ దశమి రా. 7-31 గం.వ

3 గురు ఏకాదశి సా. 5-34 గం.వ

4 శుక్ర ద్వాదశి మ. 3-18 గం.వ

—నిమ్మగడ్డ వెంకటేశ్వరశాస్త్రి.

నెల్లూరు ప్రి|| సబ్బుబడ్డి కోర్టులో

E. P. 87 of 65. S. O. 73 of 63.

వెదివర్ల వెంకటేశ్వరశాస్త్రి - విజిషనరు.

చెన్నారెడ్డి బాలకృష్ణారెడ్డి-రెస్పాండెంటు.

యీ డిక్రీబాకీకిగా రెస్పాండెంటు కాదు

షెడ్యూలు కుములు 7-3-66 తేదీన ప్రై కోర్టువద్ద యాలము వేయబడును.

షెడ్యూలు:- నెల్లూరు తా., కలివెల పాశం గ్రామంలోని కోర్టుమాగాణి:- (1) నర్సే నెం. 1022 రు, య 4-37 శెంట్లలో రెస్పాండెంటు 1/4 భాగం అరంభ పాట రు. 3000/- లు (2) నర్సే నెం. 1009 రు, య 3-34 ట్లలో రెస్పాండెంటు కుటుంబ మునకు హక్కు గల య 2-34 ట్లలో రెస్పాండెంటు 1/4 భాగం అరంభ పాట రు. 2820/- లు.

—మేనకూరు మోహనరామరెడ్డి, విజిషనరు అద్వైకేటు.

హరికథా కాలక్షేపము

పెద్దొడ్డకు, దేవతా ఉత్సవములు వగైరాలకు సవరనశరితమైన హరికథా కాలక్షేపం కావాలంటే - తూర్పు గోదావరిజిల్లా వాస్తవ్యురాలు

మమరగాయని - కథారత్న - జాతీయగీతా కోశం

శ్రీమతి సుగుణభాగవతారిణిగారి

హరికథలనే యెన్నుకోండి.

మహాభారతం సీరియల్ గా చెప్పబడును - విడికథలుమాత్రం చెప్పబడును.

— వివరములకు —

శ్రీమతి సుగుణభాగవతారిణి,

నెం. 4/228 రు, ఉస్మాకాసాహెబ్ పేట,

నెల్లూరు-2.

సూక్ష్మారుపేట గ్రామ పంచాయతీ వేలము నోటిసు

***

సూక్ష్మారుపేట గ్రామ పంచాయతీ నంబందిన మార్కెట్టు, బండ్ల దొడ్డి, బస్ స్టాండు పీజా వగైరాలు 1966-67 సంవత్సరమునకు అనగా 1-4-66 తేదీనుండి 31-3-67 తేదీవరకు పీజాలు వసూలుచేసుకొనుటకు, సూక్ష్మారుపేట గ్రామ పంచాయతీ కార్యాలయములో 10-3-66 తేదీ తేనెవారము మధ్యాహ్నము 2 గంటల బహిరంగముగా వేలం వేయబడును. పాటలో పాల్గొనదలచినవారు ఈ క్రింది విధముగా డిపాజిట్టు చెల్లించి, పాటలో పాల్గొనవలయును. వేలము వరకులు - యితర వివరములు అపీను పనిచేయు కాలములో తెలుసుకొనవచ్చును.

వ.నెం.	వివరములు	కాలము	వేలంతేదీ	డిపాజిట్టు
(1)	కూరగాయల మార్కెట్టులో పీజా వసూలు చేసుకొనుట	1-4-66 నుండి 31-3-67	10-3-66	రు. 50/-
(2)	చేవల మార్కెట్టులో పీజా వసూలు చేసుకొనుట	డిటా	డిటా	రు. 50/-
(3)	బండ్లదొడ్డి పీజా వసూలు చేసుకొనుట	డిటా	డిటా	రు. 25/-
(4)	బస్ స్టాండులో బస్సుల పీజా వసూలు చేసుకొనుట	డిటా	డిటా	రు. 25/-
(5)	పంచాయతీ కం పోస్టు వేలం వేయుట	1965-66	15-3-66 మ. 2 గంటల	రు. 10/-
(6)	పంచాయతీ దినపత్రికలు వేలము వేయుట	డిటా	15-3-66 ఉ. 10 గం.	రు. 5/-

—యన్. రామ కృష్ణ,

ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు.

గ్రామ పంచాయతీ ఆఫీసు - సూక్ష్మారుపేట - నెల్లూరుజిల్లా.

వింజమూరు పంచాయతీ సమితి టెండరు నోటిసు

నెల్లూరుజిల్లా, వింజమూరు పంచాయతీ సమితి ఖాక్ డెవలప్ మెంటు అపీనరుగారిచేగాని, లేక వారిచే అధికారము పొందినవారిచేగాని ప్యాదమిక పాతకలెరుగు కావలసిన ఈ డిగ్రు వ వివరించిన కొయ్యసామాగ్రి వరికరములు - అప్పర్ ప్రైమరీ పాతకలెరుగు కావలసిన భోదనోపకరణములు సప్లయి చేయుటకుగాను సీలుచేసిన టెండర్లు 1-3-66 తేదీ మంగళవారం వరకు 11 గంటల వరకు స్వీకరించబడును. అచేరోజున సాయంత్రం 3 గంటలకు ఉండరులు తెరువబడును. గడువుదాటి వచ్చిన టెండరులుగాని, దరావత్తులేని టెండరుగాని పరిశీలనకు తీసికొనబడవు.

వి టెండరునైనను కారణము తెలువకయే తోగిపుచ్చుటకు B.D.O. గారికి పూర్తి అధికారము యున్నది.

వ. సంఖ్య	కావలసిన సామానులు	సంఖ్య	చెల్లించవలసిన ధరావతు
(1)	టీపాయలు 27X19	30	రు. 45-00
(2)	అపీను కుర్చీలు Standard	40	రు. 40-00
(3)	రికార్డు టాబులు (30X18X18)	30	రు. 60-00
(4)	నేలవలకలు 6'X1'X1"	300	రు. 300-00
(5)	టీడింగు అప్లయకానన్సు		

(వివరములు టెండరుతేదీనాడు తెలియజేయబడును.)

టెండరు ధరావత్తు ఉదయ గిరి నట్ షెడ్యూల్లో చెల్లించి నవరు చలానా టెండరుకు జతపరచవలయును.

మైన కనబరచిన సామాన్లు వింజమూరు సమితి అపీనులో చేర్చుటకు అయ్యే ఖర్చులతో సమితివారికి నంబంధములేదు.

—వి. రాధా కృష్ణ మూర్తి,

ఖాక్ డెవలప్ మెంటు అపీసరు - వింజమూరు. 22-2-66.